

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljami, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojškini pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 1000
TRST

7096 AA

Postniplačena v gotovini
Abb. postele: T. gruppo

Cena 600 ltr - Leto XLI. št. 142 (12.174)

Trst, sreda, 3. julija 1985

Nenadejani pretres v najvišjem vodstvu Sovjetske zveze

Andrej Gromiko državni poglavar Ševardnadze pa zunanji minister

MOSKVA — Povsem nepričakovano je vrhovni sovjet Sovjetske zveze včeraj izbral za novega šefa sovjetske države Andreja Gromika, dose-danjega člana politbiroja CK KP SZ in dolgoletnega ministra za zunanje zadeve, na njegovo dosedanje funkcijo šefa diplomacije pa je izbral prvega sekretarja gruzijske partije Eduarda Ševardnadzeja.

Nenadejani pretres v najvišjem vodstvu Sovjetske zveze odpira celo kopico vprašanj. Nanje je delno odgovoril generalni sekretar Mihail Gorbačov, ko je predlagal Gromikovo kandidaturo. Dosedanje združevanje funkcij generalnega sekretarja partije in predsednika prezidija vrhovnega sovjeta, bi bilo v danih razme-rah nesmotno. Sovjetska zveza in njena partija se nahajata pred težki-mi nalaganji, da so potrebne spre-membe tako v vsebini kot v oblikah dela partije in države in nova poraz-delitev kadrov tako v centru kot na periferiji. Vse to zahteva od partije dodatne napore in zato je po mnenju Gorbačova najbolj smotno, da parti-ja opravlja svoje naloge, država in vlada pa svoje.

Sovjetska zveza je torej obnovila ločitev oblasti, nekdanjo trojko, le

da bo ta po mnenju večine opazoval-cev precej drugačna od one pred le-tom 1977, ko je Brežnev prvič zdru-žil obe najvišji sovjetski funkciji. I-menovanje Ševardnadzeja za zuna-njega ministra je predlagal predse-dnik ministrskega sveta Tihonov, kar naj bi dokazovalo neokrnjen vpliv o-semdesetletnega voditelja. V seda-njem pretresu pa je po vsem sodeč prav Tihonov tisti, ki se ne vklapa v računico Mihaila Gorbačova. Ne-dvomno pa ga bo generalni sekretar KP SZ pustil pri miru, saj je v svo-jih bornih stihirih mesecih izvedel to-liko sprememb in zamenjav kot nje-govi predhodniki v več letih. V vod-stvu partije in države je do sedaj iz-vedel 24 zamenjav; odstavil devet prvih sekretarjev sovjetskih repu-blik, zadnja njegova odstranitev pred včerajšnjim pretresom pa je bila »u-pokožitev« Grigorija Romanova, glav-nega tekmeča in odgovornega za težko in vojno industrijo.

Spremembe, ki so jih napovedovali ob izvolitvi Mihaila Gorbačova, so torej hitreje in korenitejše od napo-vedanih. S pospešenim ritmom se ob-daja z novimi ljudmi, staro gardo pa postopoma odganja od vzvodov obla-sti. Prav tu pa so največji odpori.

Odmevi na spremembe v SZ

NEW YORK — Zadnje spremembe v sovjetskem vrhu so v Združenih državah Amerike sprejeli s precejš-njo mero presenečenja. V prvih oce-nah prevladuje prepričanje, da bo ge-neralni sekretar Mihail Gorbačov se-daj prevzel krmilo sovjetske zunanje politike povsem v svoje roke. Tu-kajšnje strokovnjake za Sovjetsko zvezo je presenetilo, da se je Gorba-čov tako hitro spustil na zunanje-politično področje, saj so pričakovali, da se bo novi sovjetski voditelj po-skušal najprej utrditi v notranji po-litiki.

Odhod Gromika, ki je v sovjetski zunanji politiki »kraljeval« skoraj 29 let, med drugim se je srečal s 7 ameriškimi predsedniki, ocenjujejo, kot novo možnost za normalizacijo od-nosov med obema velikima silama. Mi-hail Gorbačov bo po tukajšnjem pre-pričanju poskušal v sovjetsko zunanjo politiko vlti novo svežino in voditi pragmatično zunanjo politiko. Zato se po tukajšnjem mnenju s tem po-večujejo tudi možnosti, da se bo še

letos sestal z ameriškimi predse-dnikom Reaganom. Gromiko in tako ime-novana ideološko trda struja, ki ga je podpirala, sta bila po tukajšnjih ocenah proti popuščanju Reaganovi administraciji, posebej na pogajanjih v Ženevi. Vendar pa tu ne pričaku-jejo, da bi se Gorbačov spustil v po-membnejše zunanje-politične akcije pred novim kongresom sovjetske ko-munistične partije.

Glavni cilj Gorbačova je moderni-zacija sovjetskega gospodarstva. Ta pa bo po tukajšnjem prepričanju mo-goča le če bo Sovjetska zveza od za-hodnih držav uvozila moderno tehnolo-gijo in če ji bo uspelo zaustaviti širjenje oboroževalne tekme. Vse to pa je v največji meri odvisno od nor-malizacije odnosov z Združenimi drža-vami Amerike. Zato se po tukajšnjem prepričanju po zadnjih spremembah v Kremlju obeta novo dinamično ob-dobje v odnosih med obema velikima silama, čeprav sodijo, da hitrih in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Srečanje Gorbačov-Reagan

Vrh SZ-ZDA 19. novembra v Ženevi

WASHINGTON — Uradni funk-cionarji ameriške administraci-je so včeraj potrdili napoved, da se bosta predsednik ZDA Ronald Reagan in sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov srečala v Ženevi od 19. do 21. novembra letos. Vesti v Moskvi še niso potrdili niti komentirali, v Washingtonu pa zatrjujejo, da so tako kraj kot datum sestanka na vrhu med najvišjima vodite-ljema obeh velesil določili pred-včerašnjim na pogovorih sovjets-kega veleposlanika Anatolija Dobrinina na zunanjem ministr-stvu ZDA.

Pogajanja na diplomatski rav-ni za pripravo prvega srečanja Gorbačova z Reaganom trajajo že nekaj mesecev in so se nada-ljevala kljub zastoju ženevskih pogovorov o zmanjšanju jedr-ske oborožitve in nedavnih o-strih obtožb voditelja sovjetske partije Reagamu zaradi vztrajanja na načrtu za vesoljski ščit.

Včeraj je ameriški državni taj-nik Shultz izrazil tudi željo, da bi srečal novega zunanjega mini-stra SZ Ševardnadzeja, kar bi se moglo zgoditi prihodnji mesec v Helsinkih ob desetletnici mi-rovne konference.

Cossiga: danes nastopni govor

RIM — Novoizvoljeni predse-dnik republike Francesco Cossiga bo danes popoldne, na skupnem zasedanju poslancev in se-natorjev v palači Montecitorio, najprej prisegel, nato pa i-mel svoj nastopni govor v svoj-stvu državnega poglavarja. Po-tem bo ob spremstvu najvišjih vojaških poveljnikov položil venec na spomenik neznanemu ju-naku, nakar bo odšel na Kvirina-l, kjer bo sprejel predsedni-ka vlade Craxija, predsednika o-beh vej parlamenta, predsednika ustavnega sodišča in druge naj-višje državne oblasti.

Včeraj zjutraj je Cossiga pri-sostvoval papeževi maši in se zasebno sestal z Janezom Pav-lom II. pri zajtrku, nakar je kot vršilec dolžnosti predsedni-ka republike podpisal dekret o podaljšanju časovnih norm za prevozna dovoljenja, pri čemer je opozoril vlado, naj čimprej izda ustrezen zakon. Popoldan-ske in večerne ure pa je posevtil pripravam za slovesno ume-stitev in sestavi govora.

Janez Pavel II. posvetil svojo četrto encikliko sv. Cirilu in Metodu

Apostola Slovanov prispevala k oblikovanju skupnih krščanskih korenin celotne Evrope

VATIKAN — Včeraj je papež Janez Pavel II. izdal svojo četrto encikliko. Z njo se je spomnil letošnje 1100-letnice smrti sv. Metoda in ji z začetnimi besedami dal naslov »Slavorum apostoli«, se pravi »Apostola Slovanov«. Izhajajoč iz vzorov sv. Cirila in Metoda, ki ju je že leta 1980 pro-glasil za sozavetnika Evrope, se v njej dotakne položaja Cerkve v vzhodnoevropskih državah, na-

kaže smer za preroditev celotnega starega konti-nenta in spregovori nazadnje tudi o načelnem vprašanju odnosa med evangelijem ter posameznimi kulturami.

Na začetku svojega pisma papež podrobneje oriše življenje in delo sv. bratov, ki sta Slova-nom prinesla krščansko vero, hkrati pa jim z izdelavo posebne pisave in prevodom verskih knjig postavila temelje pismenosti ter sploh spodbujala njih samonikel kulturni razvoj. Na koncu enci-klrike Janez Pavel II. obžaluje, da ob proslavljanju 1100-letnice ne more obiskati groba sv. Metoda v Velehradu na Moravskem, in izraža upanje, da bi Slovani lahko tudi v bodoče neovirano sprej-mali evangelij, da bi med njimi »nihče ne imel vernosti za nasprotno dobrobiti zemске domovine« in da bi lahko »častili Boga tako v zasebnem kot javnem življenju«.

V encikliki je nadalje rečeno, da sta »apostola Slovanov« pomembno prispevala k izoblikovanju »skupnih krščanskih korenin Evrope«, ki jih mora upoštevati »vsak resen poskus, da bi na nov in aktualen način vzpostavili enotnost kontinenta«. Gre za enotnost, ki naj vzklje iz »preraščanja medsebojnega nerazumevanja in nezaupanja ter ideoloških sporov« in ki naj postane »za ves svet

vzor pravičnega in mirnega sožitja, ob vzajemnem spoštovanju in neprizadeti svobodi«. V tej zvezi Janez Pavel II. poudarja, da sta bila sv. Ciril in Metod sinova bizantinske Cerkve, da pa sta vedno delovala v skladu z Rimom. S tem sta pokazala, da različnost »sestrskih Cerkva«, če je pravilno razumljiva, lahko samo obogati evrop-sko kulturo.

Apostola Slovanov papež označi tudi kot »pra-va vzora za vse misijonarje«, ker sta ob širje-nju evangelija ne samo spoštovala že obstoječe kulture slovanskih ljudstev, marveč jih pomagala razvijati. Ob njihovem vzgledu Janez Pavel II. postavi tole načelno trditev: »Evangelij ne pri-naša osiromašenja ali okrnitve tistega, kar sleherni človek, ljudstvo in narod, sleherni kultura v svoji zgodovini prepoznava in uresničuje kot dobro, resnično in lepo. Prej spodbuja k osvojitvi in razvoju vseh teh vrednot«, ker »sleherni člo-več, narod, kultura in civilizacija ima svojo vlogo in mesto v skrivnostnem božjem načrtu«.

Kot rečeno, je ta že četrta enciklika Janeza Pavla II. Obsega 46 strani. Pred njo je izdal 1979. leta encikliko »Redemptor hominis«, 1980. leta »Laborem exercens«, 1981. leta pa »Vives in misericordia«.

Začenja se represivni odgovor Reaganove administracije

Ameriški bojkot bejrutskega letališča in zahteve po izročitvi ugrabiteljev

DAMASK, WASHINGTON — Sirija je predsinočnim sporočila washingtonski administraciji, naj sedaj po o-svoboditvi talcev z ameriškega potniškega letala druž-be TWA spoštuje sprejete obveznosti. Reaganova admi-nistracija pa kot kaže noče slišati, da je pristala na kake pogoje ali sprejela kake obveznosti. Ameriško bro-dovje z jedrsko letalonosilko Nimitz ostaja torej ob ro-bu libanonskih ozemeljskih voda. Še več, ZDA so pre-povedale svojim družbam poletje na bejrutsko letališče, obema libanonskima letalskima družbama (potniška MEA in tovorna TMA) pa da bi njuna letala pristajala na ameriških tleh. V teh prvih represivnih odgovorih ZDA na 17-dnevno dramo ameriških talcev je prav tako zaskrbljujoča izjava ameriškega državnega tajnika Shul-tza, da poznajo imena obeh prvih ugrabiteljev in da bo-do zahtevali njuno izročitev, v nasprotnem primeru pa bodo »z drugimi sredstvi« zagotovili krivce pravici.

Ameriko ni niti tokrat nič izužilo. Čuti se užaljeno in zato skuša predvsem iz notranjepolitičnih razlogov za-dostiti pravici. S svojo gesto bojkota libanonskega leta-

lišča si ni nakopala samo dodatnega sovraštva šiirov (džihad eslami — islamska sveta vojna — je že napo-vedala protiukrepe), temveč je izgubila zaupanje tudi v tistih krščanskih libanonskih silah, ki so ji bile tradi-cionalno naklonjene. Libanon bo bržkone protestiral pri OZN, saj Reagan skuša prepričati tudi svoje zahodne zaveznike, da se pridružijo bojkotu bejrutskega letali-šča. Velika Britanija je že podprla to pobudo, druge države EGS pa ji po vsem sodeč nasprotujejo, saj se bo-jijo, da bi ta mednarodnopravno vprašljiva pobuda spro-žila dodatni val terorizma, Bejrut pa je obencm eden glavnih bližnjevzhodnih letališč, da bi bila tudi gospo-darska škoda precejšnja.

V vseh teh grozečih napovedih prihaja edina pozitiv-na vest iz Izraela. Izraelske oblasti bodo danes ali naj-kasneje jutri izpustile 300 libanonskih ujetnikov, preo-stale pa bodo postopoma izpuščali po prvotnem načrtu, ki so ga sestavili pred ugrabitvijo letala TWA. V Izraelu se namreč trudijo, da ne bi vsa zadeva izpadla kot klo-nitev pred teroristi.

Tržaški profesor Livio Paladin bo predsednik ustavnega sodišča

RIM — Tržačan Livio Paladin bo danes dopoldne izvoljen za novega predsednika ustavnega sodišča. Paladin, ki je star 52 let in je zelo blizu stališčem republikanske stranke, bo na tem zelo pomembnem mestu nasledil Leopoldo Elia, ki mu je pred kratkim zapadel mandat.

Paladin je tudi dolgo let poučeval ustavno pravo na tržaškem vseučili-šću in je trenutno dekan pravne fakultete v Padovi.

NA 5. STRANI

Drevi v italijanskem nogometnem pokalu Finalna tekma Sampdoria-Milan

Na teniškem turnirju v Wimbledonu

Čehoslovak Ivan Lendl izločen

NA 10. STRANI

● Odmevi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dramatičnih sprememb ni pričakovati, ker bodo odnosi med obema velikima silama še naprej obremenjeni s temeljnimi ideološkimi in političnimi razlikami. Nekateri tudi opozarjajo, da lahko Gorbačov zaradi svoje namere, da modernizira Sovjetsko družbo, postane sčasoma mnogo bolj nevaren nasprotnik Združenih držav Amerike, kot so bila povojna sovjetska vodstva.

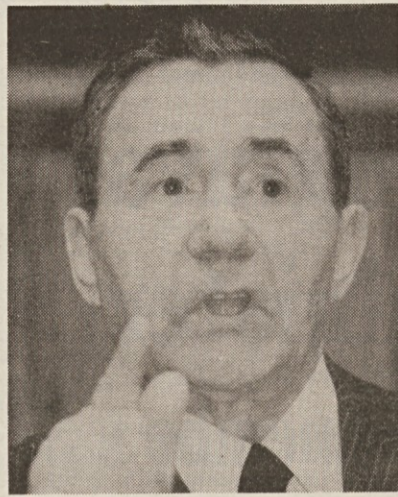
Podobno kot v ZDA so tudi drugod po svetu presenečeni ob zamenjavih v sovjetskem vrhu. V glavnem se vsi strinjajo, da bo Gorbačov posvetil največ pozornosti preobrazbi sovjetskega gospodarstva in družbe. Tako Britanci kot Nemci in Japonci pa se ne strinjajo z ameriški ocenami, da je Gorbačov odstranil Gromika od zunanje politike. »Stari lisjak sovjetske diplomacije« bo po teh ocenah nezamenljiv zunanje politični svetovalec tako za Gorbačova kot za neizkušena Ševardnadzeja. V tem tonu so tudi čestitke večine zahodnih držav Andreju Gromiku, saj kot kaže vsi ocenjujejo, da bo vpliven sogovornik in ne bo opravljal zgolj formalne funkcije, kot je bilo to značilno za predsednika prezidija vrhovnega sovjeta preden je leta 1977 Brežnjev združil to funkcijo s funkcijo generalnega tajnika KP SZ.

Tudi včerajšnja čestitka predsednika italijanske vlade Craxija potrjuje namige, da niso Gromika »upokojili«. Novemu šefu sovjetske države je čestital tudi generalni tajnik KPI Nata, Gromiko v bistvu prejema čestitke z vsega sveta, saj je v tujini najbolj znana sovjetska osebnost.

Vsi pa sedaj predvsem čakajo 24. kongres partije, ki bi moral biti prihodnjega februarja. Šele tedaj bo bolj jasno, kakšne spremembe bo doživela SZ na pragu leta 2000.

Po včerajšnji presenetljivi odločitvi vrhovnega sovjeta SZ

Dolga Gromikova pot do predsednika SZ

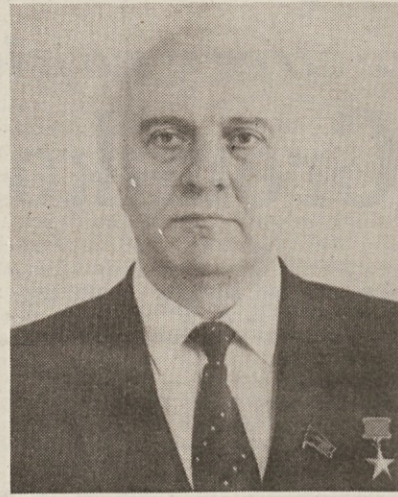
MOSKVA — Novi šef sovjetske države, predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Andrej Andrejevič Gromiko se je rodil 18. julija 1909. leta. Že s 36. letom je postal veleposlanik ZSSR v Washingtonu in se je kot tak udeležil konference na Jalti in potem v Potsdamu. Od leta 1946 do 1948 je bil stalni predstavnik Sovjetske zveze v Organizaciji združenih narodov, zatem pa namestnik ministra za zunanje zadeve. S te funkcije je Gromiko odšel za veleposlanika v Lon-

don, odkoder se je kasneje vrnil v Moskvo, kjer je postal prvi namestnik takratnega šefa sovjetske diplomacije Molotova. Minister za zunanje zadeve je Gromiko postal leta 1957, ko je na tem položaju sledil zamenjanemu Šepilovu. Od takrat je polnih 28 let vodil sovjetsko diplomacijo.

Štiri leta od 1952 do 1956 je bil kandidat za člana politbiroja CK KP SZ, leta 1963 pa je postal član politbiroja sovjetske partije. Marca 1983, leta je bil imenovan za prvega namestnika predsednika sovjetske vlade.

Z izvolitvijo Andreja Gromika za predsednika prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR so prekinili avtomatizem, po katerem so generalnega sekretarja CK KP SZ istočasno imenovali za šefa sovjetske države. Prvič so v zgodovini sovjetske države obe funkciji združili s spremembo ustave Sovjetske zveze leta 1977, ko so za predsednika prezidija na mesto Nikolaja Podgornega izvolili Leonida Brežnjeva, ki je že bil generalni sekretar sovjetske partije. Brežnjev je obe funkciji kril do svoje smrti, novembra leta 1982, za njim pa sta obe funkciji istočasno krila tudi Jurij Andropov in Konstantin Černenko.

Bliskovita kariera Gruzijca Ševardnadzeja

MOSKVA — Novi sovjetski zunanji minister Eduard Amvrosievič Ševardnadze je bil do včeraj skoraj neznan širši javnosti. Na prizorišču najvišjega sovjetskega političnega življenja je postal bliskovito in nepričakovano. Šele predvčerajšnjim je postal polnopravni član politbiroja CK KP SZ, včeraj pa so ga imenovali za zunanjega ministra.

Ševardnadze je po narodnosti Gruzijec, prihaja torej iz tiste južne sovjetske republike, ki je da-

la Stalina. Novi zunanji minister se je rodil na neki vasi pri Kutaisiju leta 1928. Spada v tisto generacijo tehokratskih petdesetletnikov, s katero se je začel obdajati Mihail Gorbačov.

Ševardnadze je leta 1946 postal član Komsomola, v njem ostal vse do leta 1953 in opravljal številne funkcije vse do sekretarja deželnega odbora Komsomola v Kutaisiju. Dokončal je višjo partijsko šolo in pedagoški inštitut v Kutaisiju.

Leta 1961 je postal prvi sekretar partije nekega okrožja Tbilisija. V Tbilisiju je bila njegova kariera bliskovita, saj je leta 1964 postal namestnik notranjega ministra Gruzije, leto kasneje pa je postal notranji minister. Od leta 1972 je prvi sekretar KP Gruzije, leta 1976 je postal član CK KP SZ.

Sovjetska javnost je Ševardnadzeja spoznala, ko je kot gruzijski notranji minister odločno nastopil proti korupciji, malverzacijam in nepotizmu v tej južni sovjetski republiki. V svojem sprečiščevanju nesposobnih in nezanesljivih kadrov, se ni ustavil niti pred partijskimi in policijskimi funkcionarji. Ševardnadze pa po vsem sodeč nima zunanje političnih izkušenj, a to kot kaže ne moti Gorbačova, ki hoče predvsem spremeniti sovjetsko družbo.

Terorist z nadrobnostmi podkrepil »bolgarsko sled«
Agca: Atentat na papeža bi moral izgledati kot delo enega človeka

RIM — Kakor koli bi se stvari odvijale, naj bi atentatorja na papeža aretirali ali ne, vse je moralo izgledati, kot da je Mehmet Ali Agca blaženi, ki je v Wojtylo streljal brez pomoči kogar koli. V očeh preiskovalcev naj bi, skratka, bil samotarski morilec. To je pojasnil javnemu tožilcu Mariniju sam turški terorist, ko je moral odgovoriti na vprašanje, kaj pravzaprav pomenijo predmeti, ki so jih našli pri njem brž po aretaciji. Gre za potni list pod zlaganim imenom Faruk Ozgun, listek z navedenim datumom 13. maja (dan atentata) pa še 17. in 20. maja kot alternativnih datumov, ter nabijač z 12 naboji za pištolo browning, s kakršno je Agca streljal v Janeza Pavla II., dalje knjižico z napotki, kaj mora »popolni killer« vedeti in znati, in listino v arabščini; po Agcajevem zatrdilu naj bi slednja vsebovala nekaj odlomkov evangelija izpod prijateljevega peresa, ko pa mu je niso hoteli pokazati, ker so branilci zahtevali, da se poprej prevede v italijanščino, je terorist zagrozil, da ne bo več odgovarjal na vprašanja.

Agca je povedal, da so organizatorji atentata — Bolgari Antonov, Kolev in Ayvazov (vodil naj bi jih prvi sekretar ambasade SZ v Sofiji Malenkov, ki da je izrecno ukazal ubiti papeža) skupaj s Turki Celikom, Ayem in Kademom s tem umetno pripravljanim dokaznim gradivom hoteli preiskovalce speljati s prave poti. Agca je spet pojasnil, da so Bolgari imeli pripravljen TIR, ki bi ga odpeljal v Sofijo tudi v primeru nekajdnevne odložitve atentata, sicer pa naj bi mu bili obljubili, da ga bodo potegnili iz ječe. Agca je o pripravah na atentat govoril na dolgo in široko ter se zopet označil kot Kristusa s pripombo, da ni blazen, in domnevno opozorilom, da ne bo napravil samomora... Proces se nadaljuje jutri.

Glavni vzrok so stroški za obrambo
Izredno stanje v Izraelu zaradi gospodarskih težav

JERUZALEM — Po 24-urnem zasedanju je v ponedeljek izraelska vlada proglasila izredno stanje zaradi hudih gospodarskih težav in odobrila drastičen stabilizacijski načrt. Z njim namerava v teku treh mesecev zavestno divjo rast inflacije, kar naj bi ustvarilo pogoje za skladnejše povečanje proizvodnje.

Opirajoč se na posebna pooblastila, ki ji dodeljuje izredno stanje, je vlada sprejela vrsto odlokov, s katerimi bo zmanjšala kupno moč zasebnikov, delno pa tudi javne izdatke. Realne plače bodo 12-odstotno nižje, (po mnenju sindikata Histadruth celo za 30 od sto), šekel (nacionalna valuta) je 18,8-odstotno devalviran, zvišale pa se bodo razne pristojbine ter cene številnih proizvodov in storitev. Sindikat je vladne ukrepe ostro obsodil in proglasil 24-urno splošno stavko.

Glavni problem izraelske gospodarske politike je vsekakor ogromni dr-

žavni deficit, ki je že prekoračil vrednost 11 odstotkov kosmatega narodnega dohodka. Državni dolg pa je po drugi strani posledica velikih stroškov, ki jih Izrael ima z vojsko. Za obrambo Izrael namenja približno tretjino državnega proračuna, medtem ko ga npr. ZDA namenja 8 odstotkov, zahodnoevropske države pa 2 do 3 odstotke. Ni težko torej priti do sklepa, da so glavni vzrok za izraelske gospodarske težave stroški za obrambo. Toda zmanjšanje slednjih bi bilo mogoče le ob koreniti spremembi temeljnih političnih in vojaških ciljev južovsotne države, kar zaenkrat ni na vidiku.

Največje breme zaradi gospodarskih težav Izraela bodo torej nosili produktivni sloji, ki so že tako v hudem davčnem primežu. Ni čudno, da v teh razmerah cvete spotalno gospodarstvo in da že mnogi smatrajo davčne utaje kot moralno neoporečno obliko samoobrambe.

Prispevek k utrjevanju odnosov

Planinčeva potuje danes na uradni obisk v SZ

BEOGRAD — Predsednica ZIS Milka Planinc bo danes odpotovala na uradni in prijateljski obisk v Sovjetsko zvezo na povabilo premiera Nikolaja Tihonova. S tem vrača obisk sovjetskemu premieru, ki se je v Jugoslaviji mudil marca 1983, ta obisk pa je pomenil nov korak v razvoju uspešnega in vsestranskega sodelovanja na dolgoročnih temeljih. Pričakovati je, da bo tudi sedanje srečanje na tej ravni pomenilo pomembno spodbudo jugoslovansko - sovjetskemu sodelovanju.

Obisk predsednice ZIS Milke Planinc v Moskvi je mogoče obravnavati v okviru stabilnega razvoja odnosov med državama, ki so zelo pomembna sestavina jugoslovanske politične dejavnosti. V jugoslovanskih političnih krogih z zadovoljstvom poudarjajo, da se odnosi med državama uspešno razvijajo na političnem, gospodarskem, znanstvenem, prosvetnem, kulturnem in drugih področjih, na znanih načelih, ki so določena v beograjski deklaraciji iz leta 1955 in v moskovski izjavi leto pozneje.

Praksa dvostranskih odnosov je potrдила, da razlike v stališčih do določenih mednarodnih problemov in posebne poti notranjega socialističnega razvoja niso in ne smejo biti ovira za vsestransko sodelovanje. Kot pričakujejo, bodo ta načela znova uveljavljena v pogovorih Milke Planinc z najvišjimi sovjetskimi voditelji. (dd)

Večdnevni obisk Franca Šetince pri delavcih v Avstriji in Švici

LJUBLJANA — Delegacija republiške konference SZDL Slovenije, ki jo je vodil predsednik Franc Šetinc, se je včeraj vrnila z večdnevnega obiska pri delavcih v Avstriji in Švici. Člani delegacije so se v Salzburgu, Feldkirchu, Zuerichu, Winterthuru in Schafhausnu sešli s predstavniki slovenskih društev Oton Župančič, Mura, Triglav, Planika in Soča.

Z več kot tristo jugoslovanskimi delavci na začasnem delu, v glavnem Slovenci, so se pogovarjali o možnosti za zaposlovanje v domovini, vključevanju v združeno delo, ukvarjanju z drobnim gospodarstvom in o gospodarskih in carinskih predpisih. Delavci v tujini, od katerih je velika večina izrazila željo, da bi se čimprej vrnil v domovino, so se najbolj zanimali za sedanje družbenoekonomske tokove v Jugoslaviji, potrebe delovnih organizacij po kadrih ter za možnosti šolanja in zaposlovanja njihovih otrok. (dd)

Posojilo svetovne banke SFRJ za manjšo energetska odvisnost

WASHINGTON — Svetovna banka je odobrila novo posojilo Jugoslaviji za spodbujanje razvoja energetskih virov in zmanjšanje odvisnosti od uvoza energije, predvsem nafte. 92,5 milijona dolarjev posojila je odobrila gospodarskim organizacijam INA Nafta plin, Naftagas in sarajevski združeni banki, in sicer pod običajnimi pogoji svetovne banke.

Kot je rečeno v obrazložitvi sklepa te banke, so sredstva posojila dali za financiranje raziskovanja virov nafte in plina ter za krepitev proizvodnih dejavnosti na tem področju na ozemlju Hrvaške, BiH in Vojvodine. (dd)

□ ČAPLJINA — Mehiški znanstvenik Robert Salinas Price je v telefonskem pogovoru s turistično zvezo Čapljin potrdil pripravljenost, da avtorski honorar za objavo svoje knjige »Homerjeva slepa javnost« v srbohrvaščini odstopi za raziskovanje Gabele ob Neretvi, za katero trdi, da je Troja. Salinas je prav tako pripravljen sodelovati pri ustanovitvi mednarodnega sklada za raziskovanje tega območja. Na pobudo mehiškega znanstvenika so se odzvali tudi krajinj Gabele, ki predlagajo uvedbo krajevnega samoprispjevka, tako zbrana sredstva pa bi uporabili kot začetni delež za takšne raziskave. (dd)

Vlajković v Tanzaniji o gibanju nevrščenosti

DAR ES SALAAM — Predsednik predsedstva SFRJ Radovan Vlajković se je včeraj v Dar Es Salaamu pogovarjal s tanzanijskim predsednikom Juliusom Nyererjem in to predvsem o vprašanjih, ki so v središču zanimanja in dejavnosti gibanja nevrščenosti, še zlasti o afriških problemih. To je bilo pravzaprav nadaljevanje dialoga iz letošnjega marca, ko se je predsednik Nyerere mudil na uradnem in prijateljskem obisku v Jugoslaviji.

Predsednika sta se strinjala, da se v minulih treh mesecih svetovne razmere žal niso izboljšale, pač pa so se pojavile nove zaostritve, še zlasti na afriškem jugu, kjer se znova krepi rasistična agresija. Ostro sta obsodila uvedbo marionetne vlade v Namibiji, napade južno-afriških oboroženih sil na Angolo in Botsvano ter grožnje Pretorie Lesotu. Nyerere in Vlajković sta izrazila popolno podporo osvobodilnemu gibanju Namibije SWAPO. Tanzanijski predsednik je Radovana Vlajkovića podrobno seznanil z bližnjim vrhunskim srečanjem Organizacije afriške enotnosti, na katerem bodo sredi tega meseca v Adis Abebi govorili izključno o uresničevanju načrta gospodarskega razvoja Afrike.

Predsednik predsedstva SFRJ Radovan Vlajković bo v okviru turneje po nekaterih državah na jugu Afrike na delovnem in prijateljskem obisku v Angoli od 5. do 7. julija in sicer na povabilo angolskega predsednika Dos Santosa. To bo prvi obisk predsednika predsedstva SFRJ v ljudski republiki Angoli in bo še posebej pomemben glede na to, da bo Angola gostiteljica prihodnje ministrske konference gibanja nevrščenosti držav. (dd)

V nedeljo so podelili nagrade in priznanja Vedno več otrok sodeluje na natečaju »Moja vas«

ŠPETER — »Kar se zbudim / čujem ptičice / ki skačejo an pjejejo / kjer sonce sveti. / Se čujejo veseli / an puno močni«. Tako se glasi prva kitica pesmice, ki jo je za letošnji natečaj Moja vas napisala Francesca iz vasi Čermece. Francesca je svoj prispevek, ki so ga objavili v brošuri »Vartac«, tudi prebrala na zaključni prireditvi, ki je bila v nedeljo popoldne v telovadnici nižje srednje šole v Špetru na pobudo študijskega centra »Nediža«. Šest parov letošnjih in udeležencev iz prejšnjih let je na nedeljskem veseljem popoldnevu z branjem svojih prispevkov prikazalo in dokazalo, da se je natečaj že trdno ukoreninil med najmlajše slovenske prebivalce v videmski pokrajini.

Sicer pa natečaj Moja vas, ki ga je študijski center »Nediža« priredil že dvanaštic, zadobiva splošneje veljavne značilnosti. Kot praviloma piše tudi na ovitku brošure »Vartac«, je za natečaj za slovenska narečna besedila in risbe otrok iz Furlanije - Julijske krajine, udeležujejo pa se ga tudi otroci iz tržaške in goriške pokrajine. Vseh, ki so letos v roku oddali svoje izdelke, je bilo 379, prispevkov nad 400, skupno pa je sode-

lovalo 14 šol iz vse dežele (nekaj prispevkov je prišlo tudi iz tujine). V nedeljo so seveda nagradili vse, večje nagrade so dobili otroci, ki so poslali izdelke, ki so bili bolje ocenjeni, namenske nagrade pa so dali tudi šolam.

Poleg otrok, katerim je pripadla glavna beseda, so v nedeljo nagradili tudi dobitnike literarne nagrade »Laštra landarske banke«. V imenu komisije je Pavel Petričič izročil letošnji nagradi kulturnemu društvu Rečan z Ljes za publikacijo »Pustite nam rože po našim sadit« in pa Božo Zuanelli za vrsto strokovnih in obnem poljudnih raziskav na področju toponomastike. Omenjena knjiga pa je zbirka besedil pesmi, ki so jih peli na prvih desetih revijah festivala »Senjam beneške pesmi«, ki je letos pred kratkim tudi doživel dvanaesto izdajo. Obe nagradi so seveda dodelili zaradi dela za ovrdenotenje ljudske kulture in ustvarjalnosti Slovencev v videmski pokrajini.

Sicer pa je bil »Senjam« še bolj živo prisoten na letošnjem nagrajevanju Moje vasi: v kulturnem programu, ki se je prepletal z branjem pri-

spevkov in podeljevanjem nagrad, so namreč domačemu občinstvu in številnim gostom še enkrat predstavili izbor pesmi z letošnjega festivala. Mlade izvajalce je spremljal ansambel SSS, ki je prireditev tudi začel. Na začetku programa je nastopil še ansambel mladih harmonikašev, ki se učijo v šoli Antona Birtiča.

Posamič bi seveda morali omeniti vsakega nastopajočega, če že ne udeleženca natečaja, kot jih je po nagrade pozival Aldo Klodič. To seveda ni mogoče, zato pa je treba vsaj poudariti, kot je v kratkem pozdravu v imenu špeterske občinske uprave dejala Bruna Dorboš, da sta število mladih avtorjev in pa tudi kakovost njihovih izdelkov dokaz, da so najmlajšim rodovom le predali vsaj del bogate kulturne zapuščine starejših generacij. Razveseljivo je nadalje dejstvo, kot je v razgovoru po prireditvi podčrtal predsednik »Nediže« Pavel Petričič, da so se natečaja prvič udeležili tudi otroci, ki obiskujejo dvojezični vrtec in slovensko malo šolo v Špetru. Kmalu pa bodo, so s hudo mušnim optimizmom približali organizatorji, za Mojo vas pisali in risali otroci prvih udeležencev. (bip)

Ob uspešnem izteku VI. Koprskih srečanj

VI. Koprška srečanja so se iztekla. Štirj prireditve na osrednjem koprskem trgu, dve sta zaradi slabega vremena odpadli, dva večerna programa v lapidariju pokrajinskega muzeja, trije pomembni mednarodni pogovori za okroglo mizo in vrsta spreminjivih prireditev ter športnih tekmovanj so le osnovni podatki tedenske prireditve v Kopru. Sami po sebi so že zgovoren dokaz pomembnosti srečanj, ki so jih ob sodelovanju občinske skupnosti doslej že šesti organizirali pripadniki italijanske skupnosti v Kopru. Konec prireditve je običajno priložnost za pogovor o uspehu in prihodnjih načrtih. »Ob izteku srečanj prvi vtisi, prvi obračun letošnje prireditve, tovariš Miglioranza?«

»Verjetno nisem najbolj primerna oseba, ki bi ocenila manifestacijo, ker bi to lahko izzvenelo kot lastna hvala. Vendar pa menim, da so tudi tokratna Koprška srečanja uspela. Ne mislim le na kulturne večere, temveč tudi na vse ostalo. Od tako imenovanega političnega dela, kot so bili pogovori za okroglo mizo, do športnih tekmovanj. Ocena je pozitivna in nam daje spodbudo za izboljšanje in nadaljevanje začete tudi v prihodnjem letu.«

»V šestih letih so koprška srečanja verjetno dosegla tisto najvišjo možno raven amaterskega dela. Kaj od

tega naj bi ostalo in kaj bi kazalo spremeniti tudi s prehodom na profesionalno osnovo?«

»Čeprav je prireditev v teh letih dosegla velik pomen, je to le začetek tistega, kar smo že ob začetku načrtovali. To pomeni, da smo uresničili le tiste osnovne, rekel bi reprezentativne stvari in se že s tem uveljavili. Temeljni vsebinski del še čaka na razvoj. Mi menimo, da bi ta prireditev lahko omogočila Kopru, da bi postal evropsko središče narodnosti. Zato se tudi strinjamo, da je nujno razmisliti, kaj naj ostane še na amaterski in kaj bi bilo smiselno urediti na profesionalni ravni.«

»Idej in volje za kakovostne spremembe vam v organizacijskem odboru ne manjka. Je pa vse pogojeno z denarjem, ki vam v vseh šestih letih doslej res ni ostajal.«

»Pri zagotavljanju potrebnih sredstev smo iz leta v leto imeli težave. Tudi letos bo tako, kljub temu, da sta nam kulturna skupnost in koprška občinska skupščina pri tem pomagali. Nujno bo to dokončno sistemsko urediti in to tako, da bomo predhodno pripravili program prireditve z vsemi spremembami, tako da bomo pravočasno zagotovili potreben denar za izvedbo celovite manifestacije.«

M. MUŽENIČ

Nov zakonski osnutek v podporo obrtništvu

VIDEM — Na sedežu videmske pokrajinske uprave v palači Belgardo je deželni odbornik Turello obrazložil nov zakonski osnutek, ki bo dopolnjeval sedanje norme o podporah in investicijah v obrtniške dejavnosti.

Kot je povedal Turello, se nov zakonski osnutek prilagaja novim zahtevam, ki jih postavlja krepka rast obrtništvu. Prav z novim zakonom želi Dežela F-JK še nadalje vzbuditi širjenje in modernizacijo obrtniških obratov, da bi se pozitivni trenutki nadaljevali in da bi postali posamezni obrati še bolj produktivni.

Dokazov, da se obrtniška dejavnost v naši deželi krepi je več. Turello je omenil poslovanje Artigiancasse, to je organizma, ki vključuje državne in deželne fonde za obrtništvu. V letu 1983 je Artigiancassa razdelila 45 milijard lir za investicije, v prvem semestru letošnjega leta pa izdatki znašajo kar 57 milijard lir, kar pomeni, da je povpraševanje sredstev za nove investicije izjemno naraslo. Prav zato je dežela sklenila, da z novim zakonom uskladi podpore.

Prvi ukrep, ki ga osnutek predvideva je, da se prispevki razširijo na vse obrtniške dejavnosti v goriški in tržaški pokrajini in v goratih predelih. Pravico do prispevka bodo imele obrtniške delavnice, zadrage in konzorciji, ki so izvedli investicije v času, ki gre od deželnega zakona št. 9 iz leta 1984 in do takrat, ko bo nov zakonski osnutek postal polnoveljavjen zakon.

Zakonski osnutek nato predvideva, da bodo prispevke dajali tudi podjetjem, na vsem področju pordenonske in videmske pokrajine in ki niso prejemale podpor.

Posebna pozornost bo šla tistim podjetjem, ki se ukvarjajo z raziskavami in vsem pobudam, ki želijo povečati določene sektorje. To tudi zato, je dejal Turello, ker prav takšne pobude jamčijo večjo mero zaposlenosti.

Vsak drugi dan operacija na odprtem srcu

SREMSKA KAMENICA — V inštitutu za kardiovaskularne bolezni v Sremski Kamenici (Vojvodina), so v minulih dveh letih in pol opravili 482 operacij na odprtem srcu. Operacije, ki so odmevale po vsem svetu, je opravila ekipa tega inštituta v Sremski Kamenici in na vojaško - medicinski akademiji v Beogradu pod vodstvom profesorja dr. Ninoslava Radovanovića.

Ta ekipa je poleg tega pri 34 bolnikih iz raznih krajev Jugoslavije izvedla operacije srčnih zaklopk, pri čemer so uporabili Karpantirjerjevo metodo, ki ima številne prednosti pred klasično zamenjavo umetnih zaklopk. Vse operacije so uspele in bolniki se počutijo dobro. (J. O.)

Poglabljena študija o organiziranem sodelovanju raznih obmejnih dežel

GORICA — Metafora o trkanju bilijardnih krogel, s katero se je navadno na poenostavljen način opisovalo meddržavnih odnosov, je v zadnjih letih postala preozka, da bi lahko prikazovala, kaj se dogaja na mednarodnem prizorišču. Poleg osrednjih državnih oblasti, ki so bile nekoč edine pristojne na tem področju, postopoma pridobivajo na teži razne mednarodne organizacije nevladnega značaja, kot je na primer Rdeči križ. Njim se v vedno večji meri pridružujejo tudi krajevne oblasti ter najrazličnejše organizacije in združenja v smislu, kot temu pravijo v Sloveniji, »podružbljanja« zunanje politike.

V ta okvir sodi tudi razširitev in v določeni meri tudi institucionalizacija stikov med obmejnimi deželami in regijami, ki se je v sedemdesetih letih razbohotila praktično vzdolž vseh meja Zahodne Evrope. Trenutno obstaja v Evropi približno 50 obmejnih regijskih enot, podobnih delovni skupnosti Alpe-Adria. Še posebno goste so na območju Porenja in med skandinavskimi obmejnimi kraji. Uspešno se razvijajo tudi vzdolž Alpskega loka, ki je bil že od nekdaj območje trgovskih in kulturnih izmenjav med srednjo Evropo in Sredozemljem. Na tem prostoru so se po vojni razvile tri pomembnejše delovne skupnosti. Zahodni del Alpskega loka pokriva skupnost dežel in kantonov Švice, Francije in Italije (COTRAO). Osrednji del Alp pa je vključen v skupnost Arge-Alp. Članice te skupnosti so obmejne dežele Zahodne Nemčije, Avstrije, Italije in Švice. Na našem območju se je uveljavila delovna skupnost Alpe-Adria, ki združuje obmejne dežele Avstrije, Jugoslavije, Italije in Zahodne Nemčije. V vseh treh delovnih skupnostih živi skupaj več kot 60 milijonov prebivalcev: Kooperacija na območju Alp in vloga omenjenih nadnacionalnih enot je vsebina raziskave in nato pred kratkim, pri založbi Franco Angeli iz Milana, objavljene publikacije, ki sta jo pripravila strokovna sodelavca Goriškega mednarod-

nega inštituta za sociologijo, Vanni Delli Zotti in Bruna De Marchi.

Celotna raziskava temelji na obdelavi akterjev, ki se vključujejo v to mednarodno kooperacijo, predstavivši okvirjev njihovega delovanja in nato na razsežnostih in značilnostih sodelovanja.

Prva ugotovitev, ki jo dobimo na primer z analizo delovne skupnosti Alpe-Adria, je različna sposobnost dežel, avstrijskih in zahodnonemških Leander ter jugoslovanskih republik, da nastopajo na mednarodnem prizorišču. Zahodnonemške dežele in jugoslovanske republike imajo veliko več pristojnosti na tem področju kot avstrijske in še posebej italijanske dežele. Pri slednjih obstajajo še razlika med deželami s posebnim in navadnim statutom. Druga zelo pomembna razlika je vključenost posameznih držav, katerim pripadajo posamezne dežele, določenim naddržavnim organizacijam. Če se ponovno poslužujemo skupnosti Alpe-Adria, vidimo, da posamezne dežele pripadajo državam s tremi različnimi mednarodnimi usmeritvami in povezavami: EGS in Severnoatlantskemu paktu, skupini nevrščenskih držav, Avstrija pa je nevtralna.

Analiza vsebuje tudi prikaz prizadevanj in ovir v posameznih državah s strani osrednje apске dežele k takemu sodelovanju. Pri tem je izpostavil vlogo narodnih in jezikovnih manjšin, ki v primernem ozračju aktivnega sožitja in ob spoštovanju njihove identitete, lahko veliko prispevajo k poglobljanju gospodarskega in kulturnega sodelovanja ob meji.

KARLO DEVETAK

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

40.

»Kaj pa je?« je vprašal ta.

»Sanjalo se mi je.«

»Ah, pusti tiste angele, ki prihajajo pote,« je odvrnil dremavo, misleč na njene sanje prejšnjno noč. »Vse se mi tako zdi, da tisti angeli prav nič ne pomenijo in da sanje sploh ne morejo kaj prida pomeniti.«

»Brezbožno govoriš,« je odvrnila tiho, ker zaradi tujca, ki je spal v sobi, ni mogla govoriti glasno, da ne bi slišal. »Toda zdaj se mi je sanjalo nekaj čudnega, še zdaj sem vsa zmedena.«

»Kaj pa se ti je sanjalo?«

»Pojdij najprej in poglej, če ta človek, ki se izdaja za Petra, še vedno spi!« Jožef se je zganil in kljub vsemu ga je nekaj čudnega obšlo.

»Kje naj bi sicer bil, če ne na klopi, kamor je sinoči legel!«

»Pojdij in poglej« je prosila. Čeprav je bil sveto prepričan, da je tujec na klopi, je vendar vstal in pogledal. Mesečina, ki je svetila po sobi, mu je dovolj jasno kazala prazno ležišče pri peči.

Prepaden je obstal sredi sobe in naposled dejal z globokim glasom:

»Ni ga več tu.«

Ana toliko da ni kriknila. Je pa obsedela na postelji in trepetala. »Saj sem rekla, rekla sem ti...«

Jožef je poiskal vžigalnik in prižgal luč, da bi se prepričal, če je res. Luč je zagorela. Jožef je stopil do klopi; prt je bil razgrnjen po njej, toda tujca ni bilo.

»Ali si zapahnil sinoči duri?«

»Ne, čemu tudi, saj nas ne more biti strah, sem si mislil, ko nas je toliko v hiši. — Kdo bi si tudi bil mislil, da se bo tako zgodilo.«

Ko je še enkrat pogledal na ležišče na klopi, se mu je zazdelo, da je na tem ležišču ostal nekakšen papir. Posegel je po njem in ga obrnil proti luči. Nato si je pomel oči in še natančneje pogledal papir.

Bil je tisočak.

Neverjetno je obračal papir, da se ne bi prevaral. »Zdi se mi, da je tujec izgubil tu svoje premoženje; papir, ki ga držim v roki, ni nič več in nič manj kakor tisočak. Ako je pravi tisočak, o čemer pa dvomim, tedaj to ni bil nikak berač temveč, pravi bogatin. Če pa je denar ponarejen, o čemer sem globoko prepričan, da tudi je, potem ni mogel biti nihče drug kakor falot Peter, ki nosi moje očetovo ime; skratka Kostrca Peter, ki nas je lepo potegnil.«

»Zdi se mi, da se ti meša,« je dejala Ana in se razburjeno skobacala s postelje. »Peter je bil ta človekali ne Kostrca. — Zdaj ti vendar lahko povem, da sem imela čudovite sanje; nihče drug kakor sam bog je stopil v našo hišo. Natančno sem ga videla, ko je postal tam ob klopi, iztegnil roko in pokazal na klop, rekoč: Bila sta dobra z menoj. — Hotel je še nekaj povedati, sem se pa prestrašila in to me je zbudilo. Če je torej tisočak, kar držiš v roki, tedaj nič več ne dvomim o svojih sanjah, bog je bil v naši hiši; včeraj je prišel, pri nas je zaprosil za prenočišče in v zahvalo, ker ga nismo naglani, nam je pustil tu pravi tisočak. Lahko se misliš, kaj pa je bogu, če pusti kak tisočak. Saj lahko pošlje v vsako hišo na svetu po enega in še ne bo reven. Bogokletno pa je, kar trdiš, da je bil to Peter Kostrca. Saj sem ti že rekla, da Peter Kostrca ne živi več, ker se mi je sanjalo o njem, da je mrtev.«

»Bogokletno je, kar trdiš ti,« je vrnil Jožef. »Skratka, bog ne prihaja kar tako v revne hiše, kakor

si misliš ti in kakor sanjaš. Saj se mi je že včeraj zdelo si misliš ti in kakor sanjaš. Saj se mi je že včeraj zdelo sumljivo, zdaj pa sem prepričan, da ni bil nihče drug kakor Peter Kostrca. Samo on se je lahko tako preoblekel in nas preslepil. In če je bil res on, potem se ga to zimo ne bomo rešili, dokler ne pridejo žandarji in ga ne odvedejo.«

»Srce me boli pri tvojem govorjenju in da te ne bom še dalje izzivala k trditvam, bom legla; obrnem sek steni in zmolim vse tri dele rožnega venca: bog, ki se je prikazal v naši hiši, zasluži, da se mu lepo zahvalim.«

Jožef je še nekaj časa ogledoval tisočak in ga obračal na vse strani, nato pa rekel:

»Ne glede na namen, ki ne vem zanj, kakšen je in zaradi česa naj bi bil tujec zapustil na ležišču tisočak, se mi zdi najbolj verjetno, da ga je bodi kje ukradel bodi napravil kaj hujšega in denar skrnil v obleko, tako da mu ga žandarji ne bi našli; ni pa mislil na to, da ga lahko izgubi, kar se je tudi zgodilo. Shranil ga bom zato in če se človek še kdaj prikaže, mu ga vrnem. Če je namreč denar pošteno prisluzil, potem ga človek, ki ga je zgubil, krvavo potrebuje, ne pa da bi ga daroval komu; ako pa je, kar se mi močno zdi, denar bodi na ta ali na oni način nepošteno pridobljen, ne potrebujem od vsega niti dinarja, da si ne umažem s tem duše na stara leta. Vrnil ga bom, kakor sem ga našel. Do takrat ga bom pa zavezal v cunjico in skrnil v skrinjo, da ga nihče nenajde in da ga miši ne načnejo.«

Tako je tudi storil, potem pa ugasil luč rekoč:

»Jutro ni več daleč, vendar bom še malo zadremuckal. — Eno pa se mi pri vsem le zdi skrivnostno: kako in kam je izginil ta tujec.«

Mesec se je že nizko pomaknil, ko je Jožef zadremal.

Protest proti zadržanju delodajalcev do hude krize gradbeništva

Jutri celodnevna stavka gradbenikov F-JK

Zaposlitvena raven dosegla kritično točko

Jutri bodo v naši deželi za ves dan prekrizali roke gradbeni delavci, ki v utemeljitev odločitve o celodnevni stavki navajajo v prvi vrsti nepripravljenost delodajalcev, da bi začeli s pogajanjem o teritorialnih dodatkih na plače, hkrati pa želijo z njo še enkrat opozoriti na težko krizo, v kateri se je sektor znašel v zadnjem času.

Le-ta je namreč v Furlaniji - Juljski krajini zabeležil vratolomen padec tako zaposlitvene ravni, kot obsega gradenj in števil gradbenih podjetij. Poleg skorajda zaključene popotresne obnove, so razlogi tudi v zmanjšanju zasebne stanovanjske gradnje in še zlasti v mrtvilu, ki je zajelo velika javna dela. V tržaški pokrajini je sektor izgubil tisoč zaposlenih z ozirom na lansko leto, medtem ko ta padec v videmski in pordenonski pokrajini znaša kar pet oziroma štiri tisoč zaposlenih manj, tako da v deželnem merilu beležimo manjšo zaposlitveno raven od tiste pred potresom.

Če se ob teh podatkih vprašamo po perspektivah, potem je odgovor še bolj porazen, saj krizo občuti vsa politika gradbenega sektorja. Z izjemo potresnih območij, poteka ures-

ničevanje vseh javnih del in še zlasti prometnih povezav z veliko zamudo zaradi počasnosti, s katero država nakazuje svoje prispevke. Hude zamude so tudi pri sprejemanju deželnega zakonskega osnutka o obnovi in ponovni usposobitvi zgodovinskih jeder mest in naselij, ki je bil že večkrat predelan in ne zagleda belega dne zaradi ozkih interesov gradbenih spekulativov. Sindikat gradbenih delavcev FLC je v tej zvezi že večkrat zahteval, naj se stanovanjska gradnja vrne v središča mest in naselij, kjer bo lahko uporabila obstoječe storitvene infrastrukture, namesto da se ustvarjajo nova naselja geto, kot na primer tržaško Rocol - Melara. V zgodovinskih središčih mora dobiti mesto tudi javna stanovanjska gradnja, s čimer bi v mesta pritegnili tudi slabše situirane sloje prebivalstva.

Največje krivice za težak položaj, v katerem se nahaja gradbeni sektor naše dežele, vidi sindikat v delodajalcih, vključenih v vse podjetniške organizacije in še zlasti v ANCE. Le-ti so namreč po mnenju sindikata v največji meri odgovorni za spremembe, ki jih je doživel deželni zakon št. 152/84, s katerim je bila u-

stanovljena deželna finančna družba za gradbeni sektor in iz katerega so bile izključene vse zakonske olajšave za delavce, zaposlene pri izvajanju javnih del. Podjetja torej zahtevajo olajšave, finansiranja in pomoč, hkrati pa se zoperstavljajo kakršnemukoli političnemu ali sindikalnemu nadzoru nad načinom organizacije dela in dajejo v podzakupe tudi primarna gradbena dela. Prav zato sindikat gradbenih delavcev izraža negativno oceno o ustanovitvi deželne finančne družbe za gradbeništvo, ki tudi ne predvideva resne selekcije podjetij za dodelitev olajšav in ne jamči dosege ciljev sektorskega načrta za gradbeništvo, predvidenega v deželnem zakonu št. 75.

Jutrišnje stavke, ki jo je napovedal deželni sindikat gradbincev FLC, se bodo udeležili tudi zaposleni v cementarnah, ki prav tako protestirajo proti zadržanju delodajalcev, ki odklanjajo začetek pogajanj za podjetniške dodatke plačam.

● Na Nabrežju Nazario Sauro se bo danes zaključil »Festival Unità na morju«. Spored zaključnega dne predvideva ob 21. uri ples z ansambлом.

V priredbi TPPZ in VZPI-ANPI

V petek v Bazovici začetek Srečanja za mir med narodi

V teku so priprave za »Srečanje za mir med narodi«, ki bo v priredbi Tržaškega partizanskega pevskega zbora, Mladinske skupine P. Tomažič in VZPI - ANPI, od petka do nedelje v Bazovici.

Gre za že tradicionalno srečanje bivših borcev, aktivistov in antifašistov obeh narodnosti, s to in onstran meje, ki ga organizatorji vedno povežejo tudi z bogatim kulturnim programom.

Praznik se bo začel v petek, ob 16. uri z odprtjem kioskov, zvečer pa s predvajanjem slovenskega filma. V soboto, ob 18.30 bo nastopil Tržaški partizanski pevski zbor s svojim recitalom »Revolucija in glasba«. Njegovemu nastopu bo ob 19.45 sledilo gostovanje folklorne skupine Akademskega kulturno-umetniškega društva Oslobojci iz Beograda, zvečer pa bo na prireditvenem prostoru ples s prosto zabavo, ob zvokih ansambla AKORDI.

V nedeljo bo v Bazovici osrednja prireditev, ki jo bo začel pihalni orkester iz Postojne s svojim koncertom. Sledila bosta slavnostna govora predsednika deželne odbora VZPI - ANPI Federica Vincentija in delegata v zveznem odboru SFR Jugoslavije Jožeta Utenkarja. Ob 19.30 bo na prireditvi ponovno nastopil TPPZ P. Tomažič, ki bo skupno z mladinsko skupino in recitatorji, izvedel recital »21. marec«. V večernih urah bo sledila prosta zabava.

V Nabrežini razstava domačih vin

Devinsko-nabrežinska občinska uprava prireja od 5. do 7. junija na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini tradicionalno razstavo in pokušnjo domačih vin. Na razstavo je bilo pripuščeno 8 vinogradnikov s sedmimi vzorci belega vina in šestimi vzorci terana. Delovali bodo dobro založeni kioski s piščanci na žaru, klobasami, ribami itd.

Kulturni program predvideva za prvi dan koncert godbenega društva »Nabrežina«, nastop mladih kotalkarjev openskega Poleta in ples z ansambлом »Skupine Viktorje iz Ilirske Bistrice. V soboto se bo začel mednarodni balinarski turnir z nastopom 12 ekip, popoldne pa bodo na vrsti koncert godbenega društva »Naša Sloga« iz Babičev pri Bujah, ples z ansambлом »Galebi« in nastop plesne skupine CIABS iz Tržiča. V nedeljo bo spet koncert domače godbe, sledilo bo nagrajevanje najboljših vinogradnikov, za konec pa bosta še tombola in ples z ansambлом »Galebi«.

Zaključna družabnost zbora Primorsko

Nadvse uspešna sezona mačkoljanskih pevcev

Poletje je tu in naša društva zaključujejo s svojo letno dejavnostjo. Ostajajo le še šagre in poletni prazniki, ki jih društva organizirajo v tem času, da nudijo svojim članom nekaj zabave, da pa se tudi sami sestanejo, vidijo, srečajo, da je potem začetek dela za novo sezono lažji in boljši.

Z družabno prireditvijo je želel zaključiti letošnjo sezono tudi mešani pevski zbor Primorsko iz Mačkolj. Člani, prijatelji in družinski člani so se zbrali v soboto zvečer v borovem gozdiču v Mačkoljah, kjer so pridni »kuharji« napekli vrsto dobrot, poskrbljeno pa je bilo tudi za dobro pijačo.

Bil je to lep in vesel zaključek letošnje uspešne sezone domačega pevskega zbora, na katerega smo bili tudi mi povabljeni. Tako je seveda stekla beseda o tem, kako so bili s svojim delom zadovoljni, kdaj bodo začeli s počitnicami in če je seveda dovolj dobre volje in veselja, da bodo začeli z prihodnjo sezono z novim članom.

Podatke nam je v glavnem našela Danica Smotlak, ki nas je spomnila, da deluje pevski zbor od leta 1983. »Začeli smo z delovanjem, pod vodstvom pevovodkinje Marte Werk - Volk 5. januarja 1983. Z njo smo tudi prvič nastopili na reviji »Primorska poje«, trikrat smo nastopili v Škedenju, pa še v Pliberku na Koroškem, itd. Skupno smo v tistem času imeli kar 11 zelo uspešnih nastopov.«

Decembra 1984 je sprejel vodstvo

zbora Anton Baloh, po poklicu učitelj, ki opravlja svoje delo v Dvorih nad Izlo. V teh šestih mesecih je zbor nastopil petkrat in sicer ne reviji »Primorska poje« v Lokvah na 40. obletnici osvoboditve v domači vasi, pa v Domju, Gročani in še na festivalu glasila Delo v Dolini.

Zbor, ki šteje 37 pevcev in pevk, vodi, kot smo že povedali, Anton Baloh. »Moram reči, da sem s pevci izredno zadovoljen. Zelo so vestni na vajah in tudi sicer se zelo trudijo, da bi vsaka prireditev, vsak njihov nastop, čim bolj uspelo. Zame seveda ni lahko prihajati dvakrat na teden na vaje. Toda, ker vidim njihovo zagnanost in veselje, se tudi sam trudim. Zaenkrat smo nastopali s programom, ki so ga imeli pevci že naštudiranega. Dodali smo le dve novi pesmi. V prihodnji sezoni bomo začeli s študijem novih. Upam, da bodo pevci v svojem delu prav tako zagnani, kot so bili doslej.«

Še predsednika društva in zbora Davida Stepančiča smo vprašali za njegovo mnenje. »Mislim, da smo vsi zadovoljni z opravljenim delom. Od 26. do 28. julija nas čaka še domača šagra, potem si bomo privoščili zaslužene počitnice.«

Po teh uradnih pomenkih, je sledila prosta zabava s petjem in z veselo glasbo, ki so jo improvizirali kar pevci sami. Pevovodji so poklonili tudi darilo, potem pa so si vsi, ob koncu tega lepega večera, zaželeli dobro delo v prihodnji sezoni.

N. L.

Pravilna prehrana ne pomeni, da se moramo odpovedati primernim količinam sladkorja

V antiki so imela živila simbolične pomenke, ki so se skozi stoletja utrdili v naši podzavesti in nas vodijo večkrat v zgrešene navade. Mleko je na primer simbol otroštva, bela barva predstavlja namreč čistočo in nežnost. Mleko je zato v naši predstavi idealno le v otroških letih, medtem ko ga odrasli rajši nadomestijo z raznovrstnimi siri in drugimi mlečnimi izdelki. Vino pa je simbol krvi, daje moč in spodbuja komunikacijo. Steklenica vina je zato tudi prva na mizi pri vsaki večerji. Meso je simbol moči, medtem ko predstavlja sladkor šibkost. Sladkor namreč istovetimo s slaščicami, torej s sladkosnednostjo in z željo po ugodju. Pred takimi željami se skuša človek zadrževati. Vsakdo, ki ima pred sabo tor-

to, bi rad stegnil roke nanjo, a istčasno ga zadržujejo občutki krivde zaradi te želje. Ta ambivalenten odnos do sladkorja vzbujajo veliko zanimanja, iz komercialnih interesov pa so razširjena različna mnenja glede uživanja sladkorja. O sladkorju se je razpravljalo tudi na seminarju, ki je bil v petek v »Adriatico Palace Hotel«.

Vprašanje količine vsakdanjega uživanja sladkorja, je bilo rečeno na seminarju, je tesno povezano z vprašanjem shujševalnih diet, ki se jih veliko ljudi loti prav s prihodom poletja. Dietetična prehrana po navadi izključuje z jedilnega lista nekatera živila, nekatere diete na primer dovoljujejo le uživanje zelenjave. Toda zdravniki zanikajo uspešnost takih shujševalnih kur. Človeški organizem mora v primerni količini uživati vse

snovi, kot so sladkor, beljakovine, ogljikovi hidrati itd. Pomanjkanje tega dejanske škoduje zdravju, povzroča predvsem šibkost, vrtoglavje itd.

Shujševalne diete prepovedujejo predvsem uživanje sladkorja. Sladkor vsebuje velike količine glukoze, ki jo dobimo v manjših količinah v sadju in medu. Možgani in živčni sistem potrebuje vsaj 160 do 170 gramov glukoze, rdeča krvna telesca pa uporabljajo dnevno 40 gramov. Delovanje možganskih centrov je odvisno od zaloga glukoze, ki jih prinaša kri. Pomanjkanje glukoze povzroča resne možganske poškodbe in umiranje rdečih krvnih teles. Vsa telesna tkiva potrebujejo energijo, ki jo lahko dobijo iz različnih virov, to je iz različnih hrane, živčni sistem pa lahko izkoristi le energetski vir: glukozo. Iz tega izhaja, da človeški organizem ne sme nikoli ostati brez glukoze, brez sladkorja. To pa ne pomeni, da ne smemo paziti na količino sladkorja, ki jo dnevno zaužijemo, moramo se pa omejiti na količino, ki jo naš organizem neobhodno potrebuje.

Uspešnost shujševalnih diet in pravilna prehrana, je bila osnovna ugotovitev seminarja, nista torej toliko odvisna od količine, kot od kakovosti hrane. Naš jedilnik mora biti raznovrsten in mora vsebovati tako sladkor kot testenine, kruh, olje in drugo, kar ponavadi odstranimo. Najuspešnejša rešitev za shujšanje je v večji fizični aktivnosti in pravilnem razmerju med uživanjem in porabo kalorij - energij. (bb)

Monografija o dejavnosti gradbenega konzorcija CIET

Prihodnji petek bodo v Novinarskem krožku predstavili monografijo o dejavnosti Konzorcija tržaških gradbenih podjetij CIET, ki je bil pred desetimi leti ustanovljen za uresničevanje programov stanovanjske gradnje pod ugodnejšimi pogoji. Prav takrat sta namreč država in dežela namenili občutne prispevke zadovoljivim naraščajočim potrebam po stanovanjih, ki jim svobodna stanovanjska izgradnja in tista olajšana nista mogla v celoti zadostiti. Konzorcij je tako omogočil združitvi zasebne sklade z javnimi sredstvi in vključiti tudi denarne zavode za večjo učinkovitost pri zadovoljevanju stanovanjskih potreb in za vključitev večjega števila gradbenih podjetij v to dejavnost. Načrti se po desetih letih sicer niso v celoti uresničili zaradi številnih težav, vendar je konzorcij uspel dati novega kisika gradbeni dejavnosti in uresničiti plodno sodelovanje vseh subjektov, ki se ukvarjajo z olajšano stanovanjsko gradnjo, posebno še občino in pokrajino. Več kot tisoč dograjenim stanovanjem se bo v kratkem pridružilo še 238 novih, kar je rezultat dosedanjih prizadevanj in spodbuda za uresničitev načrtov, ki so v pripravi za prihodnjo dejavnost konzorcija.

Pogovor z udeleženci srečanja partizanskih pomorščakov v Sosljanu

Spomini na ustanovitev prvih partizanskih mornariških enot

Preteklo soboto je bilo, kot smo že poročali, v Sosljanu prvo srečanje bivših partizanskih pomorščakov v zamejstvu. Da je do tega srečanja prišlo, imata zaslugi dva slovenska pomorska jadrnalna kluba, Čupa in Sirena, ki sta tako omogočila snidenje bivših pomorščakov, povezano s pregledom dejavnosti in uspehov, ki jih oba kluba dosegata.

Slovinci so imeli v raznih formacijah v času vojne kar tisoč borcev, kot je povedal na srečanju predsednik skupščine slovenskih partizanskih pomorščakov Miro Kocjan, in tri narodne heroje: Sergija Mašero, Karla Rojca in Slavka Kovača - Smelija. Oktobra 1944 je bila v Tribuši ustanovljena prva mornariška četa, ki je že januarja naslednjega leta prerasla v mornariški odred, ki je bil priključen IX. korpusu in ki je sodeloval tudi pri osvoboditvi Primorske, Trsta in Istre, od Kopra do Dragonje.

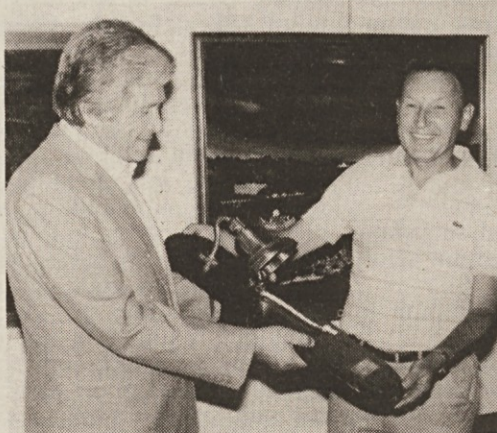
80 je bilo udeležencev sobotnega srečanja v Sosljanu. Nekateri so bili s Tržaškega, drugi so prišli iz raznih krajev na Goriškem.

Prvi, ki se nam je rade volje odzval za razgovor, je bil Aleksander Kalc iz Trebč, ki je, kot je sam hitro povedal, tudi raznašalec našega časopisa v tej vasi. »Prišel sem v partizansko vojsko iz Afrike ter sem bil poslan najprej na otok Vis, nato na Korčulo in Lastovo. Spominjam se, da so mi zaupali top in mitraljez, s katerim smo branili otoke in obalo. 20. oktobra 1945 sem se vrnil domov.«

Vladimir Kariš je po rodu iz Križa, sedaj pa stanuje v Nabrežini. Kako pa ste vi prišli v mornariške odrede, smo ga vprašali?

»Bil sem najprej v 18. bazoviškemu bataljonu. Tu sem bil težko ranjen v roko. Ko so vse bolnišnice preselili v Kočevski rog, sem bil tudi sam tja poslan. Od tam so z letali ponoči prevzeli ranjence na zdravljenje v Bari. Sam nisem hotel iti tja, zato so me ponovno poslali v mojo edinico. Tu je seveda komandant takoj videl, da ne morem držati puške v rokah in me je poslal v Gornjo Tribušo, kjer se je prav tedaj ustanovil prvi slovenski mornariški odred. Ta je bil nato priključen IX. korpusu, kjer je skupno s XXX. divizijo sodeloval tudi pri osvoboditvi Trsta. Spominim se, da smo prišli v Trst premrženi in utrujeni, ker nas je na poti zajelo tudi šneženje. Ko smo prišli v Trst, smo brez strela zasedli poslopje tržaškega pristaniškega poveljstva. Tokratno srečanje s tovariši mi je bilo zelo prijetno in vesel sem, da je do tega prišlo.«

Berto Gerget iz Doberdoba se udeležuje skoraj vsako leto proslav, ki so v spomin na delovanje slovenskih partizanskih pomorščakov v Piranu. »Bil sem prvi vodnik prve mornariške čete pri IX. korpusu, pri kateri sem deloval do januarja 1945. V vojski sem nato ostal do marca 1946. Le napišite, da so bili ti slovenski pomorščaki tudi ustanovitelji prvih slovenskih edinic v jugoslovanski mornarici. Zato je prav,

Na prvem srečanju partizanskih pomorščakov v Sosljanu je vodstvo pomorskega jadrnalnega kluba Čupa izročilo predsedniku Skupščine slovenskih partizanskih pomorščakov Kocjanu spominsko darilo

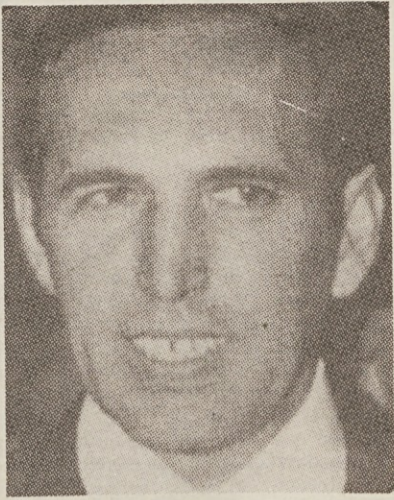
da se srečujemo in zbiramo. Škoda je le, da je prišlo to srečanje tu pri nas za nekatere že prepozno. Morali bi se srečati že veliko prej.«

Med udeleženci srečanja je bil tudi Angel Gerlanc s Kontovela.

Izvolili ga bodo danes dopoldne

TRŽAŠKI PRAVNIK PALADIN NA ČELU USTAVNEGA SODIŠČA

Tržačan Livio Paladin bo danes dopoldne izvoljen za novega predsednika ustavnega sodišča. Paladin, ki je star 52 let in je trenutno najmlajši član vrhovnega državnega sodišča, bo nasledil Leopoldu Elii, kateremu je pred kratkim zapadel mandat in ki je bil kot znano tudi med kandidati za novega predsednika republike. Novi predsednik bo skoraj gotovo izvoljen pri prvem glasovanju in po vsej verjetnosti tudi soglasno, saj so stranke ustavnega loka že pred časom dosegle sporazum o njegovi kandidaturi. Paladin bo predsedoval ustavnemu sodišču točno eno leto, to se pravi do zapada svojega mandata 1.7.1986.

Livio Paladin

ščem republikanske stranke. Velja vsekakor za odprtega človeka, ki uživa velik ugled tudi v tujini.

Livio Paladin je bil poročevalec pri številnih zelo pomembnih razsodbah ustavnega sodišča in se je v zadnjih letih ukvarjal zlasti s ljudskimi referendummi, za katere je dala pobudo radikalna stranka.

● Rajonski svet za Sv. Ivan se bo sestal na redni seji v petek, 5. julija, ob 19.30 na sedežu na Rotondi del Boschetto 3/f.

Občutne posledice stavke uslužbencev urada za pristojbine

Občutne težave je v rafineriji Aquila in v tovarni Stock povzročila stavkovna akcija kakih 30 uslužbencev Tehničnega urada za tovarniške pristojbine (UTIF), ki se že šest tednov vzdržujejo nadurnega dela. Jabolko spora je vprašanje prekinitve dela za kosilo, saj sindikalni predstavniki menijo, da vodstvo urada preozko tolmači predpise ministrstva za finance. Vsekakor bo v naslednjih dneh prispel v Trst ministrski funkcionar, ki bo skušal zgladiti nastali spor.

Medtem pa sta omenjena proizvodna obrata že utrpela precejšnjo škodo zaradi zamud v proizvodnih ciklih: v Aquili so bili primorani prekiniti del proizvodnje, pri Stocku pa omejiti proizvodnjo likerjev.

Ustanovljen konzorcij za turistični razvoj Trsta

Pred kratkim je bil v Trstu ustanovljen konzorcij »Promotrieste«, ki ima namen ovrednotiti in reklamirati turistične storitve Trsta ter predvsem upravljati Kongresni center na Pomorski postaji. Vanj so se vključili operaterji in strokovne organizacije, ki so zainteresirani za oživitve turistične vloge Trsta.

Konzorcij nima dobičarskih namenov, predsednik pa je odvetnik Lamberto Ariani, rojen v Trstu in dela v Firencah, kjer zastopa Italijo v Svetovni organizaciji za turizem, potem ko je bil lani njen predsednik. Ariani ima tudi številne druge funkcije v italijanskih in mednarodnih turističnih organizacijah ter je izvedenec za kongresni turizem. Med drugim je bil tudi generalni tajnik Mednarodnega kongresnega središča v Firencah, tako da je prav gotovo ustreza oseba na čelu novoustanovljenega konzorcija, pred katerim stoji zelo zahtevno delo. Namene in značaj konzorcija bodo predstavili na posebni tiskovni konferenci, ki bo jutri ob 11.30 na sedežu zveze trgovcev Unione commercianti.

Mladinski hotel »Tergeste« bodo popolnoma prenovili

Deželni odbor Združenja hotelov za mladino je na svoji zadnji seji sklenil, da bo zaprl mladinski hotel »Tergeste«, ki je v Trstu v Miramarskem drevoredu, in skozi katerega je šlo vsa ta leta, zlasti v poletnih mesecih, med počitnicami, veliko mladih iz vseh krajev sveta. Odločitev je bila nujna iz zdravstvenih in higienskih razlogov in ker prostori niso bili v skladu z normami glede preprečevanja požarov in nesreč. Istočasno je odločitev odprla tudi veliko vrzel, ki je za naše, turistično še vse preveč zanemarjene in ne dovolj ovrednotene kraje še posebno občutna. Mladinski hotel pa bodo popolnoma prenovili, tako da bo spet uporaben in bo ustrezal vsem zakonskim odredbam. Prenovljeni hotel bo lahko spre-

jel 75 mladih ljudi, medtem ko je bilo do sedaj v njem prostora za 100 ljudi.

Načrt za gradnjo novega mladinskega hotela sta tržaška občinska uprava in nadzorništvo za spomeniško varstvo že odobrila, v najkrajšem času bi morali dobiti še dovoljenje, ki zadeva predpise o varstvu pred požari. Samo nato bodo načrt predložili deželnemu odborništvu za turizem, ki bo pobudo finančno podprlo.

Mladinski hotel bodo skušali prenoviti v najkrajšem času, saj je edina struktura v vsej deželi, ki je namenjena mladini.

Za varčevanje z energijo

Energija je osnovni vir za razvoj tehnologije in gospodarstva. Dandanes je namreč povpraševanje po energiji zelo visoko, razpoložljivi energijski viri ne morejo zadovoljiti vseh zahtev. Samo boljša uporaba in varčevanje energije lahko rešita to kritično stanje.

Združenje trgovskih zbornic Unioncamere Furlanije - Julijske krajine je v tem okviru izdalo dve knjižici, v katerih so navedeni nasveti za nizko uporabo in varčevanje energije tako v stanovanjih kot v industrijskih podjetjih. Za točnejše informacije je Unioncamere na razpolago na tržaškem velesejmu.

Tudi danes izredno bogat spored miljskega festivala

Znamenite Podreccove lutke bodo spet zaživele drevi v okviru miljskega festivala Gledališča mladih na pobudo tržaškega Teatro stabile, ki si prizadeva, da bi se ta dragocena kulturna tradicija ohranila. Ob 21.30 bodo lutke — sicer v novi izvedbi — uprizorile pravljico Carla Gozzija »Zaljubljen v tri oranže«, ki jo je uprisobil Prokofjev.

Toda to bo samo ena od tolikih točk, ki jih predvideva današnji spored. Začelo se bo že zjutraj ob 10. uri v dvorani Dante v šolskem gledališču na pobudo Teatra stabile in miljskega festivala. Ob 17.30 bo turinška skupina »Granbado produzioni teatrali« predstavila v dvorani Marconi »eksplozivno zmes« z naslovom »Andante moderato con sedies«. Ob 19. uri bo v dvorani Verdi na vrsti »C'est comment pu'on freine«, metaforično potovanje dveh mladeničev na poti k zrelosti, ki ga bo predstavila francoska skupina Ateliers de la Colline.

Bogat spored bosta v poznih večernih urah dopolnili še dve predstavi: ob 23. uri »Iskrene čestitke« v uprizoritvi milanskega Teatro del Sole, ob 24. uri (v Verdijevi dvorani) pa »Azioni degli Ubu per attori e burattinai«, znano delo Alfreda Jarryja, v katerem bosta nastopali mladi tržaški umetnici Tullia Alborghetti in Andreina Garella.

M. Košuta izvoljen na odgovorno mesto pri Trgovinski zbornici

V teh dneh se je prvič sestala novoimenovana oziroma obnovljena pokrajinska konzulta za zunanjo trgovino pri tržaški Trgovinski zbornici, ki jo sestavlja 25 članov iz vrst najvidnejših tržaških gospodarstvenikov in predstavnikov ustanov in združenj, kot na primer carine, bank, špedicije in prevozov, združenj za kavo in les ter drugih.

Sestanek je vodil predsednik Trgovinske zbornice Tombesi, ki je uvodoma podčrtal pomen tega posvetovalnega organa, še zlasti z ozirom na prostor in tradicijo, ki jo ima zunanja trgovina v gospodarstvu Trsta. Predsednik se je nato dotaknil najvažnejših vprašanj gospodarskega položaja, kot na primer ustanovitve terminske borze za kavo, razvoja gospodarskega sodelovanja z Jugoslavijo in še posebej obsejne izmenjave, uskladitve delovanja carin in tržaški pokrajini, razmer na področju grosistične trgovine in povračila davka IVA za tuje kupece, ki še vedno ni doseglo pričakovanega obsega. Tombesi je tudi poudaril uspehe komaj zaključenega velesejma in menil, da ga bo v prihodnje potrebno še bolj razširiti in razgibati, nato pa je poročal o opravljenih in načrtovanih obiskih predstavnikov tržaške zbornice v tujini.

Osrednja točka dnevnega reda sestanka konzulte pa so bile volitve

predsednika in dveh podpredsednikov: za predsednika je bil izvoljen Raimondo Latkovich, za prvega podpredsednika predstavnik SDGZ Marino Košuta in za drugega podpredsednika Anteo Allazetta. Naj k temu dodamo, da je član konzulte še en slovenski predstavnik, Stanko Bole, ki je hkrati tudi podpredsednik tržaške delegacije milanske trgovinske zbornice Italjug. Gre torej za novo priznanje zunanjetrgovinski dejavnosti naše narodnostne skupnosti in za potrditev uveljavljanja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v panogi, ki ji od nekajd poseveča vso svojo pozornost.

Obvezno cepljenje proti steklini

Deželni odbor Furlanije - Julijske krajine je na osnovi odloka ministrstva za zdravstvo odredil, da je treba do 16. avgusta cepiti proti steklini vse pse v deželi. Čeprav niso v zadnjem razdobju zabeležili posebnih primerov stekline, ostaja področje vse dežele pod strogim nadzorom, kar je narekovalo ta preventivni ukrep, ki velja tako za videmsko kot za tržaško in goriško pokrajino. V nekaterih občinah velja obvezno cepljenje proti steklini tudi za govedo in konje na paši.

Negotovanje zaradi prepovedi parkiranja v openskem središču

Kot vidimo na sliki, so na začetku Ul. dei Salici na Opčinah (to je ulica, ki gre od Podobnikov trgovine proti openskemu pokopališču) namestili tri table o prepovedi parkiranja ob delavnih dneh od 7. do 19. ure. Ukrep je, kot smo že poročali, izzval precejšnjo negotovanje zlasti tistih, ki imajo trgovine v neposredni bližini in potrebujejo vsak dan prostor v tem predelu ulice za raztovarjanje blaga. Prostor, ki ga omejujejo novi prometni predpisi, je rezerviran za stojnice potujočih trgovcev, ki obre-

menjujejo že itak precej prometno in istočasno dokaj ozko ulico. Sklep tržaške občinske uprave o prepovedi parkiranja in namestitvi stojnic pa je zelo razburil javno mnenje na Opčinah tudi zaradi tega, ker je bil izvršen samovoljno in brez vsakršnega predhodnega posvetovanja z neposredno zainteresiranim prebivalstvom, oziroma s krajevnim rajonskim svetom, ki je prvi poklican, da o takšnih rajonskih zadevah izreče svoje mnenje.

Sam rajonski svet je na ta ukrep odločno reagiral. Na svoji zadnji seji je o tem razpravljala in ugotavljal, da je občinska uprava še enkrat prezrla dialog s krajevnimi demokratično izvoljenimi predstavniki prebivalstva in sprejela ukrep, ki je v nasprotju s koristmi tu živčih ljudi, pa tudi z načrti za ureditev tako imenovanega rajonskega sejma, ki mora imeti vsekakor drugačno lokacijo. Po tej seji so načelniki svetovalskih skupin v rajonskem svetu sklenili, da zahtevajo srečanje s pristojnim občinskim odborikom Traunerjem in razčistijo vso zadevo tako glede prepovedi parkiranja v Ul. dei Salici, kot glede namestitve rajonskega sejma.

Balinarji KRUT s tovariši s Škofij

Na vrtu gostilne Pavan pri Sv. Jakobu so se prejšnji teden srečali člani balinarske skupine krožka KRUT iz Trsta z balinarji »Oljka« športnega društva s Škofij. Čeprav je šlo tudi za tekmovanje med obema ekipama, je bil glavni namen srečanja predvsem utrjevanje prijateljskih vezi.

To ni prvo takšno srečanje. 25. aprila so se člani KRUT že srečali na Škofijah s tamkajšnjimi balinarji. Tokrat so se srečali v Trstu 4. julija, na Dan borca pa se bodo vsi ponovno srečali na Škofijah na turnirju za memorial »Rudi Krkoč«, na katerem bo nastopilo kar osem ekip iz obalno-kraškega področja. »Vam vreme kaj nagaja?« smo jih med igro vprašali. »Nič nas ne moti.« so nam odgovorili. »Saj smo v dobri in prijetni družbi.«

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so pospremili k večnemu počitku našo drago mamo in nono

Francko Kocijan

Posebna zahvala g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili njen spomin.

Družini Kocijan in Pertot

Bazovica, 3. julija 1985

Razgiban lov na tatu v Ul. Valdirivo

V Trst so prišli po nakupe sorojaki pa so jih »olajšali«

Leteči oddelek je včeraj prijavil sodnim oblastem 26-letnega Muhameda Bjelaka in 23-letnega Izeta Isljamoviča iz Novega Pazarja, oba jugoslovanska državljanca, ker sta močno osumljena, da sta trem sorojakom — Izetu Merdanoviču, Andjelku Basiču in Asmiru Džurliču — ukradla iz avtomobila vse, kar je trojica nakupila v Trstu. Dogodek se je pripetil v soboto v Ulici Valdirivo, kjer sta bila parkirana avtomobila, s katerima se je trojica pripeljala v naše mesto.

Merdanovič, Basič in Džurlič so ob opoldanski zapori trgovin spravili v vozili vse, kar so v jutranjih urah nakupili: okrog 40 poletnih majic, več parov kavbojk, srajce, nekaj kilogramov kave itd. Vrednost blaga je bila kar spoštljiva, saj je pozneje eden od treh v prijavi zapisal, da je kupil za 7,5 milijona starih dinarjev oblačil. Ko so se nekaj pred 16. uro vrnili k avtomobiloma, je bilo njihovo presenečenje veliko: razen sedežev ni ostalo v vozilih nič. Trojica je debelo gledala, na pomoč pa ji je prišel Tržačan, ki je malo prej z okna bližnjega poslojpa videl, kako so trije mladeniči vdrlji v avtomobila in se kmalu razšli: dva sta zavila v bližnji bar, eden pa se je oddaljil s plenom.

Okradenci niso oklevali. Šli so do bara, v katerem so takoj opazili osumljena sorojaka. Bjelak in Isljamovič sta skušala vzeti pot pod noge, toda nista šla daleč. Svojim žrtvam sta nato obljubila, da jima vse povrneto, le da ne kličejo policije. Vendar ni zaleglo: čez nekaj minut je bil izvidniški avtomobil v Ul. Valdirivo. Med priporom so agenti pri Bjelaku našli tudi daljše rezilo, za kar si je zaslužil še dodatno prijavo. Sicer pa sta med zasliševanjem tako on kot njegov pajdaš odločno zanikala vsakršno odgovornost. Bjelak celo to, da je imel nož.

Popustile so zavore

V glavni bolnišnici so včeraj zjutraj nudili prvo pomoč 20-letni študentki Cristini Viezzoli iz Ul. Favetti 1, ki se je lažje ranila po obrazu in nogah v prometni nesreči, do katere je prišlo v Ulici Perarolo. Cristina je sedela ob materi Silvii, ki je nenadoma opazila, da so zavore fiata 124 odpovedale in da ne more več nadzorovati vožnje. Vse njeno prizadevanje, da bi ustavila avto, ki je drsel po rebri, ni pomagalo: ustavil ga je le cestni drog.

Neprevidnost avtomobilista hudo plačal mlad motorist

Skoraj ne mine dan, da ne bi črna kronika beležila prometne nesreče, v katero je vpleten motociklist. Zato si marsikdo ustvari prepričanje, da je vožnja z motorjem sama na sebi nevarna. V resnici pa ni tako: drži, da je med motoristi tudi nekaj takih, za katere je motorno kolo le sredstvo za hitrostno tekmovalstvo, večina pa je previdnih, žal pa jim trda prede, ko se morajo soočiti z neprevidnostjo avtomobilistov.

Tako se je zgodilo tudi včeraj popoldne na obalni cesti, med odcepom za Miramar in Centrom za teoretsko fiziko. 26-letni Ezio Tandoi se je s svojim motociklom Cagiva peljal proti Trstu, ko mu je nepričakovano presekal pot fiat 127, s katerim je 66-letni Leopoldo Sergio kljub izrecni prepovedi zavijal na U. Tandoi je z motorjem najprej udaril v zadnji del fiata 127, nato pa ga je odbilo na levo stran cestišča, kjer je trčil še v nasprotni vozeči fiat uno, ki ga je upravljal proti Sesljanu 21-letni Gianpaolo Dominici iz Vidma.

Tandoi, ki stanuje v Ulici del Pucino 73, je po dvojnem trčenju obležal na asfaltu v globoki nezavesti. Z reševalcem RK so ga prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer mu zdravniki oddelka za oživljanje skušajo rešiti življenje. Njegovo zdravstveno stanje je izredno zaskrbljujoče: v nesreči si je hudo poškodoval glavo, tako da je

bil ob sprejemu v komi četrte stopnje in so si zdravniki strogo pridržali prognozo. V bolnišnici so zadržali na opazovanju tudi Gianpaola Dominicija, ki se je sicer le lažje ranil, a je bil v šoku.

Steklenice pijače zmamile nočne tatove

Daniele Gerbini, 64-letni lastnik istoimenske trgovine jestvin v Ul. Battisti, je dvakrat hud na tatove. Zlikovci so mu namreč v noči od ponedeljka na torek ukradli iz izlozbe nekaj steklenic vina, viskija in knjaka, pri tem pa so hočeš nočeš razbil veliko šipo, ki stane vsaj dvakrat toliko kot ukradene alkoholne pijače. Kdo ve, če bo Gerbini sklenil, da je nočno razkazovanje dobre kapljice preslatna vaba za »žejne« dolgotrstenje? Zaenkrat bo vsekakor segel v žep in porabil pol milijona, da popravi celotno škodo.

● V katinarski bolnišnici so otvorili razstavo slik, ki so jih izdelali bivši alkoholiki. Pacienti se zdravijo v prvem oddelku za dolgotrajno zdravljenje in so se ogreli za akvarele med terapijo. Razstava je v atriju petega nadstropja in bo odprta do 15. julija.

Slavko Tence iz Križa, eden zadnjih vrtnarskih mojstrov Že štirideset let krasi odre in slavoloke

Na letošnjem prazniku vina in rib v Križu so mnogi obiskovalci radovedno spraševali prireditelje, kdo je tako lepo okrasil nekatere kioske in na odru iznajdljivo upodobil Tržaški zaliv z Miramarom in z grljanskimi obronki v ozadju. Isto vprašanje stalno postavljajo obiskovalci tudi domačemu župniku, ko med božičem in novim letom vstopijo v kriško cerkev, da si ogledajo ročno izdelane jaslice, ki so od leta 1944 sad truda in prizadevnosti Slavka Tenceja, enega redkih zamejskih vrtnarskih mojstrov, ki ga lahko štejemo za pravega umetnika na tem področju. Slavko je v Križu že prava institucija, z njegovo iznajdljivostjo niso povezane samo vinske razstave in jaslice, ampak številne vaške družabne prireditve, od pusta do povojnih (zelo uspešnih) glasbenih srečanj vse do prvih slavolokov, s katerimi so vaščani pozdravljali partizanske čete. Za vsako priložnost je znal dobiti nekaj originalnega, nekaj novega, ki je poživilo tudi navidez nepomembne pobude, kot so bila npr. prva vaška povojna pustovanja, ko je dejansko iz samih starih oblek in cunj izdeloval kostume za vso »klap« ter okrasil vozove na to ali ono tematično.

»Ljubezen do vrtnarstva in do ustvarjalnega ročnega dela sem podedoval od očeta, saj sem se kot otrok najraje igral z rožami in izdeloval gredice«, nam je povedal Slavko, »svoje prve jaslice pa sem izdelal že leta 1944 in sicer naskrivaj, na cerkvenem podstrešju, ker so bili ravnokar v vasi Nemci. Takoj po končani vojni pa sem na Križi pomagal pri postavitvi prvega vaškega slavoloka z rdečo zvezdo in s Triglavom. To je bil tako rekoč začetek »kariere«, če jo lahko tako imenujemo, ki pa ni vedno sovpadala s poklicnimi uspehi. Tam do leta 1956 sem se dejansko preživljal samo s kmetijo in z vinogradništvom, določen uspeh so mi prinesle prve občinske cvetlične razstave na Pomorski postaji in na Gradu sv. Justa, kjer sem osvojil več nagrad in si tako dejansko priboril pravico do občinske službe. Dolga leta sem bil nato delovodja v občinskih vrtovih, zadnje čase pa sem delal kot vrtnar v vilah pod Križem, poskusil sem medtem tudi kot obrtnik, a nisem imel sreče. Največ zadoščanja sem imel v domači vasi, čeprav moram s kančkom grenkobe ob tem dodati, da nisem bil vedno deležen razumevanja in podpore. Večkrat so mi očitali, da sem svoje glavi in da delam nerazumljive stvari. Jaz pa sem vedno trmasto vztrajal. V lepem spominu so mi ostala pustovanja, pri

Slavko Tence na delu med praznikom vina

katerih je bila angažirana vsa vas. Sodeloval sem pri organizaciji prvih Kraških pustov in naletel tudi na polemike, ko smo se v Križu odločili, da pojdemo s pustnim vozom tudi na mestni pustni sprevod. Šli smo z dvojjezičnimi napismi in prepevali slovenske pesmi. Mislim, da smo ravnali pravilno. Sedaj mi je zelo žal, da mladina ne zna več ceniti pristnega pusta, ki konec koncev lahko postane tudi kulturni dogodek. Vsekakor sem jaz vedno na razpolago mladim za nasvete in če bo potrebno tudi za konkretno pomoč.

S Slavkotom (med vrsticami lahko povemo, da je star 64 let, a jih ne kaže) smo se pogovarjali med nedeljskim praznikom vina in rib, pri katerem sodeluje že od vsega začetka, torej celih 18 let. Tudi letos je za okrasitev odra izbral domači motiv morja in vinogradništva, ki mu od vseh leži najbolj pri srcu. (st)

Obračun sezone KD Rdeča zvezda

Ob zaključku dokaj naporne sezone je še pred nekaj časa odbor KD Rdeča zvezda iz Saleža priredil v Zgoniku družabno srečanje za svoje aktivne člane in sodelavce. Ob prigrizku in domači kapljici se je ustvarilo sproščeno in veselo vzdušje, ob glasu harmonike pa je zadonela tudi lepa slovenska pesem. »Ta večer smo organizirali, da bi se zbrali skupaj vsi tisti, ki smo vsak na svojem področju garali skozi celo sezono, obenem pa da bi kovali načrte za bližnjo bodočnost«, nam je dejal predsednik Rdeče zvezde Rado Milič. »Minula sezona je bila kljub težavam objektivne in subjektivne narave še kar zadovoljliva. Dokaj redno sta delovala moški pevski zbor in mladinska folklorna skupina, čeprav sta številčno nekoliko upadla. Zbor šteje 19 pevcev, pri folklori pa nastopa komaj šest parov in potrebna bi bila vsaj še dva para za kolikor toliko dovršeno izvajanje spletov raznih plesov iz folklorne zakladnice. Zato vabim vse tiste, katerim ugaja zborovsko petje in folklorni ples, naj se nam pridružijo in tako pripomorejo, da naša kulturna dejavnost zaživi s še pospešenim elanom. Obenem moram podčrtati, da smo letos ustanovili otroški pevski zbor, ki je imel že nekaj uspešnih nastopov in tudi obisk najmlajših je dokaj dober.« B. S.

čestitke

Danes praznuje svoj rojstni dan NINKO ŠKABAR. Obilo zdravja in sreče pri lovu mu želi sestra Irma z družino.

Danes praznuje svoj rojstni dan BAZILIJ GOMBAC. Vse najboljše mu želi družina.

Dne 30. 6. 85 sta se končno vzela

VALI in LAURA

Vso srečo jima želi
Helvetuis

razna obvestila

TPPZ »P. TOMAŽIČ«, VZPI - ANPI, in MLADINSKA SKUPINA P. TOMAŽIČ vabijo na SREČANJE ZA MIR MED NARODI, ki bo v Bazovici 5., 6. in 7. julija 1985. Vabljeni borci, antifasisti in prijatelji.

Sekcija VZPI-ANPI Bazovica, KD Lipa in SD Zarja obveščajo, da je odhod avtobusa za izlet na Brione 7. julija ob 7.30 iz Krvavega potoka. Za tiste, ki nimajo prevoznega sredstva je zborna mesto ob 7. uri na trgu v Bazovici.

Stari prizadetih otrok in sklad M. Čuk prirejajo poletni center na Opčinah od 19. do 30. avgusta. Cena 30.000 lir. Odprto otrokom od zadnjega leta vrtca do 2. raz. srednje šole. Predvpis opravite čimprej po telefonu ob delavnikih št. 211-691, 212-138, 212-175 med 14. in 15. ure, ali pismeno z navedbo imena, priimka, datuma rojstva, razreda in šole, bivališča in telefona, možnosti prevoza in zaposlenosti staršev na naslov sklad »Mitja Čuk« p.p. 2046 34016 Opčine.

SZ Gaja vabi na šagro, ki bo do 7. julija na športnem igrišču na Padričah. Vsak večer ples z ansambлом TAIMS.

Društvo Ekonomist vabi vse člane na košarkarsko tekmo: Diplomirani proti študentom, ki bo v petek, 5. julija, ob 19.30 v Dijaškem domu v Gorici. Odhod ob 18.45 z osebnimi avtomobili z Oberdanovega trga. Sledi družabnost.

prispevki

V spomin na Brdo Kraigher vd. Rauber darujeta Vlado in Vanja Turina 20.000 lir za Združenje aktivistov na Tržaškem.

V spomin na Bredo Kraigher vd. Rauber darujeta Josip Dujc 30.000 lir ter Vladimir Dujc 20.000 lir za Glasbeno matico.

Ob 19-letnici smrti (3.7.) drage mame Rožine Grgič vd. Čok in v spomin na očeta, brate in sestre daruje sin Avguštin Čok 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Danila Petarosa daruje Tiberio Mauri (Lakotiče 202) 10.000 lir za KD Slovenec.

V spomin na Danila Petarosa darujeta Sonja in Marjan Kosmač 10.000 lir za KD Slovenec.

Vesela družba daruje pred vrnitvijo v Avstralijo 42.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

Mauricijo Serli daruje 8.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

Podporni člani darujejo za TPPZ P. Tomažič: Pepi Ota (Boljunc) 20.000 lir, Vladko Milkovič (Gropada 86) 25 tisoč lir, Ernesto Brišček (Opčine) 10 tisoč lir, Marino Corbatti (Ričmanje 111) 20.000 lir, Viktor Bogatec (Križ 99) 10.000 lir, Pepi Čufar (Bazovica) 5.000 lir ter Pepi Križmančič (Padriče 39) 50.000 lir.

mali oglasi

PRI DOMJU je odprl osmico Severino Uzenič. Toči belo in črno vino.

PRODRAM fiat 127 - šport, 58.000 km, letnik 1980. Tel. 040/ 571574.

PRODRAM vhodna vrata hrastova/macesnova, visoka 2,20 m, široka 98 cm. Tel. 040/226113.

PRODRAM jadrnico tipa EAU VIVE po zelo ugodni ceni. Tel. v urah kosila 040/745547.

PRODRAM citroen GS pallas, svetloplave barve, 92.000 km, letnik 77, 2.500.000 lir. Tel. 040/228779.

PRODRAM steklenice za ustekleničenje belega in črnega vina po 100 lir vsako. Tel. 040/288779.

PRODRAM motor kavasaki ZH 400, letnik '81, zelene barve, 7.500 km kot nov samo za 2.200.000 lir Tel. 040/288749.

PRODRAM A-112 elegant, letnik 1978 v dobrem stanju. Tel. 824915 - ob uri kosila.

PRODRAM kamper fiat 242 dizel, letnik 1979, prevozniki 50.000 km. Tel. na št. 040/228-390 ali 214-190.

SKLADIŠČE pri Sv. Jakobu dajem v najem ali prodam. Tel. 040/70135.

VZGOJITELJICA z izkušnjo v otroških vrtcih in jasnih išče zaposlitev kot varuhinja. Tel. 040/820947.

OSMICO je odprl Lupinc v Praproto. Toči belo vino in teran.

PRI MISKOTOVIH na Opčinah tudi letos odprta osmica. Zagotovljen tudi prigrizek.

IŠČEM v bližini okolici Trsta hišo s vrtom, tudi staro, ali zazidljivo zemljišče. Tel. Alpe-Adria št. 794-672.

IŠČEM stanovanje v najem za leto dni, tudi opremljeno. Pisati na Oglasi oddelk Primorskega dnevnika, Ulica Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »iščem«.

OSMICO je odprl Just Hrvatič v Ricmanjih.

IŠČEM ploščo za štedilnik na drva, v dobrem stanju, 41x48 cm. Tel. na št. 040/228-728.

izleti

KRUT prireja dne 24. julija izlet na Nevejsko sedlo (Sella Nevea). Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Montecchi 6 (tel. 040/795-136), od 8. julija dalje od 9. do 12. ure.

SPDT prireja v soboto, 13., in v nedeljo, 14. julija, dvodnevni avtobusni izlet na Črno prst (1844 m) ob priliki 20. obletnice smrti Zorka Jelinciča. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstr., tel. 077-304) vsak dan ob uradnih urah. Vabljeni!

POTOVALNI URAD

»Aurora«

vabi na naslednja potovanja in izlete:

20. in 21. julija:
CELJE in ROGAŠKA SLATINA
Cena 76.000 lir

Od 8. do 21. avgusta:
križarjenje po VOLGI in DONU s 3-dnevnim bivanjem v MOSKVI
Cena 1.310.000 lir

Od 8. do 18. avgusta:
CARIGRAD ter 1-tedensko bivanje ob EGEJSKEM MORJU
Cena 660.000 lir

Od 14. do 21. avgusta:
KIJEV - LENINGRAD - MOSKVA
Cena 895.000 lir

Od 15. do 18. avgusta:
BLED - ZAGREB - PLITVIČKA JEZERA
Cena 215.000 lir

15. avgusta:
enodnevni izlet na BRIONE
Cena 59.000 lir

15. avgusta:
enodnevni gastronomski izlet v TOLMIN
Cena 30.000 lir

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu »AURORA« - Ul. Milano 20, Trst, tel. 60-261.

menjalnica

2. 7. 1985

Ameriški dolar	1925.-
Kanadski dolar	1400.-
Švicarski frank	755.-
Danska krona	174.-
Norveška krona	217.-
Švedska krona	217.-
Holandski florint	562.-
Francoski frank	206.-
Belgijski frank	29.50
Funt sterling	2515.-
Irski sterling	1980.-
Nemška marka	632,50
Avstrijski šilling	90.-
Portugalski eskudo	10.-
Japonski jen	7.-
Španska pezeta	10.-
Avstralski dolar	1.180.-
Grška dramma	14.-
Debeli dinar	6,10
Drobni dinar	6,10

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA FILIZI 18 - 61-446

Vsi dijaki na šoli Fran Levstik so uspešno opravili malo matura

Tudi na proseški nižji srednji šoli »Fran Levstik« so se pretekli teden zaključili izpiti ob koncu obveznega šolanja. Tudi na tej šoli je bil uspeh izpitov stoo odstoten, saj so vsi dijaki, ki so bili pripuščeni k izpitu, uspešno preostili to izkušnjo.

3. A razred: Maximilian Gherbassi, Marko Milic, Marco Praselli, Adam Simoneta, Aljoša Starc, David Stocca, Valentina Berce, Sara Danieli, Katja

Čok, Patrizia Gollia, Maida Ianezič, Lara Puntar, Tanja Ravbar, Patrizia Romagna, Debora Stegel, Daniela Stefani in Lara Sirca.

3. B razred: Erik Cingerla, Marko Emili, Igor Pegan, Andrej Pertot, Thomas Sullini, Martina Bogatec, Patrizia Bresciani, Diana Bukavec, Alessandra Emili, Deborah Jelosecek, Tamara Praselj, Ljudmila Puntar, Vesna Reggente, Martina Rustja in Tamara Zivic.

Vaški praznik v Praproto

V soboto in nedeljo je vaška skupnost iz Praprota priredila tradicionalni praznik, ki je sovpadal z 11. razstavo domačih vin. Šlo je pravzaprav za ponovitev šagre, ki jo je teden dni prej deloma okrnilo muhasto vreme. Med zanimivostmi, ki so se zvrstile v okviru programa, bi omenili nedeljsko tekmovanje v košnji, ki se ga je udeležilo 11 koscev; za kroniko naj povemo, da je zmagal kosci iz sosednje republike. Zelo dobro pa je uspel tudi tek čez drn in strn, ki je bil dejansko novost. Že podatek, da se ga je udeležilo približno 110 ljubiteljev teka in rekreacije, priča o zanimanju za to pobudo. Na sliki: tekmovanje v košnji

včeraj - danes

Danes, SREDA, 3. julija
NADA
Sonce vzide ob 5.21 in zatone ob 20.57. — Dolžina dneva 15.36. — Luna vzide ob 22.23 in zatone ob 5.45.

Jutri, ČETRTEK, 4. julija
UROŠ

Vreme včeraj: temperatura zraka 24,2 stopinje, zračni tlak 1012,7 mb narašča, veter jugovzhodnik 7 km na uro, vlaga 73-odstotna, nebo oblačno morje skoraj mirno, temperatura morja 21,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesco Marinelli, Alessandro Nordeo, Ingrid Cossetto.

UMRLI SO: 60-letni Bruno Dapas, 78-letna Amalia Celentano, 89-letna Eugenia Candellari, 76-letni Amatore Gasparutti, 65-letni Emil Vislavski, 82-letni Vittorio Urbica, 78-letna Natalia Filippi por. Novel, 65-letni Dario Furlan, 72-letni Italo Bonato.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor San Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Selsjan, Bazovica, Žavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Giulia 1 in Ul. San Giusto 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Ul. Giulia 1, Ul. San Giusto 1, Selsjan, Bazovica, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Selsjan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

ROSSETTI

Do 11. avgusta bo v gledališču Rossetti »FESTIVAL OPERETE 1985«. Na sporedu bodo »Frasquita« F. Leharja, »La baidera« E. Kalmana in »Rose Marie« R. Frimla in H. Stoharta.

V soboto, ob 20.30 četrta predstava Leharjeve operete »FRASQUITA«. Dirigent Guerrino Gruber, režiser Gino Landi. V soboto ob 20.30 četrta predstava.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Poletna violinska šola
Od 21. do 30. avgusta: šolo bosta vodila prof. Igor Ozim in njegova asistentka Christine Hutcap. Vse podrobnosti o vpisu dobite v Cankarjevem domu, tel. 003861/212-492 ali 221-121, int. 432 in 433.

GRAD SV. JUSTA

MEDNARODNA REVUJA BALETA
4. t.m. nastop baletne skupine Northern Ballet of Great Britain.

kino

Ariston 21.30 »Prénom Carmen«, režija Jean Luc Godard. Igrajo Maruschka Detmers, Jacques Bonaffe, M. Rousset, J.L. Godard. Zlati lev Benetke 1983. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Eden 15.30 — 22.10 »Amorevole porno libidinoso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 — 22.00 »Blade Runner«. Harrison Ford.

Nazionale Dvorana št. 1 16.15—22.00 »Sete di sangue«. Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »Il diavolo nella signora Jones« — parte II. Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Oltre le sbarre«.

Mignon 16.30 — 22.15 »Baby, il segreto della leggenda perduta«.

Grattacielo 18.00 — 22.00 »Agente 007 - La spia che mi amava«.

Capitol Danes zaprto

Vittorio Veneto 16.00—22.00 »Il corpo del piacer«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Rocky«.

Alcione 17.00 — 22.00 »Victor Victoria«.

Radio 15.30—21.30 »I piaceri privati di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

šolske vesti

Vpisovanje za šolsko leto 1985-86 na Državnem trgovskem tehničnem zavodu z oddelkom za geometre »Žiga Zoise« v Trstu poteka vsak dan od 9. do 12. ure do vključno 6. julija.

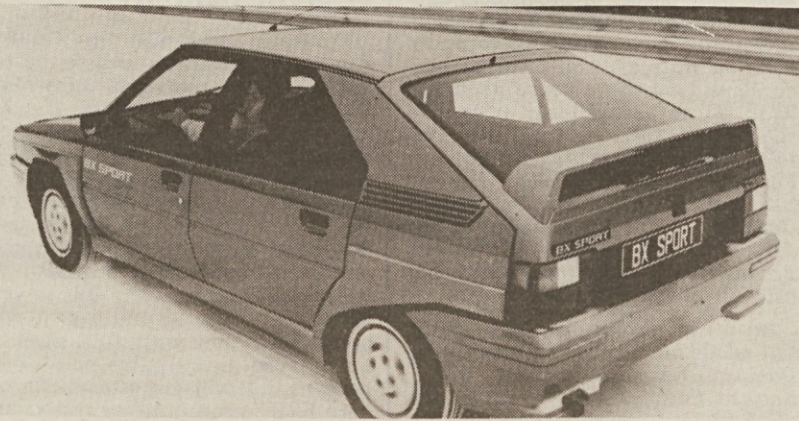
Državni poklicni zavod J. Stefan javlja, da poteka vpisovanje za šolsko leto 1985-86 do 6. julija v tajništvo šole od 9. do 12. ure.

razstave

V športno-kulturnem centru v Zgoniku je od 18. do 20. ure odprta razstava lesenih predmetov, ki so jih izdelali dijaki tečajja za mizarje pri Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje.

avtomobil in človek

Družinski citroën BX tokrat v športni obleki

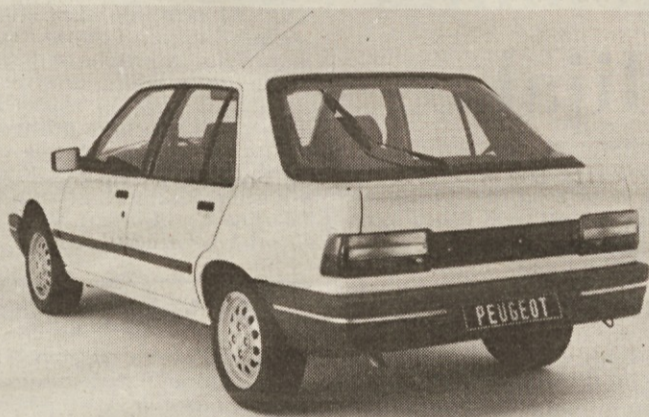

Komaj se je dobro uveljavila športna različica BX, se pravi 19 GT, že je tu še močnejši model, ki ima sicer isti motor, ki pa zmore kakih 20 KM več. Gre za omejeno serijo 2500 vozil, ki jih bodo izvažali tudi v Italijo, kjer je mnogo ljubiteljev hitre vožnje. Citroën BX sport je že na zunaj dokaj agresiven. Označujeta ga prednji in zadnji spojler, ki odločno izboljšujeta že dober količnik zračnega upora Cx. Poleg tega so nekoliko razširili kolotek, tako da je avto, tudi s pomočjo znanega Citroënovskega hidravličnega vzmetenja kar se da stabilen, istočasno pa tudi zelo udoben.

Kot smo rekli je motor 1900 kubični štirivalnik, ki poganja tudi različico BX 19 GT. Tokrat so ga opremili z dvema dvojnima uplinjačema, neko-

liko so spremenili izgorevalne komore ter povečali premer ventilov. Končni rezultat je motor, ki zmore 125 KM in požene citroën BX sport do najvišje hitrosti 195 km/h. Tudi pospeški so vsega spoštovanja vredni: od 0 do 100 km/h pospeši BX sport v 8,9 sekunde; kilometer z mesta pa prevozi v 30,5 sekunde. Zavore so seveda kolutne s servoojačevalnikom, servo napravo pa ima tudi volan, ki je zelo lahkoten. Notranjost je v Citroënovem slogu, z armaturno ploščo, ki je vse prej kot športna, celo bi rekli nekoliko špartansko opremljena. Vsa stikala pa so ob volanu, tako da vse dosežemo ne da bi dvignili rok z njega. Zanimiva je tudi cena, saj bo veljala ta posebna različica bejska, z davkom IVA vred nekaj sto tisoč lir več od 18 milijonov.

Jeseni nov peugeot

Jeseni bodo predstavili v Franciji nov Peugeotov model, ki bo nekje vmesna verzija med malim 205 in srednjim 305. Oblika je že znana, francoska tovarna pa je vložila v razvoj tega modela 2,5 milijarde frankov, kar znaša približno 525 milijard lir

ti in morje

Za ljubitelje športnega ribolova

»Mezzo toscano« neobičajen gliser

V proizvodnji tako imenovanih dnevnih gliserjev že leta ni pravih novosti, saj se novi modeli malenkostno razlikujejo od prejšnjih, oblike in koncept ostajajo iste. Popolna vsestranska novost je gliser obrata CMG iz Grottamareja v Markah »mezzo toscano«, ki ga prodaja rimsko podjetje Aquasport. Ne samo, da je gradbeni material poseben aluminij paralluman 3575 debeline 3 milimetre, ki je izredno odporen proti morski koroziji, ves koncept gradnje je za italijanske okuse in razmere popolnoma revolucionaren. Gliser v marsičem spominja na vojaška desantna plovila in je zato do skrajnosti špartanski. Namenjen je predvsem

nedeljskim športnim ribičem, ki jim je malo mar za lepe oblike, saj iščejo predvsem funkcionalnost. Dno tega gliserja je namreč tako zgrajeno, da kljub 6-metrski dolžini plovilo zaglisa že s 6-konjskim motorjem, s 25-konjskim motorjem pa doseže hitrost 24 vozlov, obenem pa se izvrstno obnaša med izrивно plovbo, kar prav pride, ko ribarimo na vleko, ali pa se znajdemo v slabih vremenskih razmerah. Po vsem tem še nekaj tehničnih podatkov: dolžina 5,98 metra, širina 2,10 metra, teža 240 kilogramov, zagotovljena je nepotopljenost, s 25-konjskim motorjem pa stane brez davka IVA 10.800.000 lir.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 11.15 Teletvivo
  - 13.00 Voglia di musica - simfonični koncert
  - 13.30 Dnevnik
  - 14.00 Strano interludio - film
  - 15.45 Potovanje skozi sončni sistem - dokumentarec
  - 16.15 Pravljice
  - 16.30 Il grande teatro del West
  - 17.00 Love story - TV film
  - 17.50 L'orso Smokey - risanka
  - 18.40 Linea verde speciale - Tednik o poljedelstvu
  - 19.35 Almanah - Vremenske razmere
  - 20.00 Dnevnik
  - 20.30 FBI oggi - TV film
  - 21.25 Obladi Oblada
  - 21.55 Dnevnik
  - 22.05 Immagine Italia
  - 22.50 Vacanze con il padre - TV film
  - 00.25 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
  - Danes v parlamentu - Vremenske razmere

- Drugi kanal**
- 11.15 Teletvivo
  - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
  - 13.30 La Medea di Porta Medina - 4. nadaljevanje
  - 14.30 L'estate è un'avventura Il cucciolo - risanka
  - Simpatiche canaglie - TV film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 17.40 Teletext RTV Ljubljana
  - 17.55 Poročila
  - 18.00 Čmrlj iz Kolorada - 1. del predstave Lutkovnega gledališča Ljubljana
  - 18.15 Saj si vendar punca - 1. del predstave SNG drama Maribor
  - 18.45 Železi ste pogledjte - poučnozabavna oddaja
  - 19.15 Risanka
  - 19.24 TV in radio nočoj
  - 19.26 Zrno do zrna
  - 19.30 Dnevnik in Vreme
  - 20.05 Časi kot so bili - dok. oddaja
  - 20.35 Film tedna: Balada o trobenti in oblaku
  - 21.55 Dnevnik
  - 22.15 Split 85: Vstaja in morje

- Koper**
- 15.00 Dokler traja nevihta - film
  - 16.45 Sužnja Isaura - TV film
  - 17.15 Dokumentarna oddaja
  - 17.30 Smithovi - TV film
  - 18.00 Nepremagljivi Shogun - risanka
  - 18.30 Čudoviti ranč rumene žolne - TV film

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 12.00 Peyton Place - TV film
  - 13.00 Tutinfamiglia - kviz
  - 13.25 Sentieri - TV roman
  - 14.25 General Hospital - TV film
  - 15.25 Una vita da vivere - TV roman
  - 16.30 Divji svet živali
  - 17.00 Lobo - TV film
  - 18.00 I ragazzi del sabato sera - TV film
  - 18.30 Nove in famiglia - TV film
  - 19.00 I Jefferson - TV film
  - 19.30 Love Boat - TV film
  - 20.30 Kojak - TV film
  - 21.30 Travolti da un insolito destino nell'azzurro mare - film
  - 23.50 Canale 5 News
  - 00.50 Viale del tramonto - film

- RETEQUATTRO**
- 8.30 Mi benedica padre - TV film
  - 8.50 La fontana di pietra - TV novela
  - 9.40 Malù - TV novela
  - 10.30 Alice - TV film
  - 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
  - 11.15 Piume e paillettes - TV novela
  - 12.00 Febbre d'amore - TV film
  - 12.45 Giorno per giorno - TV film
  - 13.15 Alice - TV film
  - 13.45 Mary Tyler Moore - TV film
  - 14.15 La fontana di pietra - TV novela
  - 15.10 La valle dei dinosauri - risanka
  - 15.45 I gatti di Cattanooga - risanka
  - 16.10 Lancer - TV film
  - 17.00 La squadriglia delle pecore nere - TV film
  - 18.00 Febbre d'amore - TV film
  - 18.50 Malù - TV novela
  - 19.45 Piume e paillettes - TV novela
  - 20.30 Sì o no? - vodi Maurizio Costanzo
  - 22.30 Frenesia del delitto - film

- ITALIA 1**
- 8.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
  - 9.30 Carosello matrimoniale - film
  - 11.30 Sanford and Son - TV film
  - 12.00 Cannon - TV film
  - 13.00 Wonder Woman - TV film
  - 14.00 Deejay Television
  - 14.30 Kung Fu - TV film
  - 15.30 Gli eroi di Hogan - TV film
  - 16.00 Bim Bum Bam
  - Nanà Supergirl - risanka
  - La famiglia Mezil - risanka

- 16.00 Šola in vzgoja: Tečaj angleščine
- 16.30 L'incorreggibile - film
- 18.05 Spaziolibero: programi pristoipanja
- 18.25 Iz parlamenta
- 18.30 Dnevnik 2 - Šport
- 18.40 L'asso della Manica - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Storia di un italiano - oddaja z Albertom Sordijem
- 21.50 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.00 Un tenero tramonto - film
- 23.35 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

- Tretji kanal**
- 11.15 Teletvivo
  - 14.55 Wimbledon: Mednarodni turnir v tenisu
  - 19.00 Dnevnik 3
  - 19.25 Mystfest '85
  - 20.00 Šola in vzgoja: Italijani in ostali
  - 20.30 Riccardo III - film
  - Igrajo: Laurence Olivier, Claire Bloom, Ralph Richardson
  - 22.45 Delta speciali - dokumentarec
  - 23.30 Dnevnik 3
  - 23.55 Filmska kamera in spomini
  - 00.10 Speciale Orecchiochio - glasbena oddaja

- Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki:**
- TRST** — Razgovor z županom dolinske občine Edvinom Švabom
- ŠPETER** — Razstava Lorette Dorboló
- OGLEJ** — Premalo denarja za ovrednotenje kulturnih spomenikov
- GRADEŽ** — O težavah ribičev
- 19.30 TVD Stičiče
  - 19.50 Odbojka: Finale med. turnirja
  - 20.25 Italija v žogi - športna oddaja
  - 22.00 TVD Vse danes
  - 22.10 Sherlock Holmes - Teror v noči
  - 23.15 Smithovi - TV film
  - 23.45 Dokler traja nevihta - film

- Zagreb**
- 17.50 Videostrani
  - 18.00 Poročila
  - 18.05 TV koledar
  - 18.15 Legende sveta - otroška serija
  - 18.45 Prijatelji glasbe
  - 19.30 Dnevnik
  - 20.00 Filmski večer: Zgodovina in film 55 dni v Pekingu

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00, Radijski dnevnik;
  - 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; Koledarček; Narodnozabavna glasba; 8.10 - 10.00 Poletni mozaik; Izbor iz Povejmo v živo; 9.15 Iz arhiva mladinske dramatike: Franjo Kumer: »Črnuh« - 3. del; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Zborovska glasba, nato: Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Popoldanski program: Fabianjevi iz Kobdilja: »Kobdilje« (ponovitev); 14.30 Včeraj, danes, jutri; 16.00 Beležke za zgodovino otroštva; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 Klasični album.

- RADIO KOPER (Italijanski program)**
- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani - Poročila v nemščini; 12.00 Glasba no...; 12.35 Controluce; 14.35 Popoldanski spored: Popevka tedna; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 16.16 Edig Galletti; 17.00 Gulp; 18.00 Radijski oder; 18.30 Manuel de Falla: Notte nei giardini di Spagna; 19.00 Prostor za jazz; 20.00 Zaključek.

- RADIO KOPER (Slovenski program)**
- 6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost: Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Grožnjan - mesto mladih; 18.00 Zaključek.

- RADIO 1**
- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke; 11.00 Opereta v tridesetih minutah; 11.30 Trentatré trentine - variete za ženske; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.15 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.00 Motel - Radio 1 na italijanskih cestah; 16.00 Il Paginone - poletni program; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.00 Evropski objekt; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.23 Audiobox Urbs; 20.00 Old blue eyes: Frank Sinatra; 20.45 Glasbeni odmor; 21.00 Prijetnost vašega doma; 21.30 Nočna glasba - sodobni glasbeniki; 22.00 Radijski variete; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

- RADIO 2**
- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 22.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.05 Napoved programa; 8.45 Quarto piano, interno 9 - soap - opera; 9.10 Tuttitalia... parla - radovednosti; 10.00 Dnevnik 2 - poletni program; 10.30 Motonave Selenia; 12.10 in 14.00 Dečni programi; 12.45 Tuttitalia... gioca; 15.00 Accordo perfetto: popevke in misli; 15.42 Glasba za prijeten popoldan; 16.35 La strana casa della formica morta; 17.30 Il risveglio, 3. nadaljevanje; 19.50 Radio 2 - jazz; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.40 Skladbe za klavir.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.20 Počitniški pozdravi; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvrih ljudske glasbene kulture; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, Glasba; 18.00 Zborovska glasba Karola Pahorja; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambлом Janeza Jeršiča; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Naši interpreti z deli W. A. Mozarta; 21.05 Vincenzo Bellini: Odlomki iz opere »Puritanci«; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Jazz za vse.

Števerjanski župan obiskal pokrajinskega predsednika Župan Humar in predsednik Cumpeta o sodelovanju med krajevnimi upravami

Števerjanski župan Ivan Humar je bil včeraj na obisku pri predsedniku pokrajinske uprave prof. Silviu Cumpeti. Šlo je za predstavitveni obisk, v katerem sta si izmenjala misli o uveljavljanju in o sodelovanju naše male briške občine s pokrajinsko upravo. Tega je bilo precej v preteklosti, razširili ga bodo v prihodnje. Tudi zaradi tega, ker je precej vprašanj, ki so skupna. Predsedniku in županu se je namreč pridružil tudi odbornik za javna dela Bressan in pogovor je kmalu prešel na konkretne primere. Bressan je namreč povedal, da so že v izdelavi načrti za posodobitev ceste iz Ločnika v Gradiškuto in na Jazbine, in da si na pokrajini želijo, da bi poleg ceste bil speljan tudi vodovod do Jazbin ter tudi nova električna napeljava v isto smer. Tako bi na Jazbinah imeli boljše oskrbo z vodo. Govorili so tudi o nekaterih problemih Prevala in preučili zahtevo organizacije svetovnega sklada za varstvo narave. Prav tako so ugotovili, da so bila dobro speljana razširitvena dela ceste skozi Grojno do Števerjana, kar seveda ne pomeni, da ne bo potrebna kdaj kasneje še druga taka pomoč. Sicer pa bo med upravitelji števerjanske občine in pokrajinske uprave prišlo še do več podobnih sestankov, da bi se uskladile potrebe obeh uprav. Predsednik Cumpeta je dejal, da si želi čimveč takih stikov z občinami.

Na županstvu v Števerjanu je bila

v soboto prva seja novega občinskega odbora. Župan Humar je med odbornike porazdelil odgovornosti. Sam ohranja tudi resor za občinsko osebje ter šolske in kulturne potrebe. Podžupan Ivan Mikluš bo odgovarjal za finance, odbornik Rudolf Koršič pa za javna dela. Namestnik Silvan Cibini bo odgovarjal za vprašanja socialnega skrbstva, Franc Maraz pa za gospodarska vprašanja.

Po tej prvi seji, ki jo je zapisovala tajnica dr. Rosanna Napoli, se je župan Humar pogovoril tudi z občinskim osebjem, ter dejal, da je prepričan v odkrito sodelovanje med njimi in občinskimi upravitelji, kar gre v dobro-

bit vseh občanov.

Na tej prvi seji odbora so razpravljali o več tekočih zadevah. Govor je bil o dobavi vode, ki jo Števerjanu dobavlja po novem goriško mestno podjetje in o nujnosti slika z goriško občino, da se stvari tudi pogodbeno odobrijo.

Odborniki so sprejeli tudi prošnjo prireditev festivala narodnozabavne glasbe, ki bo konec tedna v Števerjanu, za podporo. Občinski odbor je prošnjo odobril tako kot je napravil prejšnji odbor v prejšnjih letih.

Prva delovna seja števerjanskega občinskega sveta bo še v teku tega meseca.

Nastopil je tudi mladinski zbor

Godbeniki in harmonikaši na produkciji v Doberdolu

Tudi v Doberdolu je tamkajšnja podružnica Glasbene matice zaključila delo v tem šolskem letu. Na zaključni produkciji, ki je bila v dvorani kulturnega društva Jezero, so nastopili mladi harmonikarji, pevci in godbeniki. V Doberdolu imajo namreč to posebnost, da prirejajo tudi tečaj za mlade člane tamkajšnje godbe na pihala Kras. Ti so nastopili kar v šestnajstih točkah. Tu so nastopili Aleš Ferfolja, Antonella Narduzzi, Romina Ferfolja, Peter Gergolet, Fabiano Narduzzi, Michele Narduzzi, Luciano Gergolet, Robert Frandolič, Borut Jarc, Romina Pizzo, Dimitri Lakovič, Tiziano Pizzo, Silvan Jarc, David Gergolet in Silvan Ferfolja.

Na tej produkciji smo lahko poslušali mlade harmonikarje Zdenko Jarc, Danijela Lakoviča, Silvana Jarca, Katjušo Kosič, Borisa Vižintina, Tanjo Ferfolja in Suzano Frandolič. Nastopili so tako posamično kot skupno, v ansamblu harmonik, za kar jih je pripravila Eliana Zajec.

V program je bil tudi nastop mladinskega pevskega zbora kulturnega društva Jezero, ki ga vodi Magda Prinčič. Mladji pevci in pevke so zapeli štiri pesmi.

Naj nam bo dovoljena ob koncu poročanja še ena misel. Dvorana v kateri je bila produkcija, je bila nabito polna in premajhna za take kulturne nastope, kot tudi za druge prireditve, ki jih imajo v Doberdolu. Prav bi bilo, da bi pričeli misliti na potrebo po večjem prostoru za kulturno udeleževanje, po katerem se v Doberdolu zelo občuti potreba.

Spet zdravniška praksa v javni ustanovi

Tržiškemu zdravniku dr. Candidu Zanonerju je goriško sodišče dovolilo, da lahko spet vrši zdravniško prakso v javnih ustanovah. Dr. Zanonerja so namreč pred letom in pol dni obtožili, da je v tržiškem centru za borbo proti raku, ki deluje v okviru KZE, sprejemal plačila za preglede, ki bi bili morali biti zastoj. Takrat so mu prepovedali zdravniško prakso in mu seveda prepovedali delati v javnih ustanovah. Čeprav preiskava še traja, so mu potem spet omogočili zdravniško prakso, sicer samo zasebno. Sedaj pa so mu dovolili ponovno delo v javni ustanovi. Na odobru KZE je sedaj, ali ga spet vzame v službo.

razna obvestila

Uprava dijaškega doma Simon Gregorčič v Gorici obvešča vse, ki želijo prijavit učence in dijake kot notranje ali zunanje gojence v šolskem letu 1985-86, da to lahko napravijo do 13. julija. Informacije v pisarni Dijaškega doma, tudi po telefonu 83495 vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Knjižnica Damira Feigla v Gorici bo od 1. julija dalje poslovala po sledečem urniku: ob ponedeljkih, sredo in petkih od 10. do 13. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem priredi 8-dnevno križarjenje po Dalmaciji. Odhod 8. septembra z jadrnico iz Splita. Obisk Makarske, Trstenika, Dubrovnika, Mljet, Korčule, Hvara, Brača s povratkom v Split. Na razpolago 36 mest v dvoposteljnih kabinah; komplet penzion na ladji. Vpisovanje samo še danes od 10. do 12. ure na sedežu društva. Ob vpisu je treba vplačati akontacijo.

Slovensko planinsko društvo priredi v juliju in avgustu sledeče ture: 20. in 21. julija Klomnack in Koenigstuhl v Avstriji, 2., 3. in 4. avgusta Dolomiti (skupina Rosengarten). Točna pojasnila pri Ivu Berdonu.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Mira Lutmana, daruje sestrična Karla iz Sovodenj 30 tisoč lir za KD »Oton Župančič« v Štandrežu.

Goriške upokojenke so ob zaključku telovadnega tečaja zbrale 87.280 lir in jih dale v sklad Društva slovenskih upokojencev za Goriško.

Za kulturno - športno središče na Vrhu je Štefan Grillo iz Foljana prispeval 100.000 lir.

Za društvo krvodajalcev v Gorici so darovali: Silvia in Aurelio Medot 100 tisoč lir v počastitev spomina Gina Mosettija, Alfio Zampi v spomin Luigie Zandomeni vd. Cantarutti 50 tisoč lir, prijatelj Ferruccia Sceluzera v spomin Guida Sceluzera 50 tisoč lir, družina Bolzice v spomin Wande Voigtlaender Vuga 100 tisoč lir, Marini in Meneguzzo v spomin Wande Voigtlaender, 60 tisoč lir, družini Guerrino Grusovin in Rita Grusovin v spomin Luigie Zandomeni 50 tisoč lir, Donatella in Marisa Ghiuzzolin ob prvi obletnici smrti tete Mimij 60 tisoč lir, vzajemna blagajna uslužbencev psihiatrične bolnišnice, v počastitev spomina vseh pokojnih kolegov, 41.500 lir, Emilia Bregant v spomin Wande Voigtlaender Vuga 20 tisoč lir, krvodajalci Fabio Dean, Ermanno Janzen Innamorati in Marino Vouk v dobrodelne namene 36 tisoč lir.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30-22.00 »Adulterio alla spagnola della donna padrona«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00-22.00 »Witness - Il testimone«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Pohiti, zabava se pričinja« — nemška glasbena komedija; 20.30 »Veliki vojni karneval« — francoski vojni film
SVOBODA 20.30 »Bud jezdi na Zapad«, italijanski avanturistični film
DESKLE 19.30 »Reši se kdor more« — italijanska komedija.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni & Bassi, Raštel 52, telefon 833-49.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ul. Enrico Toti 52, telefon 72-701.

Pokrajinski svet

Goriški pokrajinski svet se ponovno sestane jutri, četrtek, 4. julija, ob 16. uri. Točkam, ki so že prej bila na dnevnem redu, je pokrajinski predsednik dodal še nekaj novih. Med temi je tudi razprava o lanskem obračunu pokrajinske uprave. Najeli bodo tudi 950 milijonov lir posojila za gradnjo telovadnice zavoda Einaudi v Štaranu. Imenovali bodo tudi revizorje računov pokrajinskega avtobusnega podjetja za leti 1984 in 1985.

Praznik Unità v naselju Sv. Ane

Na Trgu Czoernig v naselju Sv. Ane bo od jutri do ponedeljka praznik Unità. Na sporedu imajo celo vrsto kulturnih in rekreacijskih prireditev. Jutri, v četrtek, ob 20. uri bo nastop najbolj znanih goriških glasbenih skupin lahke glasbe.

Iščejo novega gospodarja

Društvo za varstvo živali išče gospodarja približno dve leti staremu seterju, ki so ga našli 18. junija blizu kraja San Rocco di Lucinis ter dvema mladima nemškima ovčarjema (samički), ki so jih našli 21. junija blizu ločniškega mosta.

Ljubitelju živali društvo nadalje odstopi približno leto dni starega psička križanca, srednje velike postave, približno tri leta starega belgijskega ovčarja ter mladiča križanca, črne barve.

Mature na trgovskem zavodu Žiga Zois

Trgovinska in bančna tehnika v ospredju zanimanja dijakov

Včeraj je bil na šoli Žiga Zois v Gorici prvi dan izpraševanja. Na vrsto so prišli le trije kandidati. Drugi se bodo zvrstili pred komisijo v naslednjih dneh. Prva kandidatkinja, Viviana, je imela, od vsega začetka nekaj težav. Ustrašila se je in ni utegnila odgovarjati. Morda bi bilo prav, da bi jo v tistem trenutku profesorji pomirili in ji pomagali. Po prvi zagati pa je le prišlo do razgovora in je naposled izpraševanje steklo.

Najprej je morala braniti referat o Edvardu Kocbeku. Nato pa je pogovor stekel še o Kranjcu in o slovenski moderni. Posebno so se ustavili pri Ketteju in Murnu. Nekoliko bolj sproščena je postala dijakinja, ko so jo začeli izpraševati trgovinsko tehniko. Za to zadolžena profesorja sta speljala izpraševanje v sprostilni pogovor in to je kandidatkinji nedvomno pomagalo. Tudi morala je postala vsitja in pogovor se je zavlekel. Diskutirali so o bančnih tehnikah in o vsem, kar spada v ta svet. Nato so dijakinji pokazali naloge. Spet se je pripetilo kot na začetku. Kandidatkinja je v nalogi izrazila nekaj globokih misli v zvezi z mladinsko brezposelnostjo. Branila je tezo, da kdor je že dosegel dovolj delovnih let, bi moral v pokoj. Nezaslišano je namreč, da ljudje, ki imajo že leta za polno penzijo, še vztrajajo na delovnem mestu. Brez-

poselna mladina vse te krivice vidi in občuti.

Druga kandidatkinja, Sonja, se je predstavila za italijanski jezik in trgovinstvo. Najprej je odgovarjala na vprašanja iz italijanščine. Govorili so o Leopardiju, o njegovem življenju in o vsem, kar je vplivalo na njegov pesimizem. Nato so prešli na Pascolija in so analizirali njegov čut do narave in do živali. Dotaknili so se tudi nekaterih Pirandellovih del. Analizirali so like osebnosti njegovih iger. Nato je bil govor o delu »Il fu Mattia Pascal«, o pomenu smrti v tem delu in o psihološkem ozadju, ki pripelje do razpleta. Kar se tiče Dantejeve »Divine Comedie« je bil govor o Dantejevem predniku Cacciaguiddi. Ta mu v nebesih napove izgnanstvo iz ljubljene Firence.

Pri trgovinstvu je tudi ta dijakinja govorila o bančnih tehnikah in v glavnem je zaključila pogovor prejšnje kandidatke. V komentarju o nalogi je kandidatka hranila tezo o vzrokih nasilja. Po njenem mnenju individuum ni svoboden v današnjem družbenem redu, zato se z nasiljem upira družbi, ki se mu zdi krivec vsega zla.

● Delavci tržiške tovarne Ansaldo bodo danes stavkali od 9. do 11. ure,

Nižinska vina

Na tržiškem gospodarskem sejmu, ki ga tamkajšnje turistično društvo Pro Loco prireja od petka, 5., do nedelje, 14. julija, v bližini nogometnega štadiona v Ulici Valentinis, bo tudi razstava nižinskih vin Goriške. Vina razstavljajo pridelovalci s področja, ki je zaščiteno pod naslovom Isonzo. Zadnja dva dni sejma, 13. in 14. julija, bo v Trziču vsedržavno srečanje članov enogastronomskih klubov. Na tej poletni razstavi, kjer bo seveda veliko zabave in rekreacije, bodo razstavljali tudi tržiški obrtniki.

Padel s tovarnjaka

Med delom v Ulici Garzarolli je včeraj zjutraj padel s tovarnjaka 60-letni Armando Madriz iz Vidma. Ponesrečenca so najprej odpeljali v goriško bolnišnico, od tu v Videmsko, kjer se bo zaradi lažjih poškodb zdravil 7 dni.

15. števerjanski festival pred vrati

V Formentinijevem parku v Števerjanu bo 6. in 7. julija zares veselo in živahno. V teh dveh dneh, v soboto zvečer in v nedeljo pozno popoldne se bo namreč tu odvijal števerjanski festival narodno - zabavne glasbe, ki ga prirejata domači ansambel Lojzeta Hledeta in domače katoliško prosvetno društvo Sedej.

Festival, ki si je pridobil veliko slovesa ne le v zamejstvu, marveč na vsem Slovenskem, bo letos že petnajstič. Števerjanski prireditelji, tu gre seveda predvsem zahvala Lojzetu Hledetu in njegovim godcem in pevcem, so lahko zadovoljni in ponosni, da se festival vrši nepretrgoma že toliko let. Seveda so v organizaciji festivala vložili in še vlagajo veliko truda in prizadevanja, saj ni lahko, kot so nam povedali, sprejeti v goste vsako leto toliko ansamblov in njihovih članov. Če jih bo letos, ko praznujejo petnajstletnico, kar 24, so jih v prejšnjih letih imeli nekaj manj. Vendar pa jih je bilo običajno od petnajst do dvajset, kar pomeni, da so morali pogostiti vsako leto približno sto nastopajočih. Ti pa so pri-

hajali in prihajajo iz raznih delov slovenske zemlje, največ seveda iz Slovenije. Med ansambli, ki bodo nastopali letos, so namreč le trije iz zamejstva: Tams z Opčin, I Bintars iz Benečije ter Drava s Koroškega. Vsi drugi prihajajo iz Slovenije, kar je tudi razumljivo.

Kdo vse bo nastopal na letošnjem festivalu? Svoj prihod so napovedali naslednji ansambli: Bratje Stopar iz Mengša, Rž iz Kranja, Bratje Krt iz Stahovice, Rubin iz Novega Mesta, Jožeta Škoberneta iz Brestanice, Veseli Martini iz Novega Mesta, Kongras iz Kungate, Podkrajski fantje iz Titovega Velenja, Antona Sušca iz Soštanja, Toneta Čučka iz Maribora, Francija Ocvirka iz Sevnice, Grosupelčani iz Grosuplja, Ivana Ruparja iz Škofje Loke, Jevšek iz Kranja, kvintet Pohorje iz Slovenske Bistrice, Kajžarji iz Domžal, Francija Zemeta z Vojnika, Brodniki iz Senovega, Medijski odmev iz Zagorja ob Savi, Srce Slovenije iz Sevnice, Fantje z vseh vetrov iz Novega Mesta ter že prej omenjeni ansambli z Op-

čin, iz Benečije ter s Koroške.

V soboto, 6. julija, se bo koncert pričel ob 21. uri. Nastopili bodo vsi ansambli, vsak bo zaigral dve pesmi. Naslednjega dne, v nedeljo, 7. julija, pa se bo koncert pričel ob 17. uri. Tokrat bo nastopilo le petnajst ansamblov, kajti žirija jih bo

le toliko pripustila v finale. Seveda bodo tudi letos delovale žirije za besedila, za glasbeno izvedbo, sodelovala pa bo seveda tudi publika.

Pokroviteljstvo nad letošnjim festivalom sta sprejeli Kmečka banka v Gorici in Briška gorska skupnost. (mw)

Pripombe k hipotezi Jožka Šavlija

Razmišljanja o izvoru Slovencev segajo tudi do Venetov

Zanimiv pojav je, kako se med Slovenci kar naprej pojavljajo domneve in hipoteze o naši preteklosti in izvoru. V šoli so nas učili, da smo Slovenci prišli iz Zakarpatja v šestem stoletju, ob koncu starega in na pragu srednjega veka. Toda, to nas nekako ne zadovolji: vse skupaj je ovito v tančico časovne oddaljenosti, ki je po svoje tudi nekam skrivnostna, sredi tujega morja in tuje zgodovine. Vprašanja ostajajo in skušamo si odgovoriti nanje kakor pač znamo, vsak po svoje, vpletajoč vanje vsak svojo hipotezo. Po knjigi o našem »skandinavskem izvoru«, po oni, o našem »etrusčanskem izvoru« ter po mnogih drugih »izvorih«, ki so si jih razni avtorji zamislili in omislili, imamo pred seboj hipotezo o »Venetih«, ki prihaja sicer z Dunaja, a izpod peresa primorskega, ajdovskega rojaka. Za »bon mot« bi lahko dejali, da če se že veliki narodi, kakor so Američani ali Rusi, ukvarjajo z znanstveno fantastiko usmerjeno v prihodnost, se mi prav radi s podobno fantastiko, le da je naša usmerjena v preteklost. Spominjam se še, kako sem na en mah kontroliral hipotezo o našem »skandinavskem izvoru«. Vzel sem besedo, za katero je avtor trdil, da je neovrgljivo skandinavskega izvora ter z njo pokukal v srbski slovar. Tam sem našel skoraj isto besedo. Mar je torej tudi srbsčina skandinavskega izvora? To pa bi bilo v precej nepomirljivem nasprotju s hotenjem in željami danes že pokojnega avtorja, Franca Jeze, ki se je trudil pred-

vsem postaviti zid med nami in Balkanom. Morda pa je bilo vse skupaj povezano s skupnim pra-indoevropskim jedrom? S tem je seveda teza o partikularnem razmerju med nami in »skandinavci« precej izgubila na ostrini in diskriminacijskem potencialu, vsa zadeva pa je izgubila na miškavnosti.

Naj kar takoj priznam, da sem do šaljive teze o našem venetskem izvoru bolj dobrohotno razpoložen. Dejstvo je namreč, da je skupno ime mnogih naših severnih sosedov za Slovence, Veneti ali Vendi. Ne le avstrijski Nemci uporabljajo ta naziv za koroške Slovence (Windische), ampak podobnega celo Finci za Ruse (Venee), kar je vsekakor zanimivo, čeprav v tančico skrivnosti ovito. V nasprotju s Šavlijem pa menim, da ni potrebno, da vsled tega zanikamo našo priselitev iz Zakarpatja. Finci vedo povedati za Ruse - Venee, da so se tudi ti v sedmem, osmem stoletju priselili njim naproti iz jugo-zahoda, se pravi že spet iz Zakarpatja, ki je moral služiti kot žarišče in izhodišče za vse slovanske narode. Lahko, da smo v severnjaških očeh bili »Vendi« že v Zakarpatju in smo potem to ostali še naprej, po selitvi.

To pa seveda zastavlja vprašanje, zakaj so »Veneti« tudi prebivalci vzhodne Padske nižine? Ime je še predrimsko, iz česar Šavli sklepa na njihovo in našo prisotnost na teh tleh od pamtveka. Pa ne le na teh, Šavli opaža in beleži znake te venetsko-slo-

venske prisotnosti povsod, kamor ga noga zanese, od Male Azije do Pirenejev. To je seveda hudo tvegano početje. Saj je moč stvari razložiti tudi drugače, manj zanosno: morda so bili benečanski »Veneti« indoevropski narod, ki je bil na kakšen način, po jeziku in kulturi Slovanom podoben, od česar podobno ime. Morda so tudi oni, več sto ali tisoč let pred nami prišli iz Zakarpatja. Na narodnostnem področju so stvari komplicirane: če primerjamo posamezne indoevropske veje med seboj, vidimo, da se najprej združujejo v poddebla in šele na koncu v najširše debla. Recimo, slovanski in baltski narodi so si bližnji med seboj in verjetno izhajajo iz skupnega poddebla, kakor pa slovanski in germanski ali pa grški. V teku tisočletij so bile možne najrazličnejše ločitve in diferenciacije. Če pa stvari gledaš od daleč, se pojavi poenotijo in združijo, čeprav so od blizu še tako različni.

Kot mlad fant sem se nekoč sprehal po pomolu z gospodično iz tržaške družbe ter jo vprašal, kakšen jezik govori Madžarki, ki sta se pred nama vnelo pričkali. »Slovansko« mi je odgovorila brez trohice dvoma, v dokaz velikanske možnosti neznanja in predsodkov na jezikovnem področju. Zanj so bili vsi tujci v Trstu, ki so uporabljali nekaj več sičnikov od tistih, ki jih pozna italijanska, kratkoma »Slovani«. Še pojma ni imela o neskončni narodnostni raznolikosti Srednje in Vzhodne Evrope. Podobno so bili lahko za germanske severnja-

ke vsi južnejši narodi slovanskega tipa in sličnosti »Veneti«. Ne moremo izključiti, da bi bili predrimski Veneti iz Benečije take vrste ljudje, ki so potem dali ime deželi. S tem pa seveda že spet zaideemo na indoevropsko poprišče, ki ima to lepo značilnost, da razlaga vse in nič, saj že od kratkih hlač vemo, da smo vsi Indoevropejci, mi, Italijani, Nemci, Grki, Albanci, pa še kdo drug in morda tudi Veneti. Trdimo lahko karkoli, in trditev ima to lepo lastnost, da je zmeraj resnična, ne da bi bila potrebna kakšnega posebnega dokazovanja.

Jezikoslovje ni od muh! To ni kaka precizna znanost, kot na primer matematika ali fizika, da prav tu pri Šavliju marsikaj šepa. Kadar so teze in odgovori nanje tako megleni, se človek tam raje ustavi pri manjših stvarih, kjer je možna natančnejša opredelitev. Samo dve cvetki, ki sem ju pobral iz knjige, ker po naključju poznam točne odgovore:

— Za Šavlija so tudi švicarski Retoromani Veneti, se pravi v bistvu bivši Slovenci, kar sklepa iz številnih imen, ki so po njegovem mnenju slovanskega izvora in, ki jih je tamkaj zabeležil. Gora »Cragguzza« je zanj kratkoma naša Krestavica. Ker sem na tem hribu že stal prav dobro vem, da je to v resnici retoromanska »Cragguzza«, kar bi se italijansko dejalo »Cresta aguzza« po naše pa »ostri greben«. Mi se ponavadi kaj radi pritožujemo, da zahodni jezikoslovci ne znajo slovanskih jezikov, spričo česar ustrelijo marsikaterega

kozla, ko se lotijo naših imen, toda nekdo, ki se kot jezikoslovec spušča v kraje, kjer prebivajo Romani ene ali druge vrste, bi pač moral zelo dobro poznati te jezike, preden bi lahko presodil in dosodil kakšno besedo nam ali drugim v prid;

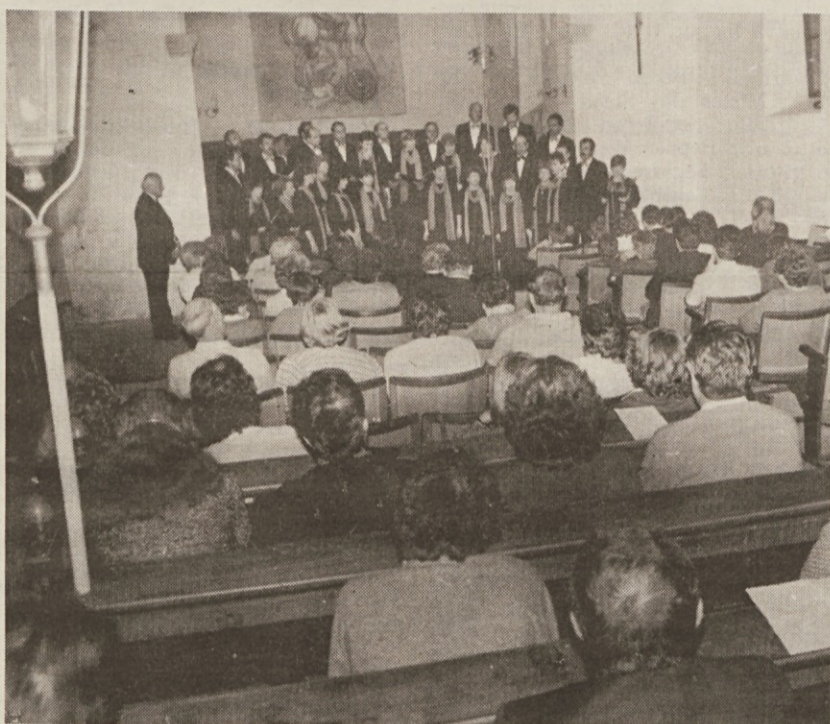
— drug takšen primer je »Padana«, ki jo Šavli kar naprej uporablja. Po naše se temu pravi Padska nižina, »padana« je le pridevnik samostalnika »nižina« (pianura).

Kruh jezikoslovca ni tako preprost, kakor bi se zdelo na prvi mah in na podlagi prvega navdušenja; mnogo ga je treba prežvečiti, preden bi človek lahko upal priti do epohalnega odkritja!

Vendar pa na Šavlija ne bi vrgel tako težkega križa, kakor so ga te dni v neki tržaški reviji. Duh znanosti ni samo v podrobnih in pedantnih raziskavah, kjer od samih dreves ne vidiš gozda, kar se pri neki slovanski znanosti tako dogaja. Duh znanosti je tudi v smelih hipotezah. Šavlijeva je smela in po moje, ni čisto iz trte izvita. Nekaj je za njo, čeprav ni jasno, kaj. Kolečemo med slovansko in indoevropsko splošnostjo v oddaljeni preteklosti. Nekje vmes pa se skriva resnica o nas samih, ki jo še nismo odkrili. Da bi jo odkrili, bi bilo verjetno potrebno veliko, veliko področnih in natančnih dela ter znanja na raznih področjih, ne le v jezikoslovju. Vendar pa je znanstvena zasluga že v tem, da si pokazal na problem.

KARLO LEŠA

Zaključek Junijskih večerov

V petek, 28. junija je Komorni mešani pevski zbor iz Nove Gorice pod vodstvom Štefana Maurija zaključil s celovečernim koncertom IV. junijske glasbene in likovne večere, ki jih je v Dolini organiziralo KD »Valentin Vodnik«. (Na sliki zbor med svojim uspešnim nastopom)

Na baletnem bienalu v Križankah simpozij o Pii in Pinu Mlakar

V Plečnikovih Križankah poteka 11. jugoslovanski baletni bienale, ki je letos uspel privabiti v Ljubljano vse naše baletne ansamble, razen iz Novega Sada. Skupaj bo na sporedu kar deset predstav, če k devetim jugoslovanskim prištejemo še gostovanje baletnega ansambla iz Essna v ZRN, ki bo predstavil troje del na glasbo Beethovna, Bartoka in Hindemitha.

Uvodna predstava v bienale je bila najboljša predstava s prejšnjega bienala, Peer Gynt E. Griega v izvedbi Narodnega pozorišta iz Beograda. Ker se je pred predstavo poškodoval glavni plesalec, je bila predstava močno okrnjena in skrajšana in je spričo tega uvod v bienale precej razočaral. Okrnjena je bila tudi druga beograjska predstava: namesto napovedanih baletov Carla Orffja Catulli carmina in Afroditiin triumf so Beograščani izvedli le prvi balet v koreografiji Milka Sparembleka. Mariiborski ansambel je predstavil Pepelko Sergeja Prokofjeva, Sarajevčani Monteverdijev Dvoboj ter Orffjova Carmina burana, Splečani pa Debussyjev balet Škatala z igračami in Ravelovo delo Dafnis in Chloe. V drugem delu bienala so na programu še Baletno gledališče Igorja Stravinske-

ga v izvedbi ljubljanskega baletnega ansambla (to sta Pulcinella in Zgodba o vojaku), Balet PNP iz Pristine bo predstavil Beso (Zaobljubo) B. Shehija, Balet HNK Zagreb Romea in Julijo Sergeja Prokofjeva, Balet MNT iz Skopja pa Bahčisarajsko fontano B. Assafjeva. Zaključna slovesnost bo 7. julija, s podelitvijo zlatih plaket in priznanj.

Ob baletnem bienalu poteka še simpozij baletnih ansamblov Jugoslavije, in sicer o baletnem solstvu v Jugoslaviji, drugi del simpozija pa je bil v Novem mestu, na domačiji Pie in Pina Mlakar. Kot poročevalec s tega simpozija, v prijetnem domačem okolju in sproščenem vzdušju, ob udeležbi kakih osemdesetih baletnih delavcev iz vse Jugoslavije, smem poudariti vsaj dvojje: problematiko okrog usode domačije Mlakarjevih ter simpozijski del, ki mu je z obsežnim referatom o življenju in umetniški poti Pie in Pina dala smernice Milica Jovanović iz Beograda. V svoji domačiji na Krki je spregovoril sam Pina Mlakar, ko je pred javnostjo opozoril, da ga je novomeška občina razlastila in tudi buldožerji so že prišli, da bi prijetno domačo, s slamo krito in lesom obdano hišo porušili. Rušitev so zaustavili baletniki, ko so pošli pred buldožer. Kot kažejo zadnji pogovori med predstavniki Društva baletnih umetnikov Slovenije in predstavniki novomeške občine, bodo domačijo Mlakarjevih vendarle pustili, še več, v njej nameravajo urediti muzej baleta Jugoslavije. Znano je, koliko baletnega gradiva in kako bogat arhiv imata Mlakarjeva, ki bosta čez nekaj let stara osemdeset let. Tu, na sredi poti med Ljubljano in Zagrebom (in v rojstnem kraju Pina Mlakarja) naj bi potemtakem dobili prvi izvorno zasnovani in avtentičen baletni muzej in prostor za srečevanje baletnikov te: baletne vaje. Zamisel so baletniki na simpoziju kajpada podprli.

Referat o življenju in umetniški poti Pie in Pina Mlakar je na tridesetih straneh podrobno predstavil več kot petdesetletno ustvarjanje enega najzanimivejših evropskih baletnih parov. O tem govore podatki: ustvarila sta koreografijo za približno petdeset baletov, med njimi dvanajst celovečernih. Od teh so jih 42 izvajali na raznih svetovnih in jugoslovanskih odrih. Kot kreativen plesno - koreografski par sta Mlakarjeva revolucionarno vplivala na razumevanje baleta in koreografske umetnosti v Jugoslaviji. Milica Jovanović je opozorila, da so predstavniki novih, tedaj najmodnejših smeri v umetnosti, sodnih evropskemu ekspresionizmu, deloma dokazovali, da je bistvo njegovega plesa in koreografske ustvarjalnosti v globoki poduhovljenosti, odsotnosti manir in vsega, kar je preračunano na učinek. Borila sta se za vsebino, za notranjo polnost, za duhovni izraz giba. Ples je čista, neposredna lirika ali ep, svobodno izražena, iskrena in brez šablon.

Pia in Pina Mlakar sta svoje veliko, večkrat petdeseto obdobje po potovanju po baletnih odrih Evrope začela leta 1932 v Dessau, Parizu in Ljubljani (tu z baletom Mlada pota), sicer pa sta prvi profesionalni angažma dobila že leta 1929 v deželni gledališču v Darmstadt in zatem, leta 1930, kot solista in šef baleta-koreografa v Dessau, kjer sta leta 1932 postavila Bayerjevo Punčko. Svojo ustvarjalnost sta naprej razvijala kot plesalca, šefa baleta in koreografa v Zürichu (1934-1938), Münchnu (1939-1943), od leta 1946 pa v Ljubljani, spet v Münchnu (1952-1954) in po vsej Jugoslaviji do danes.

Najbolj znan balet Pie in Pina Mlakar je kajpada Vrag na vasi na glasbo F. Lhotke, ki je doživel premiero leta 1935 v Zürichu. Leta 1932, kot že rečeno, sta Mlakarjeva nastopila v Ljubljani s programskim plesnim koncertom »Mlada pota« (na klavirju ju je spremljal dr. Danilo Švara). Koncert sta Mlakarjeva ponovila v Mariboru in Zagrebu, leta 1933 v Pragi in Beogradu, leta 1934 pa v Beogradu, Skopju in Zürichu. Po vojni je bila Pia vrsto let umetniški vodja ljubljanskega baleta, Pina pa redni profesor na AGRFT. Za svoje delo sta leta 1948 in 1972 prejela Prešernovo nagrado.

Milica Jovanović je na koncu odmevnega referata kritično opozorila, da se danes premalo zavedamo pomena večdesetletnega dela Pie in Pina Mlakar: njuno delo je del naše kulturne dediščine; od njiju smo veliko prejeli in malo vrnili.

MARIJAN ZLOBEC

Simfoniki iz Bostona drevi v Portorožu

PORTOROŽ — V portoroškem avditoriju bo danes, 3. julija, ob 21. uri nastopil veliki bostonski simfonični orkester oziroma »Greater Boston Youth symphony orchestras«, ki združuje najboljše mlade bostonske glasbenike v 110-članski orkester. Od leta 1981 ga vodi 28-letni dirigent Eiji Oue z Japonske, ki je med drugim tudi učencem Leonarda Bernsteina in je prav leta 1981 prejel prvo nagrado za dirigiranje na salzburškem festivalu. Bostonski simfonični orkester je kot vsako leto tudi letos na dvomesečni turneji po Avstriji, Madžarski in Jugoslaviji. V Sloveniji pa bo Portorož edini kraj, kjer se bo predstavil in sicer z naslednjim programom: Fanfare za navadnega človeka (Copland), Leonorina uvertura št. 3 (Beethoven), Koncert za trobento in orkester (Arutonian) in Šeherezada (Rimski Korskov). Vstopnice so za imetnike gledališkega abonmaja 500 dinarjev, v preprodaji 700 in na dan predstave tisoč dinarjev. V primeru slabega vremena bo predstava v dvorani portoroškega avditorija. (B. S.)

Ob 1100-letnici smrti sv. Metoda

Veliko jubilejno praznovanje z igro »Blagovestnika z Vzhoda«

V petek, soboto in nedeljo bo na Repentabru jubilejno praznovanje 1100-letnice smrti sv. Metoda. Ob priložnosti bodo uprizorili tudi dramski prikaz v petih slikah po izvornem tekstu Ivana Artača »Blagovestnika z Vzhoda«.

Pred sabo imamo natisnjen tekst, ki je izšel v drobni knjižici z uvodno besedo tržaškega škofa Lorenza Bellomija.

Artačev tekst je zgodovinski, v kolikor želi prikazati predvsem pomen in delo sv. Cirila in Metoda. Njuno delo je bilo seveda v pokristjanjevanju Slovanov, vendar na način, ki je pred stoletji sprožil marsikatero kritiko in hude neprilike za Cirila in Metoda. Problem je bil namreč v tem, da so Slovani s težavo sprejemali katoliško vero, ker so jo propagirali tuji duhovniki, ki niso poznali jezika ljudi in so bili daleč od njihove kulture. Spojiti vero, jezik in kulturo je bila edina možnost za vero in cerkev, tega seveda vsi cerkveni krogi niso razumeli. Prav ob tem problemu se suče tudi Artačeva igra. Ciril in Metod sta s svojim prosvetljenim delom storila prav to; spajala sta jezik, vero in

IFAN ARTAC

Blagovestnika z vzhoda

FIRST 1985
(Ob 1100-letnici Metodove smrti)

kulturo, ki je rasla iz poganskih običajev in je imela svoje neodtujljive karakteristike.

Gre torej za pokristjanjevanje kot razumevanje in kulturni proces, ne pa za nasilno »spreobračanje« ljudi. Problem »spreobrnitve« kot nasilja, oziroma spreobrnitve kot nenasilno

sprejemanje in presnavljanje sta ostali dilemi, ki sta se globoko zasidrali v slovensko zavest. Problem je v bistvu zastavil mnogo pozneje že Prešeren v Krstu pri Savici. In ko na to vprašanje pomislimo, kar ne moremo mimo Bevkovega Kaplana Martina Čedermaca.

Vprašanja o Cirilu in Metodu torej sežejo globoko v našo včerajšnjo in današnjo stvarnost in nam dajo »navdih« za razmislek o perečih vprašanjih, ki jih stoletja niso izbrisala ali uknila.

Dramski prikaz bo režiral Adrijan Rustja. Za izvorno glasbo je poskrbela Dina Slama - Pahor. Kostume in sceno je pripravil Andrej Pisani. Ob tem bo nastopalo večje število igralcev, pevcev in plesalcev. Slavnostni govornik bo Jožko Šavli.

Jubilejno praznovanje obletnice smrti sv. Metoda bo torej seglo k daljnjim koreninam naše preteklosti. Organizator praznovanja, to je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu, je za to priložnost pripravilo večji in sugestivni projekt, ki bo prav gotovo zaživel na Repentabru v sugestivni luči in ob prisotnosti številnih obiskovalcev.

Drevi v finalu italijanskega nogometnega pokala Sampdoria pred velikim uspehom

Drevi bo ob 20.30 v Genovi povratna tekma finala italijanskega nogometnega pokala med Sampdorijo in Milanom. Prva tekma, ki je bila v nedeljo, se je presenetljivo končala z zmago Sampdorije na tujem z rezultatom 1:0. Odločilni gol je zabil tujec Souness že v sredini prvega polčasa, Milan pa ni uspel izenačiti, pa čeprav je odločno prevzel vaje igre v svoje roke.

Na tej drugi finalni tekmi ne bo igral Francis, ki se je v nedeljo poškodoval, pa niti Galia (Sampdoria) in Verza (Milan), ki sta bila izključena za eno kolo. Z zmago v Milanu je genovsko moštvo veliki favorit za osvojitve prestižnega italijanskega pokala. Težko je namreč verjeti, da bo Sampdoria izgubila tekmo doma, saj se nahaja v dobri formi. Tekmo bo sodil Agnolin in ne Pairetto, ker je slednji zbolel. Srečanje bo tudi po TV.

Počasi se tudi končuje kupoprodajna sezona italijanskega nogometa na

najvišji ravni. »Primer« srednjega napadca Torina Serene še vedno buri duhove, čeprav je vsem jasno, da bo igral ali za Inter ali pa za Juventus. Včeraj je državni prvak Verona, ki je že izgubil svoje »skalibre« Fanno, Marangona in verjetno Garello, kupil od Juventusa Vignolo, Udinese pa od Torina branilca Galbatiija. Videmčani so letos že izgubili Zica (ni še znano, kdo ga bo nadomestil kot tujec) in Maura, ki bo v prihodnji sezoni igral za Juventus, odkupili pa le nekaj mladih nogometašev, med katerimi izstopa bivši igralec Padove Baroni.

Francoski as Tigana ne bo šel v Lecce, kot je kazalo prvi trenutek, ker stane preveč (5 milijard), Bari pa je odkupil dva odlična Angleža Cowansa in Rideouta, kar bi mu lahko že zadostovalo za obstanek v A ligi. Sicer pa se bodo kupčije nadaljevale do petka, dotlej pa se lahko še marsikaj zgodi...

Miting v Stockholmu

STOCKHOLM — Na včerajšnjem atletskem mitingu v Stockholmu je na 10.000 m zmagal Američan Bickford s časom 27'37"17. Italijana Pannatta in Cova sta bila peta oz. šesta. Prvi je razdaljo pretekel v 27'44"65, drugi pa v 27'49"36.

Peugeotu rally v Novi Zelandiji

AUCKLAND — Avtomobilski rally Nove Zelandije se je končal z zmago slavjem avtomobilov peugeot 205 turbo 16. Zmagal je namreč Finec Timo Salonen pred rojakom Vatanenom (oba s peugeotom). Tretji je bil Zahodni Nemec Rohrl na audiju, medtem ko se je moral šved Blomqvist (audi) zadovoljiti s četrtem mestom.

Na lestvici za SP vodi Salonen (88 točk) pred Blomqvistom (60), Vatanenom (55) in Rohrlom (39).

Kolesarska dirka po Franciji Andersen prevzel vodstvo

PONT-AUDEMER — Nizozemec Gerrit Solleveld je osvojil 4. etapo »toura«. V sprintu je premagal skupinico šestih kolesarjev, med katerimi je bil Italijan Bruno Leali drugi.

Na skupni lestvici je prišlo do spremembe. Prvo mesto je prevzel Danec Kim Andersen, Belgijec Eric Vanderaerden je sedaj drugi, Francoz Bernard Hinault pa tretji.

VRSTNI RED 4. ETAPE: 1. Solleveld (Niz.) 6.31'46"; 2. Leali (It.), 3. Hagheddoren (Bel.), 4. Kuiper (Niz.), 5. Veldscholten (Niz.), 6. Herrera (Kol.), 7. Andersen (Dan.) vsi v zmagovalčevem času.

SKUPNA LESTVICA: 1. Andersen (Dan.) 21.12'40"; 2. Vanderaerden (Bel.) po 19"; 3. Hinault (Fr.) po 1'01"; 4. Bauer (Kan.) po 1'12"; 5. Lemond (ZDA) po 1'22".

Ženski »tour«

PONT-AUDEMER — Nizozemka Petra De Bruin je osvojila 4. etapo

ženskega »toura«. Na skupni lestvici pa vodi njena rojakinja Helen Hage. Italijanka Maria Canins je 12.

Regata v Kopru

KOPER — Na odprtem mednarodnem prvenstvu Jugoslavije v jadrnu za olimpijski razred 470 so večeraj v Koprskem zalivu ob izredno ugodnih pogojih končali dve regati, v katerih so se domači jadralci izkazali in se vsebolj približajo v vrh. V tretji regati so dosegli dvojno zmago, zmagala sta Maljevac - Cerkevnik pred Kosmino - Sosičem. V četrtri regati je zmagala madžarska posadka Miari - Koles (to je njena tretja zmaga na prvenstvu), ki je po štirih regatah v vodstvu z desetimi točkami. Sledijo Maljevac - Cerkevnik (Jadro Koper) 16 točk, Bonazin - Mandič (Mornar Split) 24,4 točke, Kosmina - Sosič (Jadro Koper) 25 točk itd. Danes bo na programu zadnja 5. regata. (Kreft)

Na teniškem turnirju v Wimbledonu Ivan Lendl izločen

WIMBLEDON — Veliki teniški turnir v Wimbledonu poteka v znamenju presenečenj. Wimbledon je tako včeraj izgubil enega velikih favoritov celo za končno zmago — Čehoslovaka Ivana Lendla. Premagal ga je namreč Francoz Heny Leconte (3:6, 6:4, 6:3, 6:1), proti kateremu pa je bil Lendl v zadnjih letih na travnatih terenih vselej v težavah.

Brez težav pa se je v četrtfinale uvrstil Američan Jimmy Connors, ki je odpravil svojega rojaka Sammyja Giammalvo s 6:3, 6:4, 6:3. Švicar Heinz Günthardt pa je premagal Indijca Vijaya Amritraja (6:4, 6:4, 6:1), ki je v prejšnjem kolu izločil celo Noaha. Čilenec Ricardo Acuna nadaljuje uspešno vrsto nastopov in presenečenj: včeraj je odpravil Američana Roberta Segusa (6:4, 7:6, 6:2). Šved Jarryd pa je premagal Južnoafričana Visserja s 6:1, 6:4, 6:1. Američan John McEnroe še ni izgubil seta: tokrat je odpravil Zahodnega Nemca Maurerja s 6:0, 6:4, 6:2.

Z zmago Američana Currena proti Švedu Edbergu (7:6, 6:3, 7:6) so znani vsi današnji četrtfinalisti. Danes bodo takole igrali: McEnroe - Curren, Connors - Acuna, Jarryd - Günthardt, Becker - Leconte.

V ženski konkurenci je Bolgarka Malejeva nepričakovano izgubila z Američanko Molly Van Nostrand (5:7, 2:6). Čehoslovakinja Helena Sukova je odpravila Francozinjo Pascale Paradis s 6:4, 7:6. Navratilova ni imela težav z Južnoafričanko Rene Uys (6:2, 6:2), Američanka Pam Shriver pa je premagala Stefi Graf (ZRN) s 3:6, 6:2, 6:4.

Ostali rezultati osmine finala: Evert Lloyd (ZDA) - Smith (ZDA) 6:0, 6:4; Rinaldi (ZDA) - Smylie (Avs.) 6:2, 6:1; Potter (ZDA) - Durie (VB) 7:6, 6:7, 6:1; Garrison (ZDA) - Tanvier (Fr.) 6:1, 6:3. Spored četrtfinala: Evert - Potter, Rinaldi - Sukova, Garrison - Van Nostrand, Shriver - Navratilova.

Objavili spored košarkarskih prvenstev A-1 in A-2 lige Stefanel že v 1. kolu proti... De Sistiju

Včeraj so objavili koledar prvenstva italijanske košarkarske A-1 lige, v kateri nastopa tudi tržaški Stefanel. Vodstvo te ekipe je prav v teh dneh sklenilo nekaj pogodb, kot npr. z Američanom Otisom Howardom in Lucantonijem, pričakovati pa je tudi nekaj drugih novosti. Ni še namreč znano, ali bo Coleman še v prihodnji sezoni igral za tržaško moštvo. V primeru njegovega odklona, pa si je Stefanel že zagotovil Američana Anthonyja Teacheya. Stefanel bo svojo prvo tekmo igral doma proti Bancoromi, ki jo trenira Mario De Sisti, katerega bo v Trstu v tej sezoni nadomestil Santi Puglisi.

Prvo kolo (6. 10. 1985): Stefanel - Bancoroma Rim; 2. (13.10.): Benetton Treviso - Stefanel; 3. (20.10.): Stefanel - Viola Reggio Calabria; 4. (27. 10.): Riunite Reggio Emilia - Stefanel; 5. (3.11.): Stefanel - Simac Milan; 6. (10.11.): Scavolini Pesaro - Stefanel; 7. (13.11.): Stefanel Juventus Caserta; 8. (17.11.): Pall. Divare-

se - Stefanel; 9. (24.11.): Silverstone - Stefanel; 10. (1.12.): Stefanel - Pall. Cantù; 11. (8.12.): Granarolo Bologna - Stefanel; 12. (15.12.): Stefanel - Mu Lat Napoli; 13. (22.12.): Stefanel - Pall. Livorno; 14. (29.12.): Marr Rimini - Stefanel; 15. (5.1.1986): Stefanel - Berloni Turin.

Povratne tekme bodo 12., 19., in 26. januarja; 2. 9., 16. in 23. februarja; 2., 9., 16. in 23. marca.

Goriška ekipa Segafredo, je ohranila lanskega sponzorja, koledar prvenstva pa je: 1. (6. 10.): A.P. Udinese Videm - Segafredo; 2. (13.10.): Segafredo - Fermi Perugia; 3. (20. 10.): Mister Day Siena - Segafredo; 4. (27.10.): Segafredo - Sangiorgese; 5. (3.11.): Pepper Mestre - Segafredo 6. (10.11.): Segafredo - Aurora Desio; 7. (13.11.): Sebastiani Rieti - Segafredo; 8. (17.11.): Segafredo - Landsystem Brindisi; 9. (24.11.): Segafredo - Annabela Pavia; 10. (1.12.): Reyer Benetke - Segafredo; 11. (8.12.): Segafredo - Yoga Bologna; 12. (15.12.):

Fabiano - Segafredo; 13. (22.12.): Libertas Livorno - Segafredo; 14. (29. 12.): Segafredo - L.P. Forlì; 15. (5. 1. 1986): Libertis Firenze - Segafredo.

Povratne tekme bodo 12., 19. in 26. januarja; 2., 9., 16. in 23. februarja; 2., 10., 16. in 23. marca.

18. julija »proces«

o zadevi Taranto - Padova
MILAN — »Proces« glede podkupa tekme Taranto - Padova, v kateri je zapleteno društvo Padove, bo 18. julija.

Socrates noče

končati kot Zico
SAO PAULO — Brazilski nogometaš Socrates ne verjame, da bi ga finančna operacija (nekaj takega kot poskušajo z Zicom) lahko že v naslednji sezoni pripeljala spet domov. Zato ni prišel na sestanek s predsednikom Corinthiansa, s katerim bi se moral domeniti o zadevi in je izjavil, da ostane pri Fiorentini.

Na odbojgarskem »Memorialu Bernarda Frandoliča« V ženski konkurenci slavje ekipe z Vrha

»Memorial Bernard Frandoliča«, turnir v moški in ženski odbojki je pred zadnjim, a najvažnejšim trenutkom. Danes bosta namreč polfinalni tekmi v moški konkurenci. Ob 20. uri bo tekma Štandrež - Naš Prapor, ob 21. uri pa se bosta srečali ekipe z Vrha in Dola-Poljan. V ženski odbojki so mesta že dodeljena. Zmagala so dekleta z Vrha, ki so v zadnji tekmi premagala ekipo Dola-Poljan. Ženske so igrale namreč po sistemu vsak proti vsakemu, zato pravega finalnega srečanja ni bilo. Moške ekipe so razdelili v dve skupini po štiri.

Lestvici obeh skupin. SKUPINA A: 1. Štandrež; 2. Dol-Poljane; 3. Doberdob; 4. Sovodnje. SKUPINA B: 1. Vrh; 2. Naš prapor; 3. Jamlje; 4. Ronke.

MOŠKI: Štandrež - Dol Poljane 2:0

(15:7, 15:9); Štandrež - Doberdob 2:0 (15:12, 15:10); Doberdob - Sovodnje 2:0 (15:6, 15:5); Dol Poljane - Sovodnje 2:1 (11:15, 15:11, 17:15); Naš prapor - Jamlje 2:0 (20:18, 15:9); Naš prapor - Ronke 2:0 (15:6, 15:7); Vrh - Ronke 2:0 (15:10, 15:13).

POSTAVE: Štandrež - Zavadlaj, Bastiani, Mučič, Lutman, Braini, Paulin. Dol Poljane - Devetak, Krulc, Vižintin, Frandolič, Peric, Mauro, Šuligoj. Doberdob - Lakovič, F. in M. Kosič, Frandolič, Ferfolja, Juren, E. in D. Gergolet. Sovodnje - R. Petejan, R. Petejan, E. Petejan, Marson, Gulin, Butkovič, Ursich, Čevdek. Naš prapor - Bevčar, Terpin, Grinovero, Mikluš, Vogrič, Prinčič. Jamlje: F. Bagon, M. Bagon, P. Bagon, Pernarčič, Croselli, Kopal, Antonič. Ronke - Pahor, Peric, Igor Devetak, Igor Devetak, Frandolič, Franko Peric. Vrh

- Luciano Černic, M. Černic, Venko Černic, Igor Devetak, Gabriel Devetak, Cotič.

ŽENSKKE: Dol-Poljane - Doberdob 2:1 (11:15, 16:14, 15:4); Vrh - Doberdob 2:0 (15:12, 15:2); Vrh - Dol-Poljane 2:0 (15:7, 15:11).

POSTAVE: Dol-Poljane - Juren, Lavrenčič, Devetli, Devetta, Devetak, Klančič, Loprest, Lovisutti, Vižintin. Doberdob: R. Lavrenčič, Gergolet, Jarc, N. Lavrenčič, Batisti, F. Jarc, Vižintin. Vrh - Grillo, Devetta, Caccutta, E. Černic, N. Černic, D. Černic, Vrše in Šuerc. Z. Frandolič.

VN San Marina ne bo v Imoli

RIM — Zaradi pomanjkljivih varnostnih priprav VN San Marina v motociklizmu ne bo v Imoli, temveč po vsej verjetnosti v Mugellu.

Motociklizem: na SP F1 750 ccm v Assnu

Smola Danila Štoke

V soboto se je Team Archimoto, ki brani barve slovenskega motokluba Primotor, udeležil svetovnega prvenstva F1 750 ccm v Assnu na Nizozemskem.

Danilo Štoka je v izredno hudi konkurenci dosegel 35. najboljši čas v poskusnih vožnjah, vendar pa je sodnik proge zaradi varnostnih razlogov (takrat je namreč deževalo) odločil, da lahko na uradni tekmi tekmuje le 34 motorjev. Torej dokajšnja mera smole za našega motociklista, ki je končno dobil soliden motor suzuki 750.

Rolkarji Mladine

na odličnem 2. mestu

V nedeljo je bil v Caldonazzu (Trentu) 12-urni mednarodni štafetni tek

na skirokah, ki se ga je udeležilo tudi moštvo Mladine, ki je opravilo 275 km in tako osvojilo odlično drugo mesto za ekipo iz ZRN. Le-ta je odrolkala več kot 280 km.

Gre omeniti, da je naše moštvo lani na tej tekmi celo zmagalo. Letos pa je bila konkurenca izredno ostra, poleg tega pa je prišlo z novo tehniko tudi pri rolkanju do prave revolucije in poseči po visokih mestih v tako ostri konkurenci je nedvomno lep uspeh. Naši predstavniki so bili celo 11 ur v vodstvu, nakar pa so se morali zadovoljiti z drugim mestom. Za ekipo Mladine pa so nastopali Roberto Sardoč, Branko Orešek in Primož Krajček. Slednja sta člana Ihana, s katerim ima rolkarska sekcija Mladine odlične stike.

Redni občni zbor ŠZ Sloga: v znamenju mladine in bogatih načrtov

Mala dvorana Prosvetnega doma na Opčinah je bila v ponedeljek skoraj pretesna za veliko število udeležencev 6. rednega občnega zbora Športnega združenja Sloga. Še posebno razveseljivo je bilo, da je med udeleženci bila ogromna večina mladih, kar je še dokaz več, da je to naše zelo pomembno društvo mladostno in zato zelo aktivno, agilno in dinamično.

Ponedeljkov občni zbor je bil tudi priložnost, da so nagradili udeležence medvaškega odbojgarskega turnirja in odbojgarski ekipi »under 15«. Ženske so namreč po pokrajinskem naslovu osvojile drugo mesto v državi, fantje pa so po prvem mestu v pokrajini zasedli četrto mesto v državi.

Sledila je kratka svečanost, ki je nemalo ganila vse prisotne: Josip Grgič, ki je kar 10 let neprenehoma kot predsednik vodil ŠZ Sloga, je odločil, da prepusti svoje mesto mlajši generaciji. Josip Grgič je bil zaradi svoje skromnosti, pridnosti in delavnosti priljubljen ne samo v svojem društvu, temveč v vsem našem

športnem krogu. Dolg in buren aplavz je bil zato na občnem zboru več kot zaslužen. Josip Grgič je za svoje neprecenljivo delo prejel tudi plaketo, obenem pa so ga na OZ soglasno s ploskanjem imenovali za častnega predsednika.

»Naše društvo vstopa v petnajsto leto svojega obstoja: pred nami je torej jubilejno leto, ki pa nas mora nedvomno siliti v razmišljanje o tem, kaj smo v vseh teh letih naredili in predvsem, kakšne perspektive so pred nami. Če se zazremo nazaj, v vsa ta leta našega obstoja in analiziramo ta naš trenutni status, to kar danes smo in predstavljamo, potem lahko mirno postavimo trditve, da je za nami dolga faza utrjevanja in pravega boja za obstoj in uveljavitev odbojgarske panoge na Vzhodnem Krasu. Danes lahko že govorimo o neki tradiciji, čeprav še ne o neki zakoreninjenosti: to pa predvsem zato, ker je na tem našem predelu Krasa ženski šport še vedno drugorazreden, moška odbojka pa si v tej peščici let svojega obstoja še ni priborila mesta pod soncem in je še vedno v odnosu do

nogometa in košarke v podrejenem položaju.« Tako je začel svoje tajniško in predsedniško poročilo tajnik ŠZ Sloga Ivan Peterlin.

»Pri Slogi,« je nato poudaril Peterlin, »lahko že govorimo o srednjem dobrem trenerskem kadru, o interni piramidi ekip ter o zadovoljivi ravni poznavanja društva navzven tako pri ljudeh kot pri športnih organizacijah. Društvo se odlikuje zaradi množičnega priliva mladine. To pa mu seveda nalaga še dodatno, vsebinsko globlje breme. Vloga staršev zajema tudi v društvi vse dalje večji pomen. Športni klub pa mora izgubiti etiketo zgolj lova na čimboljši rezultat: postati mora socialni servis telesne kulture.«

S temi mislimi je tajnik že v uvodu želel poudariti, kakšna so gihala tega društva in teh vsebinskih načel so se odborniki tudi v tej mandatni dobi držali.

Pri pregledu letošnje aktivnosti je Peterlin v svojem poročilu dejal, da je bila le-ta dokaj pestra in bogata. Planinci so izpeljali precej akcij in zelo uspešno je bilo sodelovanje s

SK Devin. Sekcija si je že nadela bogat program tudi za prihodnjo sezono. Odbojka je pri tem društvu paradna panoga in glavna značilnost le-te je izrazita množičnost. Z dresom Sloge je letos stopilo na igrišče približno 130 odbojkarjev in odbojkaric, kar je seveda velik uspeh. Glede rezultatov pa so pri Slogi seveda posebno zadovoljni z mladimi. Pri društvu so tudi izdelali analize, ki kažejo, da pri društvu lahko še naprej upajo na zadovoljiv priliv mladih sil.

»Zavedamo se, da se moramo z našim slovenskim tkivom tesneje povezati, da moramo iskati dialog z vsemi slovenskimi organizacijami in utrjevati našo slovenskost. Temeljiteje moramo posegati v družbeno življenje in skušati pomagati tam, kjer je naša pomoč potrebna. V tem smislu smo opravili že prve korake in se povezali s Skladom Mitja Čuk, kateremu bomo po dogovoru skušali nuditi čimvečjo pomoč in našo angažiranost,« je še dodal Peterlin. Glede združevanja moči ali boljše ženske združene odbojgarske ekipe je tajnik

med drugim dejal, da za združevanje mora biti osnovni predpogoj, da odbojkarice oblečejo slovenski dres, predvsem eden: naj bodo resnično Slovenke.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je podal Odo Kalan, so sledili pozdravi predsednika TO ZSSDI Jurija Kuferšina in predstavnika SK Devin Bruna Škrka. Sledile so volitve novega odbora in novi predsednik društva je Viktor Stopar. (bl)

Novi odbor ŠZ Sloga

Predsednik: Viktor Stopar. Podpredsednik: Ivo Sosič in Pino Hrovatin. Tajnik: Ivan Peterlin. Blagajnik: Odo Kalan. Gospodar: Edvard Persič. Referenti za odbojko: Pavel Morpurgo, Emil Guštin, Vojko Miot, Marko Kralj. Referenti za planinstvo: Dino Stopar, Adriano Cijak, Sergij-Leo Kralj, Renato Grgič. Zdravstvo: Živo Lupinc, Rafko Dolhar. Poleg članov izvršnega odbora sestavljajo glavni odbor še: Angel Kralj, Ticianja Krizmančič, Mario Čač, Aleksander Ferluga, Aleks Brass, Sonja Renčelj, Janko Grgič, Stojan Ražem.

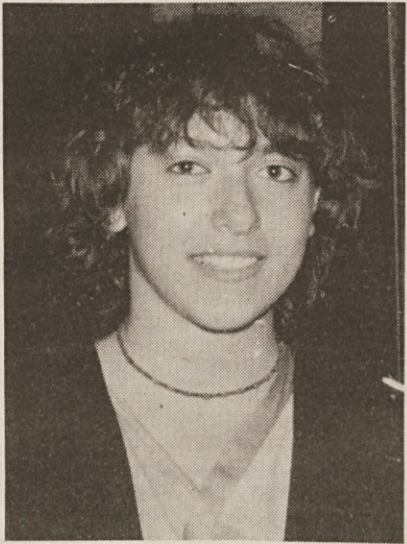
Na odbojškarskem mladinskem turnirju v Novi Gorici Tudi naši v ekipah F-JK

V ženski reprezentanci je kar pet Slovenk, v moški eden

V ženski deželni kadetski odbojškarski reprezentanci, ki bo danes in jutri nastopila na mednarodnem turnirju v Novi Gorici, ki ga Odbojškarska zveza Slovenije prireja ob koncu odbojškarskega tabora, bo tudi pet slovenskih igralk, članic Friulexporta, ekipo pa bo vodil njihov trener Aleksander Koren, ki mu je odbojškarska zveza po lanski solidni uvrstitvi na igrah Alpe - Jadran v Gradcu ponovno zaupala vodenje deželne vrste.

Poleg reprezentance F-JK bodo v Novi Gorici nastopile še mladinska in kadetska reprezentanca Slovenije ter kadetska reprezentanca avstrijske Koroške. Danes popoldne (s pričetkom ob 16. uri) bosta na sporedu polfinalni srečanja, jutri zjutraj pa bosta na vrsti finala za 1. in 3. mesto. Velik favorit turnirja je seveda mladinska reprezentanca Slovenije, ne le zaradi tega, ker je nekoliko starejša od ostalih, temveč tudi zato, ker sestavljajo ekipo res perspektivne odbojkarice.

V reprezentanci F-JK bodo od naših igralk napadalke Garbinjeva, Ukmarjeva in Venierova ter podajačici Pertotova in Forausova, poleg njih pa so v ekipi še dve Pordenončanki in tri Videmčanke. Igralke Friulexporta so nastopile že lani v Gradcu, razen Ukmarjeve, ki bo letos prvič oblekla dres deželne reprezentance po zelo uspešni sezoni v svojem društvu. Zanj kot tudi za ostale njene soigralke pa letos gotovo velja, da bodo v Novi Gorici kot nositeljice državnih odprvakinj deklice sestavljale ogrodje deželne reprezentance. Žal treba omeniti, da bo ekipa F-JK nastopila močno okrnjena, saj zaradi obveznosti z državo reprezentanco na turnirju ne bosta nastopili naša Lajris Žerjal in članica Torriane iz Gradišča Pizzamaglio, v zadnjem hipu pa je svojo prisotnost odpovedala

Martina Ukmar bo letos prvič oblekla dres deželne reprezentance

še bivša državna reprezentanka Tonassova od AUSA Pav iz Červinjana. Šesterka je tako precej »odkrita« na položaju centra, kar nalaga še večjo odgovornost prav našim igralkam, zlasti Garbinjevi in Venierovi.

V Novi Gorici bo poleg ženske nastopala tudi moška deželna reprezentanca under 18, v kateri je tudi član Vala Valter Prinčič. Moški bodo nastopili še v močnejši konkurenci, saj se bo poleg Slovenije in Koroške turnirja udeležila nič manj kot jugoslovanska mladinska reprezentanca, ki seveda ne bi smela imeti enakovrednega nasprotnika. Trener F-JK Visentin je skrbno pripravil ekipo, saj je v soboto na primer odigrala prijateljsko tekmo v Vidmu proti tamkajšnjemu A-2 ligašu Volley Ball ADO.

Tudi tržaški Slovenci na Košarkarskem taboru v Postojni Intenzivna vadba s kvalitetnimi igralci priložnost za spoznanje nove stvarnosti

Intenzivna vadba na igrišču dopoldne in popoldne pod vodstvom podkovanih trenerjev, ki so nenehno prikazovali, nadzorovali, popravljali in opominjali najboljše in najbolj perspektivne košarkarje Slovenije, ki so teden dni prebili v Postojni, kjer je potekal deseti slovenski košarkarski tabor. Košarkarska zveza Slovenije je letos priredila tabor za košarkarje letnikov 1969-70-71 ter za najboljše posameznike letnika 1972. Poleg tega so udeleženci letošnjega tabora sledili še predvajanju raznih košarkarskih filmov in poslušali predavanja iz področja tehnike in taktike.

Ob najboljših slovenskih kadetih in pionirjih je bilo na letošnjem taboru številno zastopstvo mladih zamejskih košarkarjev, ki so jih spremljali trije trenerji: Luka Furlan, Andrej Pangos in Valter Stanissa. Celotno skupino so dopolnili še mlada igralca iz Črne gore (Sutjeska, Nikšič) in košarkar novosadske Vojvodine. Udeležbo naših predstavnikov je omogočilo vzajemno sodelovanje, ki že vrsto let poteka med košarkarsko zvezo Slovenije in komisijo za košarko pri ZSSD.

Organizacijski vodja tabora je bil tudi letos Peter Brumen, priznani strokovnjak (trener pri ljubljanski Ježici), ki ga v zamejstvu poznajo domala vsi košarkarski delavci. Strokovni vodja tabora pa je bil Janez Drvarič, trener ljubljanske Olimpije in bivši trener mladinske članske jugoslovanske reprezentance, ki se je v zadnjem petletju še posebno uveljavil kot strokovnjak mednarodnega slovesa. Skupaj z udeleženci tabora so se v tem obdobju mudili v Postojni tudi prvotigaši ljubljanske Olimpije, ki so bili na kondicijskih pripravah (nekateri od njih pa so na taboru sodelovali kot demonstratorji) ter mladinska reprezentanca Slovenije, ki je opravila nekaj prijateljskih tekem s prvo skupino (tabornikov), ki je zajemala izbor kandidatov za kadetsko reprezentanco Slovenije (letnik 1969).

Naše košarkarje so porazdelili po skupinah glede na letnik rojstva, za marsikoga od njih je bila ta tudi prva tovrstna izkušnja. Nedvomno je bila udeležba na taboru dvojno koristna za naše igralce: vadili so kontinuirano in intenzivno skupaj s kvalitetnimi igralci in pod vodstvom sposobnih trenerjev, ob tem pa so spoznali nekoliko različno realnost in navezali stike s svojimi sovrstniki iz Slovenije. Poleg že navedenih trenerjev so zamejsko košarko predstavljali sledeči igralci: Andrej Pieri (68), Luciano Lippolis, Marko Lokar, Aljoša Terčon (69), Andrej Birs, Mitja Čebulec, Erik Dolhar, Goran Kocman in Ivan Stanissa (70) ter Kristjan Arena

(72). O samem poteku tabora in o vtisih udeležencev navajamo sledeče izjave:

Andrej Pangos (trener ŠD Sokol): »Delovni dan je bil resnično naporen. Zjutraj smo bili na igrišču takoj po zajtrku, ko je bila na sporedu demonstracija treninga, ki jo je prikazala prva skupina pod Drvaričevim vodstvom. Sledili sta dve uri intenzivnega dela na igrišču. Po kosilu je bilo nekaj časa za počitek, nato pa spet trening do večerje, od srede pa so popoldanski trening nadomestile tekme.«

Goran Kocman (letnik 1970 - Polet): »Mislim, da so vsi košarkarji mojega letnika, ki so bili na taboru, fizično močnejši, višji in nasplošno boljši od tržaških vrstnikov. Na treningih je bilo mnogo novega in zanimivega. Obžalujem dejstvo, da sem premalo igral na tekmi in niti prehrana mi ni bila najbolj všeč.«

Aljoša Terčon (letnik 1969 - Jadran Farco): »Treninški so bili na visokem nivoju in tudi igralci so bili zelo dobri in dovršeni, tako da sem zadovoljen, da sem prišel. Mi iz prve skupine smo bili na igrišču do šest ur dnevno, ker smo poleg treninga opravljali tudi demonstracije. To je bilo precej naporno, več kot utrujenost pa me je nasitilo dvakratno ponavljanje iste vsebine treninga.«

Peter Brumen (organizacijski vodja tabora): »Zamejska skupina je imela določene težave pri navajanju na delovni režim in na potek življenja na kampu. Nekateri so se kar hitro prilagodili na obstoječe razmere, drugi pa se niso popolnoma vključili niti do zadnjega dne. Ta neprilagodljivost sistemu se je pri nekaterih na žalost ožejala tudi v vedenju na igrišču in izven njega.«

Janez Drvarič (strokovni vodja): »Priznam, da sem bil dolgo časa odsoten od tabora, tako da težko presodim in primerjam nivo letošnjih udeležencev tabora z njihovimi predhodniki. Sam sem si pričakoval nekoliko višjo stopnjo splošnega tehničnega in taktičnega znanja. Kljub temu pa ne gre jemati vsega tako tragično, saj sem prepričan, da bomo lahko dobili nekaj dobrih igralcev, predvsem na pozicijah bekov in kril. Predpogoj za to je seveda ustrezno in intenzivno delo v samih klubih, saj so nekateri posamezniki v tem kratkem obdobju precej napredovali. Tudi za vaše košarkarje velja približno slična ocena kot za ostale. Pri nekaterih posameznikih bodo potrebne korekcije določenih napak v individualni igri. Največja hiba, tako pri vas kot pri nas, pa je nedvomno pomanjkanje visokih igralcev.«

C. G. G. G.

obvestila

ŠPORTNO DRUŠTVO VESNA

vabi člane in prijatelje na občni zbor, ki bo v petek, 5. julija, ob 20.30 na društvenem sedežu v Ljudskem domu. Na dnevnem redu je izvolitev novega odbora.

ODBOR ZDRUŽENE EKIPE MEBLO sporoča, da bo seja vodstva Mebla v petek, 5. julija, ob 20. uri na stadionu »1. maja«.

ZSSDI

obvešča, da bo v juliju in avgustu urad odprt v popoldanskih urah le ob ponedeljkih in sredah ter vsako drugo soboto.

TPK SIRENA

obvešča, da je tajništvo kluba na razpolago članom in prijateljem vsak dan (razen ob sredah, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure. Tel. 422-696.

KOŠARKARSKI KLUB BOR

obvešča, da bo v petek, 5. t.m., ob 20.00 na stadionu »1. maja« seja odbora.

Kakovosten in odmeven turnir v Križu

Nogometnemu memorialu Delbello v Križu je sledilo vedno veliko število ljubiteljev tega športa, ki so bili tudi s prikazano igro skoraj vselej zadovoljni. Na sliki sta finalistki turnirja, ekipi Bellariva in Godba Vesna

Prijateljska tekma v Hrastniku pri Ljubljani

Dober trening za Kras

V nedeljo so bile namiznoteniške igralke Krasa gost namiznoteniškega kluba Kemičar iz Hrastnika pri Ljubljani. Z omenjenim društvom goji namiznoteniški odsek Krasa že nekaj časa prijateljske stike, saj so igralke Kemičarja nastopile tudi že v Zgoniku ob priliki odprtja novega športno-kulturnega centra.

Ob tej priložnosti so odigrale tudi prijateljsko srečanje z vrstnicami iz matične domovine, ki je ena najboljših ženskih ekip v Jugoslaviji. Omenjeno srečanje je povsem zadovoljilo Krasov tabor, predvsem kar se tiče Tanje Ukmar, ki je zelo dobro opravila svojo nalogo, čeprav se pri njej pozna še nekaj tehničnih pomanjkljivosti v gibanju in povezavi v igri. Zelo dobro pa je mlada Krasovka odgovarjala na različne odboje nasprot-

nikovih udarcev. Tanja Ukmar ima še veliko časa, da se izpopolni in se v najboljši luči predstavi pred pričetkom prvenstva ženske A-lige, v katerem utegne obleči dres državnih prvakinj.

Odborniki obeh klubov so v nedeljo izrazili željo, da bi taka srečanja postala tradicionalna in Kras je povabil Kemičarja na 10. kraški pokal namiznega tenisa, ki so septembra meseca v Zgoniku. Prihodnje leto pa utegnejo obe društvi opraviti skupne priprave v Hrastniku.

Namiznoteniški klub Kemičar - Hrastnik — Kras Zgonik 5:1
A. Ojstršek - Sedmak 2:0; V. Ojstršek - Ukmar 2:0; Novak - Milič 0:2; V. Ojstršek - Sedmak 2:0; A. Ojstršek - Milič 2:0; Novak - Ukmar 2:0.
(Z. S.)

BRUNO KRIZMAN

ZVEZDE IN ZVEZDICE

13.

Ob štirih ženskih ekipah se je na moškem turnirju zbralo kar dvanajst postav, kar je zmedlo organizatorje, ki so s spremembo urnikov ustvarjali potrebne luknje za dodatne tekme. Bistvo turnirja pa je bilo bolj zakulisno in zmagovalce Škedenj je bil izven vsake logike favorita. Zataknilo se je že med kvalifikacijami, ko so morali 31. oktobra zvečer začasno odgoditi tekmo med Škedenjem in Barkovljami. S tekmo so zakasnili, ker se Škedenjci niso prijaviли poimensko temveč samo kot ekipo. Upamo si trditi, da je bila napaka namerna, kajti tako je bila prikrita navzočnost nekaj igralcev ite. ekipe CRDA, tedaj ene boljših v Trstu. Na diplomatski ravni se je zadeva obrnila v korist Škedenjcev, ker so bili v takih priložnostih argumenti, ki so v »pogajanja« vključevali običajno slovensko gostoljubnost, zelo močni. »Ne moremo jih zapoditi«, se je ob takih priložnostih tudi večkrat slišalo. Poleg teh vrednot pa pravilnik športnega tedna ni izrecno zahteval za nastop znanje slovenskega jezika. Tolmačenje je bilo prepuščeno društvu.

Uradno so ostajali favoriti škamperlovci, v časopisnih poročilih — pri katerih so pa gotovo imeli prste vmes sami Škedenjci — pa so se že pojavljali »siloviti tolkači« škedenjskega moštva in možnost, da bi se Škedenj uvrstil tudi v finale. Uvrstil se je zares in

v finalu »presenetil« s čisto zmago 2:0 (15:10, 15:12). Napredek je pokazala ekipa Cankarja, ki je Svetovnančanom iztrgala set. Ključni igralec Cankarja je bil v tisti priložnosti Sergij Veljak, igral pa je tudi Walter Veljak, ki pa ni bil dovolj izkoriščen. Ekipi je tedaj manjkala režiser.

Robert Merlak, ki je že leto prej zmagal v namiznem tenisu in bil od samega začetka med prvimi, je leta 1961 prišel do druge zmage brez finalne borbe. V nedeljo, 5. novembra popoldne, se njegov nasprotnik Karel Tomšič ni pravočasno predstavil ob mizi. Zakaj?

»Po 24 letih se natančno ne spominjam, kaj se je zgodilo,« nam je povedal Tomšič, »... morda sem se prav tisti dan zaročil... zelo možno je, da sem se predstavil pozno prav zaradi zaroke.«

Motogimkana je doživela masovno udeležbo 35 ljubiteljev tedaj vsemočnih vesp in lambret. Z avtomobili so tekmovali le v štirih. Z avtom je zmagal Zorko Petaros, danes in tudi tedaj mehanik.

»Leto prej sem kupil »šejšento« iz druge roke. Nisem sicer spadal med pilote in sem avto upravljal s previdnostjo. Hotel sem se preizkusiti v spretnosti in uspelo mi je.«

»Nekaj pa moram povedati. Primorski dnevnik je tedaj objavil fotografijo, ko 'Petaros, prvi v avtogimkani, prevzema diplomu'. V resnici na sliki nisem bil jaz. Ker sem bil tisti dan zadržan, sem na nagrajevanje poslal prijatelja, ki je poželel uspeh zmagovalca.«

Atletski program je bil prava tragedija. Na predvideni dan tekmovalja je močno deževalo in spored so prenesli za teden dni. Žal je tudi ta dan močno lilo in program je ostal okrnjen. Sprintati ni bilo mogoče, pri daljini in višini pa so skakalci dejansko padali v blato. Rezultati so bili v glavnem slabi. V ženski konkurenci je trikrat zmagala Olga Pavletič, v moški pa dvakrat Učo Jurkič. Pri višini je kar

pet skakalcev doseglo enako višino 155 cm. Nevarnost zaletišča je boljše ohromila. Prvi je bil »outsider« Ivan Mozetič.

ODBOJKARSKI SAVEZ JUGOSLAVIJE											
ZAPISNIK											
Gost: utakmica u obojci											
Igralište		Mesto		Datum		Sati					
NPI		Trst		5. 11. 1961							
Brojnik	Mlaka Zveza	EKIPA	SENIOR JUNIOR	Zastupnik	Setovi	Brojnik	Mlaka Zveza	EKIPA	SENIOR JUNIOR	Zastupnik	Setovi
	SLOVENIJA				I II III IV V		ŠKAMPERLO				I II III IV V
	PATRIZIO				1 1 1 1 1		LURIC				1 1 1 1 1
	BERGANE				2 2 2 2 2		DOGAN				2 2 2 2 2
	CITI				3 3 3 3 3		UREL				3 3 3 3 3
	BERION				4 4 4 4 4		SUSKERSIC				4 4 4 4 4
	NOLEA				5 5 5 5 5		FISER				5 5 5 5 5
	SINICIC				6 6 6 6 6		POSEGA				6 6 6 6 6
	JELENIC				7 7 7 7 7		TRISON				7 7 7 7 7
					8 8 8 8 8						8 8 8 8 8
					9 9 9 9 9						9 9 9 9 9
					10 10 10 10 10						10 10 10 10 10
					11 11 11 11 11						11 11 11 11 11
					12 12 12 12 12						12 12 12 12 12
					13 13 13 13 13						13 13 13 13 13
					14 14 14 14 14						14 14 14 14 14
					15 15 15 15 15						15 15 15 15 15
					16 16 16 16 16						16 16 16 16 16
					17 17 17 17 17						17 17 17 17 17
					18 18 18 18 18						18 18 18 18 18
					19 19 19 19 19						19 19 19 19 19
					20 20 20 20 20						20 20 20 20 20
					21 21 21 21 21						21 21 21 21 21
					22 22 22 22 22						22 22 22 22 22
					23 23 23 23 23						23 23 23 23 23
					24 24 24 24 24						24 24 24 24 24

Zapisnik odbojškarske tekme med Škedenjem in Škamperlom. Pri Škedenjih je bilo nekaj igralcev, ki bi v duhu prireditve v ekipo ne spadali

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 inodul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 lir Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglaš 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtne, zahvale in sozolja po formatu Oglaš iz dežele Furlanje - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah - SPI

primorski dnevnik

3. julija 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član Italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Načrt za vodna čistilca dežele Emilije-Romagne

RIM — Dežela Emilija - Romagna je izdelala načrte za zgraditev dveh velikih vodnih čistilcev, ki naj bi preprečili iztekanje kakih 450 ton fosfora na leto v Jadransko morje in s tem pojav eutrofizacije, se pravi čezmerno rast alg na škodo drugih morskih bioloških vrst. Načrte je predstavila Sklada za povečevanje zaposlenosti (FIO), da bi jih financiral. Skupni strošek bo znašal 340 milijard lir.

V čistilca naj bi pritekala skoraj vsa za gospodarske ali za domače potrebe uporabljena voda, ki se v Emiliji - Romagni izteka v Jadransko morje. Očistila naj bi jo 91-odstotno. Zgrajena bosta ne ob obali, ampak v notranjosti, tako da bo mogoče očiščeno vodo uporabiti v kmetijstvu in drugod. Zanimivo je tudi, da bo v depuracijo voda iz njih mogoče pridobiti 2 do 3 milijone kubičnih metrov gnojilnih tekočin, kar naj bi omogočalo precejšnji prihranek pri umetnih gnojilih, ki jih uporabljajo poljedelci.

Računajo, da bo gradnja čistilnih naprav trajala približno tri leta in da bo v njej zaposlenih najmanj 1.700 delavcev in tehnikov. Gre vsekakor za pomembno pobudo proti onesnaževanju jadranskih voda, vendar je za uresničitev tega cilja potrebno, da se k njej pridružijo še druge dežele, ki mejijo na Jadran, zlasti Veneto, Marche, Abruci, Molise in Apulija. K svojim načrtom je dežela Emilija - Romagna priložila tudi bogato dokumentacijo, v kateri lahko tudi druge dežele najdejo informacije ter spodbudo za širšo akcijo, ki naj bi omogočila, da bi Jadran postal najčistejše morje v industrijsko razvitih območjih.

Stavka črncev v zlatokopih Južne Afrike

JOHANNESBURG — V treh zlatokopih družbe General Mining Union Corporation Ltd., ki je po lastništvu južnoafriških rudnikov zlata druga, je začelo stavkati okrog 20.000 temnopoltih rudarjev. Organizem, ki zastopa vse zlatokope in premogovnike v državi, je enostransko sklenil zvišati mezde za 14,1 do 19,5 od sto, medtem ko je sindikat zahteval povisek za 23 od sto. Da večinsko črnsko delavstvo ne živi v izobilju je znano, od tod tudi protest.

Rudarstvo pomeni za rasistični režim glavni vir dohodkov in samo na zlato odpade kar 50 od sto zaslužka z izvozom. Najmočnejši sindikat temnopoltih rudarjev National Union of Mineworkers, ki združuje 110.000 delovnih moči, je sprožil nekakšen referendum na deloviščih, da bi preveril, če so delavci voljni sprejeti nadaljevanje stavkovnega protesta vse do tlej, dokler ne bi od delodajalcev izbojevali zahtevnega poviška. V vsej Južni Afriki je kakih 550.000 rudarjev (v zlatokopih in premogovnikih), niso pa vsi dozetni za takšen boj, ki bi jim bistveno okrnil že itak skromne prejemke.

Da jih obvarujejo pred možnostjo terorističnih napadov

Američani imajo v programu preureditev svojih ambasad

WASHINGTON — Terorizem je na tem, da spremeni način življenja in dela svetovne diplomacije, katere pripadniki so v zadnjih desetih letih postali tarča terorističnih atentatov, ugrabitev in ustrahovanj. To nesporno velja vsaj za ameriške diplomate. Ta nekdanji ugledni poklic, ki je zaščiten z raznimi »imunitetami« in »pooblastili«, je tarča teroristov v veliko večji meri kot katerikoli drugi. Dovolj je spomniti, da sta samo v zadnjih dveh letih dve ameriški ambasadi, in sicer v Bejrutu in Kuveitu, bili deležni terorističnih napadov, v katerih je umrlo gotovo 100 ljudi.

Ameriške oblasti se že več let ukvarjajo s povečanjem varnosti svojih diplomatov, toda zdaj je postalo vprašanje posebno pereče. Pred terorizmom ni nihče več na varnem. Tudi v samem Washingtonu so se pred Belo hišo in State Departementom pojavile betonske pregrade iz bojazni pred morebitnimi šoferji-kamikazi.

Zaščiti pa je treba tudi sedeže veleposlanštev, kar ni tako enostavno. Mnoga izmed njih so bila zgrajena tako, da so udobna in »reprezentančna«, ne pa varna. Nekatera bo sploh nemogoče zaščiti pred terorizmom. Ameriška vlada je že lani ustanovila posebno delovno skupino, da preuči obstoječe stanje in da izdela

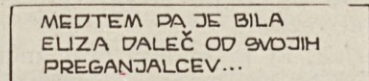
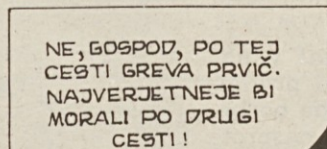
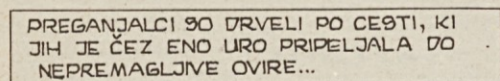
predloge o tem, kaj napraviti. S svojim delom je končala v teh dneh. Ugotovila je, da je potrebno od 262 ameriških veleposlaniških in konzularnih sedežev na svetu približno polovico ali zapustiti in zidati znova, ali pa temeljito preurediti. Točneje, 72 ambasad in konzulatov bodo znova zgradili, na novih mestih, kakih 50 pa bodo preuredili na stari lokaciji. Tudi mnoga druga manjša diplomatska predstavništva bodo prenovili in nanovo opremili.

Kot se je razvedelo iz krogov blizu državnega tajništva, tudi ambasada v tistih državah, kjer se terorizem redko pojavlja, pri čemer so mišljene predvsem vzhodnoevropske države, bodo deležne raznih »popravil«, ker jih je treba zaščiti pred »elektronskim terorizmom«, t.j. pred špionažo z elektronskim prisluškovanjem. Vse to pa predstavlja precejšnje finančno breme. Računajo, da bi vsa dela morali izvesti v 7 ali 8 letih s stroškom 3,5 milijarde dolarjev, kar je tudi v ameriških razmerah ogromna vsota.

To je zaenkrat cena terorizma izražena v denarju. Tista druga cena, ki se izraža v opremenjenem načinu življenja diplomatov in v nekaterih primerih celo v izgubi življenja, je težje izračunljiva.

Harriet Beecher Stowe

5. Koča strica Toma

Po 16 letih terorja Belfast spet oživel

BELFAST — Belfaško srce je vsaj navidezno spet začelo normalno utripati. Po 16 letih nasilja in terorja so začeli mestno središče preurejati: nekdanji prestižni Grand Central Hotel, ki je po izbruhu državljanske vojne postal glavni štab britanske vojske v borbi proti pripadnikom Irske republikanske armade (IRA), bodo porušili in z naložbo 114 milijard lir zgradili hiše, v katerih bodo trgovine in pisarne. Sicer so v zadnjem letu odprli 24 restavracij in v zadnjih dveh letih potrošili 220 milijard lir za to, da bi belfaško jedro spet postalo središče svetovnih poslov, potem ko so ga ljudje vpricho krvavih atentatov zapustili in se naselili v predmestju ter na podeželju. Središče so britanski vojaki po »kr-

vavem petku« julija 1972 (v 26 bombnih eksplozijah je bilo ubitih 11 in ranjenih 130 oseb) zaprli za avtomobilski promet in začeli pešce ob vhodu sistematično preiskovati.

Za lanske božič so se osebne preiskave naenkrat prenehale in tudi siceršnji ukrepi so bili od začetka leta 1983 ublaženi. Lani je v Ulstru bilo »samo« 330 strelnih spopadov in 250 bombnih atentatov (leta 1972 pa kar 10.600 oz. 1800). Ljudje se vračajo v središče, mestna uprava skuša zblizati katoličane in protestante in daje velika posojila za olepšanje poslopj, poslovni moške spet nalagajo denar, skratka, življenje se je normaliziralo. Vendar se marsikdo boji zatišja pred novo nevihto.

Zaradi gospodarske krize bo letos manj Belgijcev odšlo na počitnice

BRUSELJ — Belgijo, ki po številu brezposelnih sodi na prva mesta v Evropi, že dalj časa pesti gospodarska kriza. Njeni učinki so najvidnejši v industriji, letos pa — prvič — zadevajo tudi počitniške tokove: na letovanje izven občine, v kateri stalno biva, bo odšel samo vsak tretji Belgijec, medtem ko je takih bilo 46 od sto. Podoben osip bo tudi v slojih s srednje visokim dohodkom, ki so po tradiciji najboljše stranke potovalnih agencij.

Med Belgijci, ki pojdejo letos na dopust v pravem smislu, jih dve tretjini gresta v tujino. Kljub potnim stroškom se jim bo to bolj splačalo, kot pa počitnikovanje v domačih letoviščih. Tokrat pa jih ne bo šlo kdo ve kako veliko v Francijo in Španijo, kot v preteklosti, ampak so si izbrali prvenstveno Avstrijo in Zahodno Nemčijo, kjer jim agencije ponujajo posebno ugodne aranžmane.

Stroški za počitnice bodo v absolutnem merilu letos za 2 do sto manjši kakor lani, če pa upoštevamo skokovito inflacijo, bo dejanski padec znašal 8 od sto. Vprašanje zase so prebivalci Bruslja. Ti se poživljajo na krizo, saj jih bo kar 57 od sto odšla iz glavnega mesta v planine ali k jezerom ali pa na morje.

Musical o življenju Martina L. Kinga

NEW YORK — Avtor scenarija filma »Gandhi« John Briley bo priredil za znamenito broadwaysko gledališče v New Yorku musical, v katerem bo prikazano življenje Martina Luthra Kinga, črnega voditelja in Nobelovega nagrajenca za mir, ki je bil ubit 1968. leta v Memphisu. Musical bo imel naslov »King and company« in mnogi o njem že govore kot v enem najpomembnejših gledaliških dogodkov v prihodnji sezoni. Premiera je napovedana za 15. januar 1986, ko bi Martin Luther King praznoval svoj 57. rojstni dan. Njegova vdova Coretta Scott je pristala na realizacijo musicala in je dala Brileju na razpolago arhiv, v katerem hrani pisma in govore pokojnega moža. Verjetno bo sodelovala pri scenariju.

Ženskam v Egiptu odslej več pravic

KAIRO — Egiptovski parlament je odobril vladni zakonski osnutek o ženskih pravicah, ki ženi omogoča ločitev od moža, če se ta drugič oženi brez njenega pristanka. Gre za pomembno laično zmago, saj osnutek v bistvu povzema vsebino podobnega zakona iz leta 1979, ki ga je kassacijsko sodišče pred dvema mesecema razveljavilo pod pritiskom islamskih integralistov, češ da nasprotuje Koranu. Muslimanski fundamentalisti bi radi, kot znano, vso egiptovsko zakonodajo podvrgli koranskim zapovedim, čemur se vlada zoperstavlja kot ve in zna; na primer s prepovedjo krašenja avtomobilov z napismi in podobami verske vsebine, kar se je močno razpaslo med muslimani in kopti.